

ლიტერატურული გაზეთი

№20 (324) 28 ოქტომბერი - 10 ნოემბერი 2022

ბამონის ორ კვირაში ერთხელ, პარასკეობით

ფასი 80 თეთრი

ბესო ხვედელიძე

ინფიცირება

ფრაგმენტი
მომავალი რომანიდან

„რაც მნიშვნელოვანია, ყოველთვის სადმე სხვაგანაა“.
ანტუან დე სენტ-ეგზიუპერი. „პატარა პრინცი“.

გივი... გივი! გივი, წავიდნენ!
რეზო ჭყიშვილი. „ცისფერი მთები“.

1.

— გარეკავ ვერე, სუ სახლში ჯდომით, ვასა! —
ეს სიყმანვილის მეგობრებიდან ჯიუტად შემორჩე-
ნილი ბესა ამიტყდა თავისი კოლხური აქცენტებით,
თორემ მე რა... ვიდევ ჩემს გენშტაბივით ოთახში
აფხაზეთის ბედასლი ომიდან შავზე მუქი დეპრესი-
ით დაბრუნებული, სახლიდან ცხვირს ორი წელიწად-
ი გაკერებული თითქმის არ ვყოფდი, ოცდაოთხი
წლის ასაკში ლამის ყველა მტოკავი ორგანოთი უკ-
ვე გამოტირებული მყავდა ომში დაღუპული ღიმი-
ლის ბიჭებივით ძმები, გაქსუებული და დაბადაქ-
ცეული სამეგობრო წრე, მყარ ვალუტაზე უშნოდ
გათხოვილი სალათისფერთვალეა შეყვარებული,
შესაბამისად — რიგითი სანთებელასავით დაკარგ-
ული სიყვარულის რწმენა, შელახულ-შელანძღუ-
ლი ქალაქი და გადახურდავებული სამშობლო. ყო-
ველდღე მყარად და სვავრიელად დასპირტული ყა-
სიდად ვუსმენდი გულის და სულის ბალღამის გა-
სათხევადებელ, ოკეანისგალმურ რეგებს და აღმა-
შენებლის გამზირიდან ფართოდ მოწყენილი მზერ-
ით თოვლით გადაქერტილ მთაწმინდის ხედს გა-
ვცქეროდი.

— დაგერხევა, ვასა, გეუნევი! რა ამბავია ამდენი
დაღევა?

— ჰო...
— უმურტლეს დეპრესიას აიკიდებ!..
— ჰო...
— თან მანიაკალურს!.. გამოკეტვა წაგებაა, გეუ-
ნევი რა!
— რამდენჯერ უნდა გითხრა — ჰო, ბესა?!
— რა — ჰო?! არაფერი შენ არ იცი!
— რა არ ვიცი, აბა, ახსენი ერთი?
— უნდა გაიხსნა, ვასა!..
— რამდენ თითზე?!
— რამდენ თითზე კი არა, ბოლომდე უნდა გახსნა
ყველა შინაგანი კარ-აკოშკა!
— რა ხდება?.. პრარაბ-მშენებელი გახდი ამ მო-
ნიფულ ასაკში, ბესარიონ?
— უნდა გაიღო ბოლომდე, გეუნევი რა!.. და და-
ვინყების თამამ სიოს ჩააბარო ბიოგრაფიის უკვე
გარდასული, გადამძალებული წლები!
— დავაი რა — ვარდებს უფურჩქნე ეგ რიჟა პოე-
ტური კოკრები!
— იცოდე, ჩვენი ცხვრები ერთად აღარასდროს
მოდოვენ, ვასა!
— კაცო, შენ ჭეშმარიტი მარგალიტი ხარ თუ ვი-
ლაც მოთუშული, ტყაპუჭიანი მეცხვარე?
— მე ვარ დინოზავრის ნაკვალევი ნოქალაქე-
ში და მესამე წარბი, რომლის ქვეშაც, ხომ იცი, რა-
ცაა?

— წირპლი! სხვა რა უნდა იყოს?..
— ადე-მეთქი, გაიარე და ნახავ, თუ არ აღგიდგ-
ეს ყველაფერი!
— მიდგება ისეც!
— მანახე, აბა!!!

ბესა დიდოსტატური კოლხური პლასტიკურო-
ბით ისხლტდა ჩემს ღვარძლიან საპასუხო ჩხვლე-
ტებს, თან სულსამომხდელი შემოჭიჭინებაც იცო-
და: შეიჭამდა თავს ძვალ-ხრტილ-ღრძილ-ელენთი-
ანად და თავისას მაინც გაიტანდა. არადა, რა უნ-
დოდა, რო?.. ბევრიც არაფერი სათავისოდ. სადღაც
ჩემდა სასიკეთოები უფრო ერია მის ამ ტვინისგამა-
წვრილებელ შეხურება-ნაქეზებაში:

II-III

ყარამან ჯიქურაული

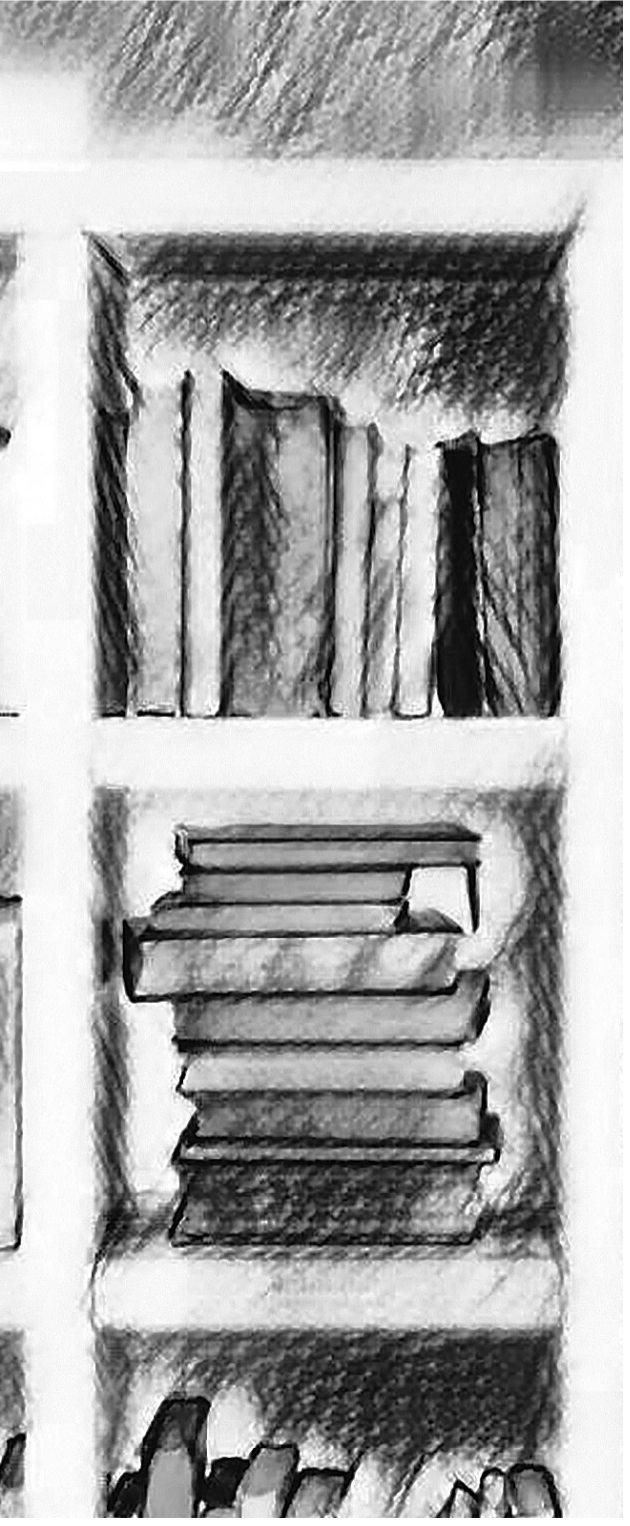
*

რაც მეღვილი წავიკითხე,
ჩემი გარემომცველი სამყარო გატენილია
ვეშაპებით —
ყველგან ვეშაპებია —
სულიერი არსებები თუ უსულო საგნები,
ყველა და ყველაფერი
ვეშაპებდა,
ვეშაპათა სახეობებად
და ქვესახეობებად იყოფა.
ქუჩაში — მწვანე ავტობუსი კაშალოტია,
მიკროავტობუსი — ცელნამგალა,
მინივანი — ფინვალი.
ყველა მსუბუქი მანქანა
ფოლიოში მითითებულ
ნებისმიერ ლევიათანს
შემიძლია შევუფერ-შევეუსაბამო

*

ფრთები გავეშალე მარტოობაში.
ახლა სამნი ვართ —
მე, ჩემი ფრთები.
შედეგად უკვე სამნი ვართ ახლა:
მე, შთაგონება, თვითირონია.
შვებულებაში გავეშვი განსჯა,
უჩემოდ ორი თვით ირონია

IV-V

ნათია როსტიაშვილი

თბილისი- ბათუმი-თბილისი

მინიატიურებად დატეხილი
ზაფხული
ცდისპირი

იმის გასარკვევად, ილბლიანია ადამიანი თუ
არა, პირადი ტესტი მაქვს შემუშავებული. პირობა
ასეთია: ზაფხული უნდა იყოს, ცდისპირი ზღვაზე
მიდიოდეს დასასვენებლად. ბათუმში, ქობულეთში,
ურეკში — სადაც გაუხარდება, სადამდისაც ჯიბე
გასწვდება. მთავარია, დღის სწრაფმავალი მატარე-
ბლით მიდიოდეს.

აჰა, დგას ეს ჩვენი ცდისპირი სალაროსთან და
ტიხარს იქით, თითქოს, უბრალო ბილეთი კი არ ამ-
ოებეჭდოთ — დოლურადან ლატარიის ნომერი ამ-
ოელოთ, მისი ილბლიანობა-უილბლობის საკითხი
წყდება. ცდისპირი მოლარეს უღიმის, ტრიალდება
და მიდის ბაქნის კენ. მიდის და ჩვენც ფეხდაფეხ მი-
ვყვებით უხილავი, მაგრამ მაინც შავი სათვალთ,
ლაბადითა და შლაპით. რაკი ასე ვართ გამოწყობი-
ლი (თუნდაც — უჩინრად), სიტყვას „მივყვებით“ სა-
მართლიანად ვცვლით სიტყვით „ავედევნებით“ და
ამასობაში ადის ეს კაცი მატარებელში, ჯდება ვა-
გონში. მატარებელი იწყებს როხროხს და ჩვენც, იქ-
ვე, შედეგის მოლოდინში, გემრიელად ვიფშვნებთ
ამ ჩვენს უხილავ ხელებს.

ჩემს ტესტს წინაპირობა აქვს ვრცელი, თორემ
საქმე რომ მატარებლის დაძვრამდე მივა, პასუხი
მარტივია: ნაღმა გინევს მგ ზავრობა — ილბლიანი
ხარ, უკულმა — უილბლო.

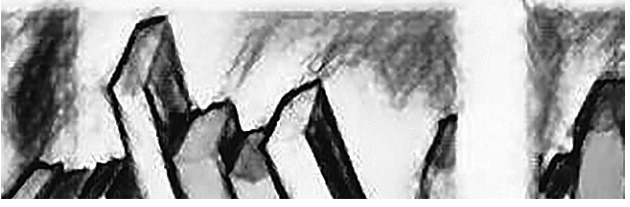
...და აი, გათენდა ზაფხულის ის უჩვეულო დღ-
ეც, როცა თავად ვარ ცდისპირიც და დამკვირვებე-
ლიც. ხილული ჭრელი კაბა და უხილავი შავი ლაბა-
და ერთდროულად მაცვია. ვაგონში ვზივარ, ხელ-
ში ზღვაზე წასასვლელი ბილეთი მიჭირავს.

აჰა, დაიძრა ეს ოხერი, ოხერი მატარებელი! და-
იძრა და მიმაქროლებს იმდაგვარად, რომ ფანჯრი-
სთვის მიშვერილ სახეზე ქარი კი არ მეღამუნება,
თვალებს კი არ მანაბინებს, პირიქით, ჩემს საგულ-
დაგულოდ ნავარცხნ თმას კეფიდან მოაფრიალებს
და სახეში მაყრის. ამ უკულმა მგ ზავრობაზე დიდი
გაურკვევლობა თუ რამე არსებობდეს ქვეყნად, მე
არ ვიყო ჩემივ თავის ცდისპირი! ისეთი შეგრძნე-
ბაა, თითქოს კი არ მიდისხარ, მოდიხარ, ოღონდ უკ-
ულმა. თან თუ კეპიც უკულმა გახურავს (ის ანეკდ-
ოტი გახსოვთ? „ჯო, მიდიხარ თუ მოდიხარ?“),
საერთოდ კარგავ წასვლა-მოსვლის შეგრძნებას,
ბრუვდები. თავი სიცარიელით გვესება, აღარ გშუ-
რს ნაღმა მსხდომი მგ ზავრების (სიცარიელეში შუ-
რი-მური ველარ ეტევა) და ხარ ვერე, ნირვანაში.

— მე კარგად ყოფნა მინდოდა, ე ბილეთი დამი-
ჭერს?! — ჩემს გაბრუნებულ თავს ცალყბად ვამხნე-
ვებ. არ ვიმჩნევ, მაგრამ გაბრაზებული ვარ ამ ჩემს
ოხერ ტესტზე.

გონებაში უკვე დაწერილ ამ მინიატიურას ფურ-
ცელზე გადმოტანამდე სათაურს ვუცვლი. აქამდე
თუ „ტესტი“ დავარქვი, ახლა ისე გამეტებით ვშლი,
ლამის საფეთქელი გამომეხეს შიგნიდან. ახალ სა-
თაურს ვაწერ: „ცდისპირი“ და ხელჩანთიდან წიგნს
ვიღებ წასაკითხად. რაკი მატარებლის ამ ძალადობ-
რივი უკულმა მგ ზავრობისთვის წინააღმდეგობის
განევა არ შემიძლია, ვცდილობ, სიამოვნება მაინც
მივიღო.

VI-VII

ყარამან ჯიქურაული

*
ისე
მომწონხარ,
მაქვს რამე შანსი —
შენი ოცნება ცხადად ვაქციო
და მოთმინების სავსე ფიალა
შენს სხეულში რომ გადავაქციო?

*
მთვარეს ეხვევა ღრუბლის ნაგლეჯი,
თითქოს ცას თვალზე ბამბა აუკრავს

*
დაულალავი ცდა სიკვდილივითაა —
ვერანაირი გზა ვერ დაიჭირავს

*
თუ გახდი გულთამბყრობელი
წყალთა, ცეცხლთა და ჰაერთა,
ჯვარს ვერცერთზე ვერ დაინერ,
შავ მინას უნდა შაერთა

*
Watermark —
ჩემი ჭვირნიშანი ხარ.
ადამიანებმა სინათლეზე უნდა გამხედონ,
რომ დაგინახონ

*
ცის ფსკერზე ღმერთის ანკესი ელავს,
ელექტრონული ჭიაყელებით

*
მომანიჭე, უფალო,
(უარს რომ მეტყვიან)
სამოთხის სიხარული,
რომ უარისმთქმელმა
ჯოჯოხეთის უხერხულობა არ იგრძნოს

*
რაც ასაკი მემატება, სულ უფრო ცოტა მძინავს.
ასე თანდათან გვაჩვენებს ღმერთი
(მარადიულ) სულ უძილობას

*
განთიადს ველი, რომელსაც მოაქვს
ბევრი მზის სხივი და ცოტა ზუსტად სათქმელი სიტყვა

*
იქნებ
ევოლუციის პროცესი შესაქმის ის აქტი იყო,
ღმერთმა თიხა კაცად რომ გადაზილა

*
ფრენდი გამიგარეულდა.
ჯერ გაუცხოვდა.
ერთ დღესაც
მის გვერდზე შესულს
უპნიჭო,
უნაკანრო და უზადო
დამეგობრების ღილაკი დამხვდა —
ჩვენი ფრენდობის საფლავის ლოდი

*
გადაახვიეს ეშმაკებმა მისი ცხოვრების ერთი ეპიზოდი,
მოემზადნენ დასაცინად,
მერე თავი დახარეს და სევდიანად თქვეს:
„გულწრფელად უყვარს“

*
როგორც ნაწვიმარზე სოკოები,
მომრავლდნენ ლამაზი გოგოები.

*
პაპას რო ჩავხედე თვალთაში,
საფშაო გზაშით მობრუნვილს —
სულის თავნი ჰქონ აჟდილი.
იმ წყვილ ლურჯ გუბეში
ადამიანის სული აღარ იშვებდა და იხარებდა

*
ჩემ შესახებ ყველაფერი დედ-მამამ იცის,
ამ ორმა მეცნიერმა,
რომელთაც ჩემს შექმნაზე იმუშავეს

*
ნათელიც კი აქედან უნდა გაიყოლო,
იქ არავინ დაგახვედრებს

*
ნუ მეტყვი, დედა, რომ სოფელში
ახლობლის ბიჭი გარდაიცვალა.
რადგან ამ საღამოს იმ გოგოზე უნდა მეფიქრა,
რომელიც აფთიაქში ვნახე და
ვერაფრით ვუთხარი, რა ლამაზი იყო

*
არ გაატაროთ ფიქრის ნაკადი, ყველა თევზი
ნაპირზე ამოყარეთ. პატარები შეგიძლიათ გაუშვათ

*
ნიგნის ფურცელზე ფანქრის მონასში —
თვალიდან ჩამოვარდნილი ბენვი

*
მე მაინც მგონია,
რომ ადამიანების მთავარი სათქმელი ეს არის:
ნუ მანყენინებ,
თორემ შენი სიკვდილი არ (აღარ) მენყინება

თვარქლის ნაწარმი

მე მინდა მოგვეძვე ჩემ წინაპარ თვარელივით
წყლის დაღვევისას,
როცა 145 წლის
გამონურული სხეული გრავიტაციამ
ველარ დატოვა დედამინაზე
და თავის აგებულ თივის ზვინივით
ზევით წავიდა.
წყალი შემთხვევით არ მიხსენებია —
სინამდვილეში
არაყმა მოკლა,
როცა მწყურვალმა
ალუმინის კოში
ჟიპიტაურით აავსებინა შვილთაშვილის ცოლს
და ნეპტუნით ცალ ხელში სამკაპით,
მეორეში ნექტარით ოლიმპოზე ავიდა.
ყვებოდა რძალი:
„რო სვამდა,
წყალი ისე ეღვრებოდა
გვამში,
როგორც დაჩუტულ ტიკში“,
არადა, თვარელს 125 წლით ადრე
მთიდან მთაზე ის აგებულ თივები
გადახტომით გადაუტანია

*
სად აგროვებ, უფალო, მართალთა სულებს,
ტყუილ ცხოვრებას გამოქცეულებს?

*
ამქვეყნად როცა საქმეს მოვილევი,
ცაზე ვარსკვლავად გადავსახლდები

*
იმედის მაგივრად ბავშვი ჩაუსახა

*
რა გახდა ერთი კაი გოგო,
რო ნამყვეს ბეთანიისაკენ.
თავბრუს დავახვევ ყურადღებით,
ცუდად გახდება იისაგან

*
ბოროტება სირცხვილია.
როგორც წესი,
ავფიქროვნებისას
უხერხულად ვიშმუშნები
და მინდა ჩემსავე თავს
(რომელიც მხედავს მე მხოლოდშობილს)
გავუუჩინარდე

*
ეკლესიასთან
ქალმა გაიარა გამომწვევად ჩაცმულმა
და მიტოვებულ საყდარს სული ჩაედგა

**„სწრაფმავალი“
ალტერ სათაური — „თბილისელი“**

ამ ქალაქში სწრაფად თუ არ იარე,
გამალეებული მარშირებით თუ არ დასერე
შენი სავალი,
ფათერაკს ვერ გაეხვევები.
ანაწერი გახდები ვინმეს ცერა გამოხედვის
ან დაუდევარი გადმონაფურთხის.
ტროტუარზე არც იფიქრო!
ის შენთვის არ არსებობს —
ზედ უთვალავი ხიფათი სახლობს:
ნაგვის ყუთები,
ძალდი პატრონით თუ უპატრონოდ,
რომელიც ან დაგბენავს,
ან ისევე დაუდევრად მოგაფსამს,
როგორც ზემოთა ადამიანი ნერწყვს გიზიარებს
(აღბათ ორივეს ხე თუ ჰგონიხარ,
ამ გამხმარ ქალაქში (რომ) გაგახაროს)

*
ან ეგ იქნება ჩემი ცოლი,
ან ცოლს საერთოდ არ მოვიყვან.
მარტო ვიქნები ეზო-კარში,
ყველსაც მარტოკა ამოვიყვან.
ან ეგ იქნება ჩემი სწორი,
ბალიშისპირს ეგ გამისწორებს,
ან არა ბედ-იღბლის მწერელი
ანგარიშს მარტოს გამისწორებს.
ან ეგ იქნება ღამის მეხრე
ჩემი უგრძესი ღამეების,
ან არა კვალში ჩანვებიან
ჩემი ხარები კამეების.
მოდი, ეგ იყოს ჩემი ცოლი,
ანებს საერთოდ არ მოვიხმობ,
ხელში მექნება მთების ბროლი,
ბედნიერებას გამოვიხმობ

*
ოჯახს მოვეკიდო, გადავწყვიტე.
დავფაცურდი 50 000-ის საშოვნელად.
ვერას გავხდი, ვერა გავანყვე.
და უმნეო, გალახული ლეკვივით
მივეტუეზე.
მან ხელით ნიკაპი ამინია,
თვალეში ჩამხედა და მითხრა:
„ცულის ტარის ფული ხომ გაქვს?“

*
იმის ამბავს რო გავიგებ,
დავიშლები ატომებად,
მხოლოდ მაშინ გაიგებენ,
გულზე ასე რატო მება

*
თუ ხაზარული სიტყვის კონა ვერ გაიგე,
ისევ „ხაზარულას“ მიაწევი

*
ისე ნუ ფიქრობ,
თითქოს ზევიდან სული მოგეცა, როგორც ულვეი,
მე ჩემი სული აქვე შევქმენი
ტკივილებით და სიხარულებით

*
ჩემი ბავშვობის ბოლოსკენ
შემოდის დოდესკადენი,
თაროზე ნებეზრად შთენილს
ფრანგ ალფონს დოდეს გადენის

*
სულზე ჭრილობას მაყენებს
ყოველი გასულა სახლიდან,
ყოველდღე ასე მგონია,
ცხოვრებას ვინყებ ახლიდან

*
ჭიანჭველას ფეხს არ ადგამსო..
ჰმ!
აბა სცადოს..
რწყილი და ჭიანჭველა.
ორივე ძნელი მოსაკლავია.
ფრჩხილი თუ არ ჩართე საქმეში,
არაფერი გამოგივა..
ვინ არის ის(ეთი) უგნური
ზღაპრულ ურჩხულებს შიშველი ხელებით შეეებას?!

*
თავი მიადო მკერდზე,
თითქოს იპოვა ბინა,
მყუდრო თავშესაფარი,
მისი ნამდვილი შინა

უკრაინის ომი

საბჭოთა შენობები დაინგრა,
„ნივები“ და „ჟიგულები“ დაინვა.
სიხარულმა გადამირბინა გულზე —
ასე ხო თვითონვე მოიწყვიტეს კაბის კალთიდან?
ახლა ძაფი განწყვეტილია,
ხელახლა ვეღარ გამოიბამენ.
დედა სსრკ ნაშეილარს
კაბის ბოლოზე ვეღარასდროს გამოიბამს,
რადგან ის ძაფი თვითონვე განწყვიტა სიმწრის კბილით.
ახალი შენობები აიგება — ბევრად უკეთესი.
ისეთ მანქანებს შემოიყვანენ,
დაძვრისას რომ უკან გამოხედონ.
მაგრამ იმ ბავშვებს ვინ აღადგენს მკვდრეთით,
ვინც ახალშემოყვანილი
მანქანების გამოშვების წელს დაიბადენ?

*
კი არ თოვს,
რუსული ჭურვებით დაგლეჯილ
მშვიდობის მტრედთა ნაკუნები გვაცვივა,
რომელთაც ზეცა ბოლო ორი კვირაა გვიგზავნის

*
სამოთხიდან რომ მაძევენ, ის მაინც მითხარი, რა ვჭამე

*
როცა გავიგე თოვლის პაპა არ არსებობდა,
მაშინ გავიზარდე პირველად.
ზრდა მაშინ დაეასრულე,
როცა ღმერთის არსებობაში დავრწმუნდი

*
საკმარისია ცას ავხედო ლექსის დასაწერად.
ეს ხდება წელიწადში 2-3 ჯერ.
ერთ წელს სულ მინას დავყურებდი
და უგრძესი რომანი დავწერე იმაზე,
რა ძნელია მაღლა ახედვა

*
შენი ავატარის ფოტოს ვაკლიკებ გასადიდებლად.
არაფერს შერება,
ვჭირვეულობ, როგორც სამი წლის ასაკში —
ლოგოპედმა პარიზიდან ჩამოტანილი ავტომობილის
უნიკალური მინი-მოდელი რომ არ მომცა

*
მეგობრის ფბ-ის კედელზე
ურეაქციოდ დატოვებული შენი კომენტი,
როგორც სახლის კედელში შემოსული რაკეტა,
რომლის დემონტაჟს არ დაუშვებ
ჩადენილი მხეცობის უკვდავსაყოფად

მისტიზიკაცია

გალიის ციზალპებზე
(სპილოთი) მიმავალმა პუნმა ჯარისკაცმა
დაინახა —
როგორ გაავდა უმიზეზოდ მათი მყოლი გუთი,
ვარსკვლავისმაგვარი სუვენირის დანახვისას

*
ერთი კარის მეზობელი მყავს.
ხუთი წელია, რაც გადმოვიდა.
არასდროს მინახავს.
არადა, ეს ხანი უწყვეტად ცხოვრობს.
ძირითადად შემეცნებით-გასართობ გადაცემებს
უსმენს ან უყურებს.
ამ წლის მაისის შუიდან
ივნისის 17-მდე მხოლოდ
საინფორმაციოებს უყურებდა.
რელაქსირებს
Cigarettes after sex-ისა და Bono-ს სიმღერებით
დროდადრო
Harry Styles-ს, SYML -სა და
სტორებში მოსმენილ სხვა სიმღერებს უფენს.
არასდროს გადამყრია გასვლისას
ან შესვლისას.
გასაღების ხმა კი არაერთხელ გამიგონია.
როგორც ჩანს,
კაი ხანს ზვერავეს გლაზოკით —
ემანდ არავინ შევეჩებოთ.
ავი თვალი არ გავაყოლოთ,
რომ ევროკანდიდატის სტატუსის არმოცემა
ჩვენ არ გადმოგვაბრალოს ქვეცნობიერად.
ზეცნობიერად კი ძალიან მიმტყევებელი ჩანს,
ემპათიის მაღალი ხარისხის,
კარში დატოვებული საარჩევნო ბუკლეტები
ან სარეკლამო ფლაერები
ჩვენ მაგივრად გააქვს
იმ უჩინარი ხელივით,
ვინც ისინი კარში დაგვიტოვა

*
გუშინ
ლუქსემბურგიდან
რამდენიმე დღით ჩამოსულ მეგობარს
ქუჩაში შემთხვევით შევხვდი.
ჯადოსნურ მთას ვკითხულობდი და
ყოველთვის პედანტმა,

გადავწყვიტე,
ჩვეულ დროზე
სამი წუთით ადრე გამოვსულიყავი.
ისიც თურმე სხვა გზით აპირებდა იქ მისვლას,
სადაც მიდიოდა.
ნაბერგჰოფალს,
მხრებს მამტრევედა
დიდი გერმანელის ანეული
ევროპული ღირებულებების სიმძიმე.
ჩემს მეგობარს კი მუჭით მოჰქონდა
წელან ნაყიდი
აღამიანების სევდა,
გუდამაყრელის შეგროვებული

*
იესო ისე გაითქვა, მთელ პალესტინაში ქადაგებდა.
მისი მონაფეები კი მთელ პლანეტაზე ქადაგებდნენ

*
აი ის ადამიანია ღმერთი,
თავის სახე-ხატის შესაქმნელად
ხელს რძი დაეკაპინებს,
უთვისებო და უსამკაულო

*
პირველად აქციაზე 1988 წლის ნოემბერში
ეროვნული მოძრაობის მიტინგზე ვიყავი —
მამაჩემის კისერზე გახლდით წარმოდგენილი.
იმის მერე ისეთი რთული ცხოვრება წავიდა,
მამაჩემის კისრიდან არ გადმოვსულვარ

*
უკრაინას ჯაჭვის პერანგი შემოაქსოვეს მოკავშირეებმა.
დიდია უკრაინა
და დიდი პერანგი შემოაქსოვეს.
მთელი დასავლეთი ქსოვდა.
შენ რა გეშველება, ჩემო ქვეყანავ,
მაღალი მეფის საილღიავეც რო შემოგწვდება..

*
ჩემმა მეგობარმა ცოლად მოიყვანა გოგო,
რომელიც არ მომწონდა.
ამის გამო დავკარგე.
მეორე მეგობარიც ასე დავკარგე.
მეც იმას მოვიყვანე, ვინც არ მომწონს —
იქნებ თავი დავკარგო და შემიყვარდეს

*
რაში გჭირდება, რო გიყვარდე,
სიყვარული არ გამაჩნია.
რო შეგიყვარო და დაგჭირდე,
ხელს ვერაფერში შეგაშველებ.
აბა მამაჩემს კი არ ვგავარ,
ცხრა უცხოვს გამო ვალს რო იღებს,
ახლობლებისთვის მოსე ხდება —
ზღვას გააპობს, რო გაიარონ.
ჩემს შეწყვილებას რა აზრი აქვს,
ჩემნაირების გამრავლებას?
განა მარტო მე არა ვკმაობ?!
უნიათობის პიკზე ვდგავარ.

მაგრამ იქნება გავრისკო და
დავიწყო მაინც ეს რომანი,
თუკი შენ დარდი არ გექნება,
უყურადღებო ქმარის ყოლის
და თუ გაუძლებ ამყველაფერს,
ჯილდოდ შენ შვილი გეყოლება,
იქნებ მამაჩემს დაემსგავსოს.

*
ხო შეიძლება მკერდი ისე გაგეცოს
თითის მიკარებისას,
ტირილს იწყებდეს

*
ამ თეთრი კანით,
თავი რომ მოგწონს,
რამდენი საქმე (რამე)
შავად წავიდა.

*
მხოლოდ ოთხი წლის შემდეგ დაიწყო
თამამ წარმოდგენებში მისი მონაწილედ შემოყვანა.
მანამდე,
მთელი სამი წელი და ცხრა თვე,
მისი სახეების უბინოებას
ცნობიერების ყველა საფეხურზე უფრთხილდებოდა
(დაჰფოფინებდა) —
ემანდ ტალახი არ მოსცხებოდა,
ან
რომელიდაც ონავარი ფიქრი
რომელიმე უცნობ ოთახში
(უნებართვოდ) არ შეხეტებუდიყო.

როცა დაესიზმრებოდა,
დაფეთებულს ეღვიძებოდა,
ქვეცნობიერს მისი ლიბიდო
ცდუნების სიღრმეში რომ არ შეეტყუებინა.
ოთხი წლის შემდეგ სინმინდით დაილალა.
და
„მონმინდარი ნალახთ მიუდგა“

*
სიტყვებს მნიშვნელობები დაეკარგათ.
მათ მოსაძებნად ქვეყნის კიდემდე ვიარეთ.
ვერ ვნახეთ.
ვერცერთი.
შინ დაბრუნებულთ,
მოვალეობის მოხდით მოგვრილი
შეება, ვიგრძენით,
ყველა მნიშვნელობა შინ დაგვხვდა —
ზოგი კომოდის უკან გადავარდნილიყო,
ზოგიც მაგიდის ქვეშ შევარდნილიყო.
ცოცხის გამოხმა დავიზარეთ,
ქვეყნის შემოვლა არა.

დასაწყისი პირველ გვერდზე

ჰაერი

ახალგამოცემული კანონებიდან თუ რამემ გამახარა, ამან: დახურულ სივრცეში, კაფეში, ტრანსპორტში, მონვეა აიკრძალა. ვზივარ თბილისი-ბათუმის მატარებელში დედოფლურად (მერე რა, რომ „უკულმა ვემგზავრობ?“), ფანჯარასთან მიმდგარი ვინმე სულსწრაფი მწველის თავზე მოთ ზარმაცად ამონელილი და მთელ ვაგონში სწრაფად გაშლილი კვამლის გამო გულისრევა, ან განწყობის ამჟავება არ მემუქრება. ეს დედოფლობა ცოტათი მახოროტებს კიდევ: ჩემს პირისპირ მჯდომ შენუხებულსახიან, მოკლემორტიან სამ გოგოს, რომლებიც ერთმანეთს მონვეის სურვილის გაუსაძლისობაზე ეწუნუნებოდნენ, კმაყოფილი ვუღიმი და გულს ვიფხან გულშივე ნათქვამი ფრაზით:

„გეგონათ, რაკი მე უკულმა ვემგზავრობ, თქვენ — ნალმა, ილბალი თქვენკენ იყო, ცუნცულ?!“

რომელიღაც სადგურზე გავჩერდით. „ჩავალ, სუფთა ჰაერს ჩავყლაპავ,“ — გავიფიქრე.

ბაქანზე ფეხი ჩავდგი თუ არა, კულში მომყვა ის სამი გოგო, იმით — ორი ბიჭი, გვერდითა კარიდანაც ჩამოიშალა ბლომად ხალხი. დაადრეს სიგარეტი, სიგარა, დაფშვნილი თამბაქოთი სავსე ტომრები. მიმარჯვენს სანთებელა, ასანთი, ნაპერწყლის გასაჩინად ერთმანეთზე გასახახუნებელი ქვეები და წამში ისეთი კვამლი ჩამონვა, ნისლივით, აღარც ხალხი ჩანს, აღარც ბაქანი, არც მატარებელი.

„ავალ, სუფთა ჰაერს ჩავყლაპავ,“ — გავიფიქრე სუნთქვაშეკრულმა, ხელის ცეცებით მივამოხიე კიბის, ამოვედი ვაგონში, ჰაერი ღრმად შევისუნთქე და შვეებით ამოვისუნთქე.

„კოფა“

ნელინადმი მხოლოდ ერთხელ, ზღვაზე წასვლისას მიხარია, რომ მანქანა არ მყავს. მატარებლით მგზავრობაზე მეტად, ცოტა რამ თუ მსიამოვნებს ცხოვრებისგან.

ვზივარ ვაგონში და გონებაში იმ ლექსებს ვიმეორებ, რაც მატარებელზე მახსენდება. ამას — „მთები აჭრელდა, როგორც ჟირაფი“ — წიფის გვირაბისთვის ვინახავ.

ვაგონის ბოლოს ყავის ჩამოსახმელი აპარატი დავინახე და ავდექი. ამასობაში მატარებელი რომელიღაც ბაქანზე გაჩერდა.

„მატარებელი თვლემს, როგორც ლავა, მატარებელი ხუთ წუთში გავა“ — ყავაზე გადართული გონება ისევ ლექსისკენ გამოქცა. გაგრძელება ვერაფრით გავიხსენებ და სტროფი რომ შემეცსო, მეორედაც იგივე გავიმეორე.

აპარატზე გავრულ ყავის ჩამონათვალს ისე გულდასმით ვკითხულობ, თითქოს არ ვიციოდე, რომ ბოლოს მაინც კაპუჩინოს ავირჩევ. ერთგვარი რიტუალია, მოლოდინის სიამეს ვიხანგრძლივებ. არ დავიზარე, ყავის შეძენის ინსტრუქციაც გადავიკითხე და წასაკითხი რომ აღარაფერი დარჩა, „გაგვიკვირდება და“ — კაპუჩინო ავირჩიე, აპარატში ხურდები ჩავანკარუნე და პირიც გავანკლაპუნე ნეტარებით.

გაისმა შრიალი, ჩხარუნი, ჟღარუნი და ჩამოსრილდა ქალადის კობტა ჭიქა.

გაისმა ნაწნავი, რაკრაკი, ჭყლაპუნი და ჩემი თავშეკავებული ჭყლოპინიც, თუმცა ემაჯ ჭყლოპინმა დიდხანს ვერ გასტანა, რამეთუ ეს ჩვენი კობტა ჭიქა, გარდა იმისა, რომ ფილოსოფიურად ნახევრად სავსე და ნახევრად ცარიელია, პლუს ნახევრად ის არაა, რაც უნდა იყოს. ჭიქაში ასხია წყალი. მხოლოდ წყალი და არაფერი წყლის გარდა!

მშველელად მატარებლის გამცილებელს ვუხმე. ზომიერად ფერ-ხორციან, მხიარულ გურულ ბაბუას.

— რა გაგჭირვება? — მიცინის და ფორმის ვინრო პერანგზე ღილი ეხსენება. მუცელს შეივნი იზნიქავს, ღილს იკრავს. იცინის — ისევე ეხსენება.

— ყავა მიწდა და, აი, მარტო წყალი ჩამომისხა, — თავს ვისაწყლებ.

— ააა!.. — ამ დამაიმედებელ ტონში იგულისხმება: „აჰ, მია აფელი!“ მიაჭერს ახლა რაღაც ღილაკს და ყავაც ჩამოიჭხჩხუნება.

მისინ-მოსნია აპარატს მიერთებული

სადენები, ხელიც დაუტყაპუნა, კიდევ შეათვალეირ-შემოათვალეირა გულდასმით. მეღიშება, ბაბუსაც ჰყვარებია სასიამოვნო მოლოდინის დროში განელვა. აი, როგორც იქნა, დააჭირა რომელიღაც ღილაკს და... აპარატი გამოართო! აპარატი გამოართულია, მშველელი მიდის, საქმე დახურულია.

— კი მაგრამ... — ვუეუბნები გაცივებული, — ყავის ფული გადავიხადე და წყალი ჩამომისხა...

— იმიზა, რო არ ყოფილა კოფე შით! მიხთი?

საქმის მცოდნე კაცის სიამაყით ამიხსნა და გატრიალდა, „ბუჩქებში გაუჩინარდა“.

ვბრუნდები უკან ხელმოცარული, უყავო და გუნებადამარებული. უცებ იმ ლექსიდან, მე რომ მეგონა, სიტყვაც არ ვიცოდი მეტი, კიდევ ორი სტრიქონი მახსენდება:

„მატარებლისგან როს მიმიღია, ან თანაგრძნობა, ან შეცოდება...“

და იქვე: „ჩემი სიცოცხლის გამმწარებელი, სულ მალე გავა მატარებელი“...

ნათია როსტიაშვილი

თბილისი-ბათუმი-თბილისი

მინიატიურებად დატეხილი ზაფხული

საერთო სამზარეულო

ზღვისპირა სახლის პატარა სამზარეულოში, რომელიც დამსვენებლებისთვის საერთოა, ოთხი ქალი ვტრიალებთ. სამზარეულო სავსეა თუხთუხის, ბუყბუყის, შიშინის, შიშინის ხმით. ჩვენ ჩუმად ვართ.

სომხის მკაცრსახიანი, დიდმკერდიანი ქალი ამყავდა ატრიალებს ტაფაში კატლეტს.

წამწამებდატუშული, პომადიანი რუსი — პელმენით სავსე ქვაბს ფითქინა, ფრჩხილშეღებლი თითებით მნიკვ მარილს ამატებს.

მე კარტოფილს ვწვავ. ვცდილობ, შევწვა და არა — დაწვავა. აქ ფარული კონკურენციაა დიასახლისობაში. ძნელია კია, კატლეტს კარტოფილით მოუგო, მაგრამ მაინც, ღირსების ამბავია.

ჩვენში ყველაზე დაბალი, ხაზეიკა, დაბალცეცხლიან კამფორზე, თუჯის ჯეზევეში, კოფეს ხარშავს. ვცდილობ, გამოვიცინო, ვინ რაზე ფიქრობს.

ხაზეიკას ფიქრის გამოცნობას რა უნდა — შუბლზე აწერია: ანგარიშობს. ფიქრის მინდორზე არითმეტიკის გრძელ მწკრივს მწყემსავს: ითვლის გაქირავებულ ოთახებს და ამ ოთახებში საწოლების რაოდენობას ამრავლებს ოცზე. მეორე სართულისებს — ოცდახუთზე. თითქოს მესმის კიდევ, საჭმლის თუხთუხ-ბუყბუყ-შიშინის ხმას როგორ ემატება ჩვენ სამის ჯიბიდან ამ ერთის ჯიბეში ჩაჩხრიალებული მონეტების ნკარუნიც.

ყავა გადმოღის. ხაზეიკა კმაყოფილია, ესე იგი, დიდი დრო დააჭირდა დათვალა.

რუსი უფიქროსა. ფრჩხილზე ამძვრალ ლაქს ისე შემფოთებული ითვალეირებს, აბა, ეგ რუსეთის მიერ საქართველოს 20%-ის ოკუპაციაზე მოფიქრალს ჰგავს?!

სომხის ქალი ერთდროულად იმდენ ამბავზე ფიქრობს, იმდენ „მე მაგას ვაჩვენებ სერის!“ პათოსს ახმოვანებს შეკრული, ნახ-

შირისფერი ნარბებით, მაგის გაშიფვრა კარტოფილის დანახშირებად დამიჯდება, სჯობს, შევეშვა.

რუსის ქალი მაცივრიდან ნაყინის ყუთს იღებს, ხელში ატრიალებს და უკან აბრუნებს. თითქოს დაფაზე გამოსახულება დაწეროს: პელმენს + ნაყინი > შემწვარ კარტოფილზე.

ჰმ. სამაგიეროდ, მე ყველაზე კარგი „ზავარი“ მაქვს, „ძეტკა!“

ამასობაში, ჩემი და სომხის ტაფებმა საერთო ენა გამოახეს, შეხმატკბილებულად შიშინებენ. საერთო საქმემ დაამეგობრა, შეწვამ. პელმენის ქვაბი მორიდებულად დეულს. რაც კოფეს ამბავი გადადუღებით დამთავრდა, თავს მარტოსულად გრძნობს. ქალები ისევ ჩუმად ვართ.

ზღვისპირა ქალაქებში დასვენების მისტიკიდან ერთ-ერთი ესეცაა: სამზარეულოში, ერთი გაზქურასთან, კოვზებით ხელში მდგარი ოთხი დიასახლისის რაღაცნაირი, მოგუდული სიჩუმე და ბოლომდე გამოღებული ფანჯრიდან უცებ შემოვარ-

მძლოლი თვალმოჭუტული მაკვირდება, ვერაფრით მიხსენებს, მაგ დღეშია.

რამდენიმე წამი მისი წვლებით ვტკბები. მერე ვუღიმი, თვალით მანქანაზე ვანიშნებ.

— ჰაჰაა, ჩაგეთვალა!.. — გულიანად ხარხარებს. დარბაისლური სვლის „მდაბიური“ მუხრუჭით ჩანაცვლებისა არ იყოს, ამ გაფუყული მძლოსის ნილაბსუკინიდანაც ჩვეულებრივი მოკვდავი იჭყიტება.

ჩემი ჯადოქრობით თუ ჯადოქალობით გაცივებულ-გახარებული ბავშვები გზაზე გადამყავს და ნელი ნაბიჯით მიფუყვებით გზას ზღვისკენ.

ეს ამოღენა ვიპი კიდევ სულ კუნტრუმით ჩადის დაღმართზე და ენატანია ნომერს მხიარულად მიათამაშებს: NU — 777 — GO.

მე. გუზი. ჰამაკი.

როცა მწერების ღმერთი კოლოებზე ნუნუნით შევანუხე, ადგა და, გაბებრებულმა, ბუზი გამომიგზავნა.

მთელი დღეა დავდე. შვიდჯერ დავკარი ტყვიასავით მძიმე ბუზსახოცი, შვიდჯერვე ავაცილე. ბოლოს, იმ, ჩვენი ნაცნობი პლანეტის ბრძენი მეფესავით ვუბრძანე: — გიბრძანებ, მოკვდე!

ვერ გამოვდექი იმ მეფესავით გონიერი ბრძანების გამცემი, არაგონივრულ ბრძანებაზე კიდევ ვინ დაგემორჩილება? არავინ. არც ბუზი.

აგერ მოსალამოვდა და მისავათებული მივწეი ეზოში გაბმულ ჰამაკზე. ვირწევი, ზაფხულის კრიალა ცის ცქერით ვტკბები და უცებ, რას ვხედავ?!

ზის ჩემი მტერი ბუზი ჰამაკის კიდეზე არხინდა, არ იხრევა. ეგებ ჩემსავით დაღლილი ჩანს ჩვენი ომისგან.

ზის ბუზი ჩემს ჰამაკზე. თვლემს, ვარწევი, ინაბება.

მე შემიდლია, მთვლემარეს ბუზსახოცი დავცხო და სამუდამოდ ჩავტოვო თვლემის სამყაროში. შემიდლია, მაგრამ არ ვიზამ. ამ წამს მე ის აღარ მძულს, მას ჩემი აღარ ეძინია. ვისვენებთ, ძალებს ვიკრებთ დიდი ბრძოლისთვის.

დილით კვლავ მოსისხლმე მტრებად ვიქცევით, ვიცი და იცის. ხვალ ისევ გამანამებს დევნით და თავს ცოცხალი თავით არ მომაკვლევინებს. ეგებ, ვინანო კიდევ ეს ჩემი სულგრძელობა, მაგრამ ახლა, როცა ჰამაკის რწევისგან მინიჭებულ სიამოვნებას ორივენი თანაბრად ვიყოფთ, მომკალი და მისი მოკვლა არ შემიდლია.

— იძინე მშვიდად, ბუზო ოხერო. არ შეგეშინდეს, ძილში არ მოგკლავ, მე ღირსეული მეომარი ვარ, — ვუეუბნები ერთობ ამყავდა.

— ვიცი, — ამბობს, თან მშვიდად ამთქნარებს.

ეს რანაირი ბუზი მომიეღინე, ღმერთო, ვერც მოვკალი, ვერც გავაკვირე.

სიმიონდი

სიმიონდის არჩევას, საზამთროსი არ იყოს, ცოდნა უნდა, მაგრამ მე ჩემი კრიტიკიუმი მაქვს:

რაც უფრო მოხუცია პლაჟზე ჩამოტარებული სიმიონდის გამყიდველი ბებო, მით უფრო სასარგებლო(საქმე)ა მისგან სიმიონდის ყიდვა. თუმცა ჩემი და ბებოს დღევანდელ ურთიერთობას თუ ჩვენი საინფორმაციოების ენით მოვყვები, ასეთი ამბავია: „დღეს დილით ჩემ მიერ ზღვაზე სიმიონდის შერჩევის წესში აღმოჩენილ იქნა უკუჩვენება...“

აქვე, ასტროლოგი ცაგარელის ხმით დავამატებ: „ამ დეკადაში, სიმიონდის ეტლის პლაჟის სარტყელში შესვლისას, დიდა მიღებული ზარალის აღბათობა...“

პლაჟზე ვარ. გავხედე, ბებო მოდის უსაყვარლესი, ფუმფულა, ნითელლოყება. მართალია, იმის გასაყიდი სიმიონდის ტარობი სულ არ ჩანან პატრონივით ფუმფულე, ციცქნებია, ხმელმარცვლიანი, მაგრამ მაინც ვეძახი, ვყიდულობ. ოთხი ლარი გაქვს მოსაცემიო, ოთხ თითს შლის. ათლარინს ვანვდი, ზურგს მაქცევს და ხურდას ისე ითვლის, თვალში რომ ვერ შევაგლო. ფაცხა-ფუცხით მიყრის პირსახოცზე და რამდენადაც შეუძლია, ჩქარი ნაბიჯით მიდის, ერთი სული აქვს, სანამ გადავიტოვო, გამეცალოს. ამ გულბრყვილო ეშმაკობაზე მეღიშება. რკინის ფულისკენ არ ვიყურები, რკინისმარცვლებს სიმიონდის ჭამას ვინყებ.

განა რამდენს დამაკლებდა, გადათვალ

— არც ახლა გვერა? აგე, სახელიც გამოიცი! — გიოს რურული მესმის.

ღირდება? ბოლოს სულმა ნამდლია, გავშა-
ლეს ხურდა პირსახოცზე. მე რომ ნაკლულს
მოველოდი (ბოდიში, რა, ღმერთო!), მეტია!

არ ვიცო, რა ლოგით, მაგრამ ექვსი ლა-
რის ნაცვლად, თერთმეტი დაუბრუნებია.
ნამოვკრიფე მუჭში, ნამოვხტი, მივსდე-
ფეხშიშველი ვარ, სირბილი არ გამომდის.
„ბებო-ბოო!“ — ვეძახი. ვილაძებმა მოახე-
დეს, დამინახა თუ არა, ნაბიჯს უმატა, გარ-
ბის ცუხცუხით.

— ბებო, — როგორც იქნა, ვენევი და
მუჭს ვუნწვდი, — ნახე, რამდენი ხურდა და-
გობრუნებია.

— რა ვქნა, ბებია, ბიზსენი ვარ მეც,
მაგიტ მაქ ლუკმა, — უცებ მიმართულე-
ბას ცვლის, მარჯვნივ ტრიალდება, მიდის.
თითქოს მანქანებით ვიყოთ, უეცარი მოხ-
ვევის მანევრით იოლად ჩამოიშორებს.

— ოთხი ლარი უნდა აგელო, — მეც კაი
შუმახერი გამოვდექი, ეგრევე ვენევი.

— ოთხ ლარზე ნაკლებს ვერ გამოგარ-
თმევ, კაი სიმინდია, ბებია.

— იმაზე მეტი დამიბრუნე, ვიდრე მო-
გეცი...

— რა ვქნა, ბებია, მას ვიცი ყველა...
— აშკარად დაილალა, ვედარ დადის, მნებ-
დება. ჩერდება, შუბლს თავმლის წვერით
ინმენდს.

იქვე ორი პატრული დგას, ჩვენი შემხე-
ვარეები მუჭში იციან.

— ბებო, — აღარც მე მაქვს ენერგია
შერჩენილი, — აიღე ფული, ზედმეტი გად-
მომაცოლე.

— უიიი, მართლა ბებია? ვერ თქვი მერე
მასე? — გაიფართოვა თვალები.

გავშალე მუჭი, გამალა ნინსაფარი. ჩა-
ვუყარე. თვლის, ფიქრობს, შუბლს იჭმუხ-
ნის.

— ათლარიანი მოგეცი, ხურდაში თერ-
თმეტი დამიბრუნე... — ვუხსნი, — ოთხი
ლარი უნდა აგელო.

— უიიიი! შენ გეიხარე, ბებია, კარგი
გოგო ყოფილხარ შენ!

ამოკრიფა ლარიანი-ორლარიანები კა-
ლთიდან, ზოგი დამიბრუნა, ზოგი საფუ-
ლემი ჩაიჩხრიალა და ნავიდა, ახლა უკვე
მშველი ნაბიჯით და „სიმინდი-სიმინდის“
ძახილით.

თვალს ვაყოლებ და ვფიქრობ: „შენი
„ბიზსენობა“ არ გაიშვა, შე საყვარელო
ბებო, შენა.“

— მოგცათ ის ექვსი ლარი ბოლო-ბო-
ლო? — ქოლგას შეფარებული ფითქინა
ქალი მეკითხება.

— კი, — ვუღიმი და მუჭს ვშლი, ვაჩ-
ვენებ.

მუჭს ვშლი და მიბრჭყვიანებს ხელის-
გულზე... ოთხი ცალი ლარიანი.

იმ ორ პატრულს რა ენაღვლება, რაა,
„იცინეს, იცინეს, მოკვდნენ სიცლით.“

ჯამიკო

პლაჟზე, სიმინდის გარდა, ფურცლებ-
ზე ამოთქმული ტელეფონის ნომრებსაც
ჩამოატარებენ ხოლმე, თბილისში ნამსვლ-
ელი მიკროავტობუსების მძღოლებისას.
რაკი ნომრები, სიმინდისგან განსხვავებით,
უფასოა, არც გეკითხებიან, ისე გიტოვებ-
ენ. დღეს ბევრი მომიგროვდა. გავშალე და
თითოხულო დიდის ამბით. ზოგ მძღოლს
კემურის ჰქვია. ზოგს — დათო, გივი, მერა-
ბი... ერთ ფურცელზე კიდევ, ნომრის გასწ-
ვრივ, წერია არა გია, ემზარ, ლევანი, არა-
მედ — ჯემიკო.

ეგ ბოლო შევარჩიე, გადავრეკე და ად-

გილი დაევჯავნე, გნებავთ — დავიბევე. მა-
ტარებლით მგზავრობას არაფერი მიჩ-
ენია, მაგრამ უკვე ყველა ბილეთი გაყიდ-
ულია.

ნამოსვლის დილაა. გადავურეკე ჯემი-
კოს, ხომ ნამდვილად ვწერივარ დღევან-
დელი მგზავრების სიაში-მეთქი და კი, კიო,
დამამშვიდა, ოთხის ნახევარზე მანდ ვარო.

ჩავბარგდი, დავემშვიდობე ხაზეიკას.
კატლეტის ქალიც გამოვიდა სამზარეუ-
ლოდან ნიშნისმოსაგებად: „ჩემი გოგო ბე-
ზპრახელემ იშინა პოეზიის ბილეთი!“ მა-
ინც გავუღიმიე.

დათქმულ ადგილას მისვლა ადრე მო-
მინა. გახდა ოთხის ნახევარი და ვურეკე
ჯემიკოს. გზაზე დადექი, მოვიფარო. გზა-
ზე ვარ-მეთქი — „აქ ვარ და სხვაგვარად
არ ძალმიძს.“

ოთხიდან ხუთის ნახევარამდე ჯემიკომ
ზარზე არ მიპასუხა, სამაგიეროდ, თბილი-
სისკენ მიმავალმა რამდენიმე სხვა „მარშ-
რუტკამ“ გამიჩერა. არ გავყევი. უპასუხი-
სმგებლო ადამიანები მძაგს. რაკი ჯემიკოს
ჩემთვის ადგილი აქვს შენახული, ხომ არ
დავაღალატებ?

ექვსის წუთებზე ჯემიკომ ტელეფონს
უპასუხა (მადლობა ღმერთს!) ტექსტით:
„დაარტყეს აქ ვილაძებმა, ავარიანა. საცო-
ბში ვარ. მოვიფარ.“

შვიდის ნახევარზე: „ავარიანა. მე დამა-
რტყეს, სხვა მანქანას გამოგვზავნი, ნ წუთ-
ში მოვა.“

7 საათზე, თბილისში ნამსვლელი არა-
ნაირი ტრანსპორტი რომ აღარ გამოჩნდა,
მოვიკიდე ხელი ჩემს ბარგს და დავბრუნდი
ისევ ხაზეიკის ეზოში, დამარცხებული.

— უი, უკვე გავაქირავე! — ხაზეიკა მე-
უბნება და თავის საძინებელს მთავაზობს
ორმაგ ფასში.

— ჩემი გოგო მოგყიდამს პოეზიის ბი-
ლეთი. ხვალ, შვადღე, — კატლეტის ქალი
მეუბნება და გასამაგებულ ფასს მისახ-
ელებს. სხვა რა გზაა, ამასაც ვთანხმდები.

შვილს ეძახის. ხმამალა, თავის ენაზე
ინყებენ რაღაცაზე კამათს. შვილი უქმაცო-
ფილოა, ეს კიდევ რაღაცა უხსნის, თან თი-
თებზე ითვლის. ბოლოს გოგო გაცეცხლე-
ბული შევარდა ოთახში. დედამისი კიდევ შე-
ტქმულივით მიღიმის, ანეულ ცერს მიჩ-
ვენებს იმის ნიშნად, რომ საქმე მოგვარე-
ბულია. სამი ბილეთის ფასის ტოლ-სწორი
ერთი ბილეთი ჩემი.

ხასიათომოშახული ვნებები დასაძინებლ-
ად და უცებ უპასუხისმგებლო ჯემიკოზე
ბრაზი ნისლივით დნება. ვფიქრობ: იქნებ
სულ სხვა ამბავია? იქნებ მარშრუტკა საერ-
თოდ არ ჰყავს ჯემიკოს? იქნებ მარტოხე-
ლა, მარტოსული ადამიანია ჯემიკო? იქ-
ნებ ამოუყვია ყელში ამდენი „ჯემიკო-ჯე-
მალა“-ს მოსმენა... ადგა, ამობეჭდა თავის
ნომერი ქალაქზე, ჩამოურთხა პლაჟზე
ნამოსვლის სიმინდიჭამია ქალებს და მო-
ბილურის ყოველი ზარის შემდეგ თვალ-
ებმლოლული ისმენს, როგორ უყვავებენ:

— ჯემიკო, ჯემი-კოოოო!..

თბილისი სა

თბილისი-ბათუმის მატარებლით კი უკ-
ულმა ვიმგზავრე, მაგრამ სამაგიეროდ, აგ-
ერ, ბათუმი-თბილისის რეისით მივექრი ნა-
ლაში. ფაქტობრივად, იპოვნელო მსახური-
ვით, ისე გავედ-შემოვიედი, ქალაქისთვის
ზურგი არ შემიქვევია.

გამარჯობა, თბილისი სან. რით შემიძ-
ლია, გემსახურო?..

მოულოდნელად აკოცა. წინა დღეს,
როცა დედასთან ერთად ბრაზილიურ სე-
რიალს უყურებდა, კი გაიფიქრა, ნეტავ მა-
კოცოსო, მაგრამ არ ეგონა, ნატვრა ასე მა-
ლე თუ აუსრულდებოდა. სამსახურიდან
სახლამდე მიაცილა. სხვა დროს კართან
ემშვიდობებოდა ხოლმე, თუმცა გუშინ სა-
დარბაზოში შეპყვია. ხის კიბეზე უკვე ერთი
ნაბიჯი ჰქონდა შემდგომი, რომ მკლავეზე
ხელი მოკიდა და თავისკენ მიიზიდა. მერე
ორივე ხელით შემოეხვია და ტუჩებში აკო-
ცა. ეს მისთვის პირველი კოცნა იყო და თი-
თქოს მინა ფეხებზე გამოეცალაო, თავბრუ
ისე დაეხვა. შემინებულმა შეხედა, ახსნას
ითხოვდა, ეს რატომ გააკეთეო, თვალებით
ეკითხებოდა. ისიც მიუხვდა. ჯერ მხრები
აჩრქა, მერე შუბლი მოიფხანა და გეგონე-
ბოდა, თავს იმართლებსო, ისე უთხრა: —
ცოლად გამომყევი... ერთ კვირაში უცხოე-
თში მიგვიფარე, ჩემთან ერთად ნამოდი...

არაფერი უპასუხა. კიბეს მთავარეუნი-
ვით აუყვია, დამშვიდობებაც გადაავიწყდა.
სახლში შევიდა თუ არა, თავის ოთახში შე-
იყუთა, ტანსაცმლიანი ლოგინში ჩანვა და
ბედნიერებისაგან თავზარდაცემული გაი-
რინდა: რა კარგი იქნებოდა მასთან ერთად
ზღვისპირა ქალაქში ცხოვრება. დილაობ-
ით ერთად დაღვდნენ ყავას აივანზე. ზღვე-
ას უყურებდნენ. არ ექნებოდა მნიშვნელო-
ბა, წვიმა ნამოვიდოდა თუ ქარი ამოვარდ-
ებოდა, ზამთარი იქნებოდა თუ ზაფხული...
იცინებდნენ. სამსახურშიც ერთად ნავი-
დოდნენ. ანასაც ერთად მიიყვანდნენ სკო-
ლაში. საღამოობით სამივენი ერთად ივახ-
ებდნენ. ვახშამს ყოველთვის თვითონ
მოამზადებდა. მაგიდას ერთად ალაგებდ-
ნენ, ჭურჭელსაც რიგრიგობით დარეცხ-
ავდნენ. მერე ანას ამეცადინებდნენ. ანა კი
მათ ფრანგულ სიტყვებს ასწავლიდა. კარგ
ამინდში ზღვის სანაპიროზე გაისეირნებდ-
ნენ. წვიმიანში სახლში დარჩებოდნენ. ბა-
ტიბუტს მოხალავდნენ და რაიმე კომედი-
ას უყურებდნენ. და ყოფილიყო ასე თუნდ-
აც ყოველდღე, არ დაილგებოდნენ, ერთ-
ფეროვნებისაგან არ გალიზინდებოდნენ,
არც იჩხუბებდნენ. მერე თვალები დახუჭა
და ნარმოიფინა პატარა, წკრილა ბინა.

ცისფრად შეღებილი კედლები. ფანჯარას-
თან მიდგმული ლურჯი დივანი. ზედ მიყ-
რილ-მოყრილი ღუზებამოქარგული ბალი-
შები. ოთახის შუაში მრგვალი მაგიდა, 3-4
სკამი. აივანი ზღვის ხედით და ქოთნის თე-
თრი აზალიებით...

თვალები გაახილა და ჭერს მიამტერდა.
ტუჩებზე მის კოცნას ისევ გრძნობდა. თე-
ალწინ კინოკადრივით უტრიალდება, რო-
გორ შემოპყვია სადარბაზოში, როგორ შეა-
ჩერა, თავისკენ მიიზიდა, როგორ აკოცა.

დედამ გვიან გაიგო, რომ მოსული იყო.
ოთახში ჯოხის ბრაზბარუხით შევიდა, შუქი

ანთო. კი მაგრამ, როდის მოხვედოი, ჰქი-
როცა დედასთან ერთად ბრაზილიურ სე-
რიალს უყურებდა, კი გაიფიქრა, ნეტავ მა-
კოცოსო, მაგრამ არ ეგონა, ნატვრა ასე მა-
ლე თუ აუსრულდებოდა. სამსახურიდან
სახლამდე მიაცილა. სხვა დროს კართან
ემშვიდობებოდა ხოლმე, თუმცა გუშინ სა-
დარბაზოში შეპყვია. ხის კიბეზე უკვე ერთი
ნაბიჯი ჰქონდა შემდგომი, რომ მკლავეზე
ხელი მოკიდა და თავისკენ მიიზიდა. მერე
ორივე ხელით შემოეხვია და ტუჩებში აკო-
ცა. ეს მისთვის პირველი კოცნა იყო და თი-
თქოს მინა ფეხებზე გამოეცალაო, თავბრუ
ისე დაეხვა. შემინებულმა შეხედა, ახსნას
ითხოვდა, ეს რატომ გააკეთეო, თვალებით
ეკითხებოდა. ისიც მიუხვდა. ჯერ მხრები
აჩრქა, მერე შუბლი მოიფხანა და გეგონე-
ბოდა, თავს იმართლებსო, ისე უთხრა: —
ცოლად გამომყევი... ერთ კვირაში უცხოე-
თში მიგვიფარე, ჩემთან ერთად ნამოდი...

პირველად ბაქას სამსახურის კიბეზე
შეხვდა. იმ დღეს ზედმეტად აღელვებული
იყო. ცხრას ხუთი აკლდა. აგვიანდებოდა.
წლებია, სამსახურზე ოცნებობდა და დე-
დამისის მეგობარმა, როგორც იქნა, ხარი-
სხის სამსახურში საბუთების რეგისტრატო-
რად მონაყო. პირველი დღე იყო, მას კი აგ-
ვიანდებოდა. კოკისპირულად ნვიმდა. კიბე
აირბინა და ქოლგა ჩაკეცა თუ არა, მის თე-
ალებს შეეჩება.

— დასველდი? — უდარდელად ჰკითხა
და გზა დაუთმო. თანამშრომელთან ერთ-
ად იდგა და ყავას სვამდა, — კარგია წვი-
მა... ამის გარეშე რაა გაზაფხული? — და
გაუღიმა.

დაძაბულობამ უცბად გადაუარა. თავ-
დაჯერებულმა შეაბიჯა შენობაში.
ცხოვრება რაღაცნაირად არ აქნყო.
უნივერსიტეტი კი დაამთავრა, მაგრამ სამ-
სახური ვერა და ვერ იშოვნა. არ უნდოდა,
ამაში დედა დაედანამაზებოდა, მაგრამ
რამდენი რამე გამოჩნდებოდა, დედამისი
ყველაფერზე ხელებს ასავსებდა. განა
შმაღლესი განათლება მაგისტრის მოგეცი,
რომ ამ საქმისთვის მოცდეო, ჰკითხავდა
და მასაც ყველაფერის ხალისი ეკარგებო-
და. ცოტა ხნის მაცადე, მპირდებიან შენთ-
ვის კარგ ადგილსო, ცხვირჩამოშვებულს
როგორც კი დანიახავდა, ამეღებდა. მერე
კი მიუჯდებოდა ტელეფონს და მთელი სა-
ღამო დაქალებში გადარეკვა-გაღმორეკ-
ვას უნდებოდა. ყველა რაღაცას პირდებო-
და. ისიც მოთმინებით ელოდებოდა. ამასო-
ბაში თითქმის 20 წელიწადი გავიდა. მერე
კი, როცა დედამისს უცხოეთში ერთადერ-
თი ძმა მოუკვდა და ის საარსებო წყაროც
შეუწყდა, ყოველთვე ძმა რომ უგზავნიდა,
ბედად სამსახურიც გამოჩნდა. ერთ-ერთმა
დაქალმა მართლაც დარეკა და საბუთებ-
ის რეგისტრატორის ადგილი შესთავაზა.

დედამ თავიდან ამზაზეც ტუჩები აიბზუა,
მაგრამ სხვა გზაც არ ჰქონდა, პენსიით ცხ-
ოვრება შეუძლებელი იყო, სახლიდან კი ყე-
ვლა ძვირფასი ნივთი თუ სამკაული უკვე
გაყვია. ადგა და დათანხმდა.

დასასრული მე-10 გვერდზე

ნინა
სამხარაძე

ზამთარში ქალაქის ჩიტებს
ვაპურებდი,
ალბათ ამიტომ შეგხვდი.
იმ უსაძირკველო სახლივით ვერ
დავინგრევი,
ნიაზე რომ ირხევა.
შენ მწყურვალად არ დაადნობ
თოვლს სუფთა წყლისთვის,
მას მზეც რომ უყურებდეს...
სულელი თუ იკითხავს, რატომ
შემიყვარდი...

„ანგელოზებმა გაკოცეს“ —
ამბობდა დიდი ბებია ყოველ ჩემს
გალიმებაზე,
უყურებდა ღრმულს ლოყაზე.
(მას შემდეგ გველი რომ ტყავს იცვლის,
იმდენჯერ შევიცვალე).
„ანგელოზებმა წაიყვანეს“ —
მითხრეს, როცა დიდი ბებია
გარდაიცვალა.
ყოველ დღე ანგელოზებს ვეძებ.
მარჯვენა მხარზე, ადამიანში,
ცისარტყელაზე...
ძალიან მინდა, წამიყვანონ
იქ, სადაც ღიმილისგან ლოყა
დამეჩრტიტება.
„ნახე, კიდე მარტო მოვიდა“ —
ჩაილაპარაკა ბავშვმა მამების კრებაზე,
იქაც გავილიმე რატომღაც...
სამაგიეროდ, მე ანგელოზები მკოცნიან...

და მაინც... რომ არსებობდნენ...

„იქ, სადაც ფეხს დაადგამ, ყვაველი აღარ
ამოვა“ — ამბობდა ბებია.
უდუდოდ დარჩენილი ბარტყელებით
იხუტებდა ყვაველების თესლს.
ნეტავ, რამდენი ყვაველი მოვკალით
ღამით სახლიდან გაპარვის დროს?!
გოგონებმა შეყვარებულის სანახავად, მე
„ზაფხულის ნაძვის ხის“ —
ასე ვეძახდი ხმელ თივის ზვინს, როცა
მის თავზე მთვარე ჩერდებოდა.
შემდეგ ყველაფერი გაქრა — ქვეყანა,
სახლი, ოჯახი, ზამთრის ნაძვიც...
თივის ზვინები უთავო აქლემებს ჰგავს,
ზაფხულის ნაძვი არ არსებობს.
შემდეგ ისე გავუხედი და დავიბზარე,
როგორც გვაღვების დროს მინა.
თუ ფეხის წვერებზე დავდივარ, ესე იგი,
ვინმე ძალიან მიყვარს,
თუ გიყვარს, არ უნდა გააღვიძო, ფეხი
ყვაველებს არ უნდა დაადგა.
მთვარე თუ კიდე გამოგორდება თივის
თავზე, სუნთქვასაც შევიკრავ.

როცა გავიგე — ძილში ფეხებს
ამოძრავებდა,
„დავიძინე“, ფეხების მოძრაობა
დავინწყე...
ასე გავიგონე ნანატრი ფრაზა:
„მამას ჰგავს“, —
ეს იყო უკანასკნელი მსგავსება
ჩვენ შორის.

ასე მივეჩვიე მჭიდრო წინდებით
დაძინებას.

პაპამ მითხრა: „ბრონეულს გავხარ“ —
და მიმითითა
ნერგის გარეშე თვითნებურად
ამოსულ ხეზე...
ბრონეული ვარ! თავს რომ ვხრი,
გვირგვინი არ მძვრება...

როცა გავიგე, კარგად უკრავდა, გავათენე,
ერთ ღამეში ნასწავლი „მთვარის
სონატის“ მსგავსად
გაქრა ხესთან დაცემული ნაყოფობის
სურვილი...
ეს ისეთივე ფუჭი იყო, როგორც
სინანული.

და როცა მიყვარს, თავზე საბანი არ
მახურავს,
ახლა შევნიშნე, როცა სიყვარული
ვისწავლე...
რადგან ნაყოფი ვარ, ხისგან შორს
დაცემული.

არსებობენ მკვლეელი ქალაქები,
საცეცებს გაჭერენ იარებზე...
ცოტაა, ვისაც ეტყვი — „ცუდად ვარ“
და ის არ გკითხავს „ხომ არ გაგიჟდი...“
ვისაც ეტყვი, რომ ჩაცმულს გძინავს
ზაფხულში პუდით, თმას არ ივარცხნი.
ის გიპასუხებს, რომ სიცხიანიც
ლამაზი ხარ, წვიმის დღესავით...
ვერავის ეტყვი, რომ ავად ხარ და
უსაძირკველო სახლივით დარჩი,
რომ შენი დილა ბინდით იწყება.
ვერავის ჰკითხავ, როგორ გადარჩე,
მხოლოდ დროებით თუ ითხოვ ვინმეს,
მისწერ — „ცუდად ვარ, ვილაპარაკოთ“
და შემდეგ მუდამ გემასხვორება,
ისევე მარტო ხარ და გებრალეება
ხელმეორედ სალაპარაკოდ...
ცოტაა, ვისაც ეტყვი, რომ კვდები —
ისე ძალიან გინდა ახლა,
გქონდეს ოცნება ანდა მიზანი,
ვისაც ეტყვი, რომ დაიწყე დაშლა
საყრდენგამოცლილ შენობასავით
და ის არ წავა სხვა ლამაზ სახლში...

„სანთელი იყიდე
ყოველი შემთხვევისთვის“ —
ისე ხშირად ქრებოდა დენი,
ახლა რომ ადამიანები კვდებიან.
უკვე ყველა შემთხვევა იყო...
ახლა რა ვიყიდო
ყოველი შემთხვევისთვის...

„სანთელს რომ ანთებ, ღმერთს ათბობ“ —
მითხრა მამამ პირველი აღსარების
დროს,
მეტკინა გაყინული ღმერთი,
ორ სანთელს ვანთებდი
ყოველი შემთხვევისთვის...

ახლა ჩემს სანთელს ერთი
დანთნულება აქვს,
შობის ღამის სურვილი ჩემთვის.
ჰო, კიდე ერთი თხოვნა ყოველი შემთხვევისთვის...
— შენი თითები რომ ყოველთვის
უკრავდნენ...

წარმოვიდგინე შენი ხელები,
ბევრი წლის შემდეგ წარმოვიდგინე...
მე ვხედავ ოდნავ დაკუჭულ პერანგს,
მესმის ხმაური ზღვის და ჩიტების.
ხელისგულებით დაიხელ თვალებს,
მაგრამ არც ახლა იცვლება ხედი.
ხედი, რომელიც შენი სახლია,
ბებერი ხით და ბევრი გირჩებით.
წარმოვიდგინე ბევრი წლის შემდეგ
ყველას მშველელი, გადამრჩენელი,
ვხედავ კიბზე ციტრუსის კალათს,
აღარ აქვს სევდა შენს ბავშვურ სიცილს...
წარმოვიდგინე შენი თვალები,
ბავშვობაში რომ ვაფერადებდი
მზეს ლურჯი ფანქრით
(რადგან ყვითელი თეთრზე არ ჩანდა),
იმ მზედ იქეცი...

ჩემი რვა ნათესავი გარდაცვლილა
თებერვალში,
„ამ თვეს კარგი არაფერი მოუტანია“ —
თქვეს მათ,
„მე დავიბადე...“ — ვამბობდი ყოველი
მოსმენის დროს.

შემდეგ „შვლის ნუკრის ნამბობზე“
ტირილი შევწყვიტე,
კიდე უფრო შემდეგ — გაყინული
ბარტყების გლოვა,
ახლა ჩემს მაჯაზე კბილებით დახატული
საათია,
რომელიც ყოველთვის ერთ დროს
აჩვენებს — ტკივილის დროს.

„ამ თვეს კარგი არაფერი მოუტანია“ —
თქვეს მათ.
„ნამდვილად...“ — ვამატებ მე და თმას
ვიჭრი ჩემი ხელით.

ზამთრის გოგონებზე ხომ გსმენიათ?!
მე მათ არ ვგავდი,
„შვლის ნუკრის დედაც თებერვალში
მოკლეს?“ — ვკითხე პაპას,
პასუხი არ მომისმენია... ჩემს ხელზე
საათია...
კბილებისგან, რომელზეც მუდამ
ტკივილის დრო იქნება —
ყოველ თვე, ყოველ წელს, ყოველ სეზონზე...
სანამ ვსუნთქავ.

ვის სჭირდება ლექსები, როცა მუდამ
შემოდგომაა,
როცა „ზაფხულის გოგონები“
მარტივად იღიმიან.
ეს ლექსი ისე ძალიან ჰგავს
ჩემს უკანასკნელ ლექსს,
როგორც უნაყოფო ქალის ბოლო ცდა,
გახდეს დედა...

ბავშვობაში თამარის საფლავს ვეძებდი
მეზობლის ეზოს ყვაველებში.
ასე გავაფუჭე „ტიტა“ და „ფურისულა“...
შემდეგ მე მეძებდნენ ეზოში.
მაყვლის ბუჩქთან დავჯექი, დავინყე
კითხვა.
ნიგნის არა, ადამიანების.
ასე გავიგე, ვინ როგორ ბრაზობდა ჩემზე.
ამ მეთოდს ხშირად მივმართავდი.

ახლა, როცა ადამიანებს ვაკვირდები,
მათ შუბლზე მხოლოდ „მინდას“ ვხედავ.
იშვიათად „მჭირდებაც“ გამოერევა...
ბარზე ნეონის სანათივით
მკრთლად ანათებს მათი შუბლები.
მზეს მეტი სხივი არ სჭირდება,
წარმოდგინეთ, უბრალოდ რომ
მოუნდეს...

...
ესეც ერთგვარი ნუგეშია —
მათ არაფერი უნდათ, რაც მე მჭირდება.

არ გამომდის ჭარბი ჰაერის დროს
სუნთქვა,
პეპელაც ჭარბი სამყაროს გამო
კვდება,
ავტობუსში უცხო რომ ხელს
შეგავლებს,
იმ შემუშვანას ნააგავს ჭარბი
სიყვარული...
ბავშვობის ნორმალური დღეებიდან
მასსოვს —
პაპასთან ერთად შეგროვილი გირჩები,
დაბლა რატომ ცვივა?! იმიტომ, რომ
ჭარბია...
დაბრუნებული მამაც კი ჭარბი იყო
ჩემთვის;
ყველა შემოთავაზებული პაემანი
ბებოს ბაღში სარეველებივით
ჭარბი იყო...
ახლა, როცა ძალიან ჭარბად
შემიყვარდა,
ვფიქრობ: გირჩები იმიტომ ცვივა, რომ
ახლოს იყოს მინასთან, სანამ მინად
იქცევა.

ჭარბი ჰაერის დროს უფრო ჭარბად
ვსუნთქავ და
დაბრუნებული მამა ძალიან მცირე იყო
ჩემი დამტვრეული მუხლების
მოსარჩენად.

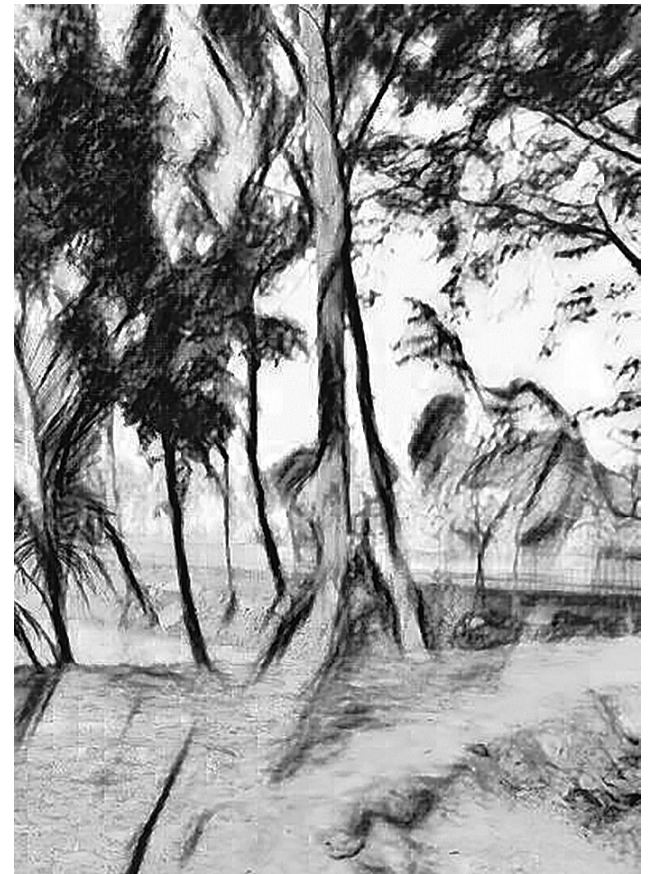
დაკვრის დროს ნეკა თითი უშნოდ
გეპრისება, —
ერთხელ მითხრეს და მას შემდეგ აღარ
დამიკრავს...

ამიტომ
არასდროს გეტყვი, რომ მეტად ველარ
შეგიყვარებ.

ნახევრად წავალ, ვთქვი — მიყვარხარ,
რაც ნიშნავს — „მუდამ“.
შეხედე კვამლის საფრთხობელებს
ამ ცხელ ქალაქში,
წლები გავა და ყველაფერი იქნება
კვამლი...

ღმერთს რომ ლოყაზეც ვერ კოცნიან —
ეს მე აღარ ვარ,
შეხედე კვამლის საფრთხობელებს —
ასე გადავრჩი,
როცა მივხვდი, რომ „მუდამ“ არის
მთელი ცხოვრება...
ანდა ვინ კოცნის ღმერთის შემდეგ
კაცებს კვამლიდან...

ვთქვი — მიყვარხარ, რაც ნიშნავს „მუდამ“,
რაც ნიშნავს „მარად“ ანუ „ყოველთვის“...
ყოველთვის ბოლოს შევიკერ კაბას,
უფრო პატარას, უფრო მოხდენილს,
რომ ვიყო გზა, ფეხის დადგმა თუ
გაგიჭირდება...

ყარამან ჯიქურაული

*
ამ ბოლო დროს
სულ უფრო ხშირად ვხედავ
ჩემი ნაადრევად გასვლის სიზმარს.
სადაც ზის შაოსანი ვინმე დედა
და
ჩემს გამოუყენებელ შესაძლებლობებს დასტირის

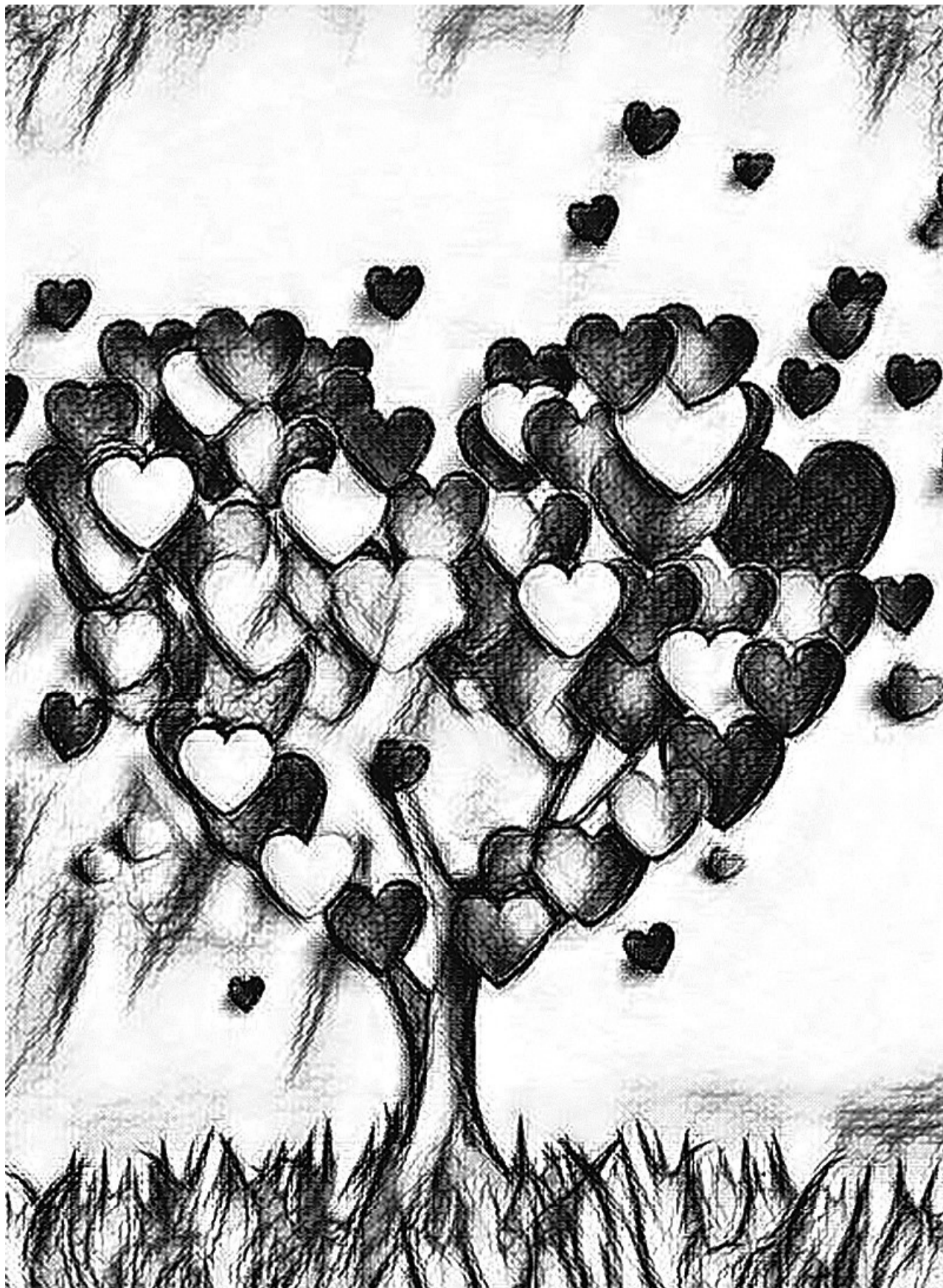
*
გვეცინებოდა თავიდან მამაჩემზე,
კანდიდ ჩარკვიანზე,
ყველა სხვა ქართველ მამაზე,
ვინც საქართველოს პრიმატს ქადაგებდა
სიფხიზლესა და სიმთვრალეში.
გავიზარდეთ მათი შვილები,
წავიკითხეთ ბევრი წიგნი,
გავიცანით მრავალი ადამიანი,
მოვვლეთ მსოფლიო კიდეთ კიდემდე
და გავიგეთ, რომ ჩვენი მამები მართლები ყოფილან

*
თუ რუკაზე საქართველოს დააკვირდებით,
დანიხავთ, რომ
პირი აქვს მობმული შავი ზღვისთვის და
ჩაყლაპვას თუ დაღვევა-ამოშრობას უქადის,
ის უფსკრული რომ შთანთქას,
რაც მას ევროკავშირისგან ჰყოფს

*
რალაცნაირი მალიზიანა ტიპი ვარ.
სადაც უნდა მოვხვდე,
რომელ წრეშიც,
ყველას ვალიზიანებ.
ზოგს ცოდნით,
ზოგს უმეცრებით,
ზოგს გარეგნობით ვთრგუნავ,
ზოგს ვეწოთირები
თავის სრულყოფილებასთან.
სიკვდილის მერე
არგალიზიანებეთში მინდა, მოვხვდე

20 წლის მარიამი

მარიამი ოცი წლისაა.
აქვს ცისფერი თვალები
და მინისფერი გული.
მარიამს თეთრი ხელები აქვს და
გულზე თოვლივით იფარებს.
მარიამი მაღალია და ისეთი ნაზი ხმა აქვს,
მხოლოდ თავისიანებს თუ გააგონებს,
ყველაზე ამაღლებულ ადგილას.
მარიამს ადამიანები არ უყვარს,
მაგრამ დედამინის გადასარჩენად
სამყოფი სიყვარული აქვს.
მარიამს უყვარს ტყუილები.
ზოგიერთი ტყუილი ისეთი ბავშვურია,
ზრდასრულ სიმართლეს ჯობია.
მარიამი აქაური არ არის და არც უნდა იყოს.
პ.ს. მკითხველო, არამინიერ ცივილიზაციასთან
კავშირის საშუალებების შესახებ მომწერე...

დასასრული

ბაქაც იმავე სამსახურში მუშაობდა დაცვის თანამშრომლად. ორმოც წელს გადაცილებული ქვრივი იყო. პატარა გოგო ჰყავდა. ანა სკოლის დამთავრებისთანავე მამის სამსახურში აკითხავდა. მერე კი იჯდა ხოლმე მის პანანინა ოთახში და თავჩაღუნული საშინაო დავალებებს ასრულებდა. ზოგჯერ ესმოდა, ანა ხმამაღლა ლექსს ან მოთხრობას როგორ კითხულობდა. რამდენჯერმე შესვენებისას მაგალითების ამოხსნაში დაეხმარა. ეგონა, რომ სწორედ ამით მოიგო ბაქას გული და მისი ყურადღებაც ამით დაიმსახურა.

სამსახურში დღეგამოშვებით ხვდებოდა. ის დღე, როცა ბაქა არ მუშაობდა, უხალისოდ გადიოდა. იქ რომ იყო, სულ ყურადღების ცენტრში ჰყავდა. იბარებდა და იბარებდა უამრავი ადამიანისაგან სხვადასხვა საბუთს, მაგრამ თვალებით სულ ბაქას ეძებდა. აკვირდებოდა, ხალხის რიგს როგორ ანესრიგებდა, ყველას მისვლის მიზეზს ეკითხებოდა, წინასწარ საბუთებს უმონებდა, თუ რაიმე აკლდათ, აფრთხილებდა, რომ რიგში დგომით დრო ტყუილად არ გაფლანგავდა. წესები რეგისტრატორებზე უკეთ იცოდა. თუ რომელიმე ცნობა ნოტარიულად დამონმებული უნდა ჰქონოდათ, იქვე ახლოს ნოტარიუსის ბიუროში აგზავნიდა, თვითონ კი რიგს უკავებდა. თუმცა არც რიგის გაკონტროლება შედიოდა მის მოვალეობაში და არც უამრავი ადამიანის დაკვალიანება, მთელი დღე მაინც მუხლმოუხრელად მუშაობდა. თავიდან ამიტომაც მოეწონა. მერე და მერე, როცა გაიგო ცოლი მშობიარობას გადაჰყავდა და სულ მარტომდარტო ზრდის ღამათვალეობა ანასო, გულში ჩაუვარდა.

სახლში დაბრუნებულს დედა სულ ეზუზუნებოდა. ლომონი ისევ დაგაეცინა, უსაყვედურებდა და ხელს ჩაიქნევდა, შეყვარებული მაინც იყო, დაბნეულობის მიზეზი რომ გქონოდაო, გაშუღმებით ამას ეუბნებოდა. არადა, მგონი, ყველაზე მეტად სწორედ მისი სიყვარულის ემინოდა. ნერვიულობდა, ვინმე ხეპრეს, გაუთვალეუბელსა და მდაბიოს არ გადაჰყროდა. წლების წინ ერთი ბიჭი მოსწონდა. ისიც არ იყო მის მიმართ გულგრილი. ერთხელ თეატრში დაჰპატიჟა. „ზაფხულის ღამის სიზმარი“ ნახეს. სახლამდე ფეხით მიაცილა. გაზაფხულის საღამო იყო. უკვე უნდა დამშვიდობებოდა, რომ თვალ აივანზე გადმოყუდებულ დედას მოჰკრა — სახეზე ფერი აღარ ედო, წყვილს სასონარკვეთილი მისჩერებოდა. იმ საღამოს სასწრაფო ორჯერ გამოიძახა, დედას მალალი წნევა ჰქონდა, ვერანაირმა წამალმა ვერ უშველა. ბოლოს შეჰპირდა, იმ ბიჭს აღარასოდეს ვნახავო და წნევამაც დაინია. იმ ღამეს ბევრი იტირა. მამა ასე ხომ არასდროს მომეცქივდაო, წამოსცდა. თუმცა ამ ფიქრის გამო მერე ინერვიულა, სინდისი ქენჯნოდა. დედა ხომ ისევ მასზე ზრუნავდა, სხვა, აბა, ვინ ჰყავდა. მისთვის საუკეთესო საქმროს ეძებდა და ამ საქმეშიც ისევ დაქალის იმედი ჰქონდა. დრო კი გადიოდა და ბედნიერებაზე უკვე ოცნებაც ეხამებოდა. რაღა დროს ჩემი სიყვარულია, გაიფიქრებდა ხოლმე, თითქოს ამით თავს უფრო ხილავდა, ტყუილი მოლოდინები რომ აღარ ჰქონოდა. ან სად უნდა გაეცნო ვინმე. სახლიდან მხოლოდ საყიდლებზე თუ გადიოდა. მეგობრები თითქმის აღარ ჰყავდა. დედამისის თქმით, ასეთი მეგობრები არც სჭირდებოდა. ყველანი ხომ ეგოისტები და თავიანთ თავებზე შეყვარებული „სუკები“ იყვნენ. არადა ბავშვობაში სულ სხვანაირად წარმოედგინა თავისი ცხოვრება. ბავშვობა მართლაც ზღაპარივით ჰქონდა. სანამ მამა ავარიში დაიღუპებოდა, დედაც სხვანაირი იყო — ლალი და ბედნიერი. ყოველ ზაფხულს ის, მამა და დედა ზღვაზე მიდიოდნენ. ამ დასვენებას ემთხვეოდა ხოლმე მისი დაბადების დღეც. დედა ყოველთვის უზარმაზარ ტორტს უცხობდა, ვარდისფერი კრემით რთავდა და მის დღეობაზე ყველა დამსვენებელს ეპატივებოდა. ყველაზე ბედნიერი ალბათ მამინი იყო. დედა ტრაგედია ერთიანად მოტეხა. ამიტომაც ქენჯნოდა ალბათ სინდისი, როგორც კი მასზე ზრუნავდა. ზოგჯერ თავსაც კი იდანაშაულებდა, რომ დედამ მთელი სიცოცხლე მის გაზრდასა და გზაზე დაყენებას შეაღია, მან კი იმედეები ვერ გაუმართლა.

მაინც რა მოულოდნელად აკოცა. მანამდეც ხვდებოდა, რომ მოსწონდა. ბოლო

თვეა, რაც ბაქა სამსახურიდან სახლამდე აცილებდა. ჯერ 382 ნომერი ავტობუსით მიდიოდნენ ველოსიპედის ძეგლამდე, ანას სახლში დატოვებდნენ, თვითონ კი სახლამდე გზას ფეხით მიუყვებოდნენ. ბაქა სულ მზიარული იყო, სულ რაღაცაზე აცინებდა. სადარბაზოს კარს როგორც კი მიუახლოვდებოდნენ, თბილად ემშვიდობებოდა და ანასთან მიიჩქაროდა. ალბათ მთელი დღე მუშაობით დაღლილი სახლში მივიდოდა თუ არა, თავისთვის და ანასთვის ვახშამს ამზადებდა. მერე იქნებ ერთად უყურებდნენ მამა-შვილი ტელევიზორს ან წიგნს კითხულობდნენ ხმამაღლა, რიგრიგობით. მარტო ის იცოდა, რომ ბაქას საფრანგეთში ძმა ჰყავდა. წლებია, ზღვის სანაპიროზე, პატარა ქალაქში ცხოვრობდა. ბაქაც უკვე კარგა ხანია, ძმასთან აპირებდა წასვლას. ანაც ამიტომ იზებოდა ხოლმე გულდასმით ფრანგულ სიტყვებს მამამისის პანანინა ოთახში. თითქმის თავისუფლად ელაპარაკებოდა ბიძაშვილებს სკიპით, ყველაფერი ესმისო. ამიტომაც ფიქრობდა ბაქა უფრო წასვლაზე: იქ სწავლა არ გაუჭირდება, მისი მომავლისთვისაც ალბათ ასე აჯობებს, ბიძაშვილებთან ერთად გაიზრდება, გვერდით ეყოლებიანო ნათესავები.

ნეტაც მაკოცოსო, კი ინატრა, მაგრამ მაინც ვერ წარმოიდგენდა, ასე მოურიდებლად თუ აკოცებდა, მერე საფრანგეთში წასვლას უნდა აპირებდა, ცოლობას სთხოვდა. ნავა, სიამოვნებით იცხოვრებს ბაქასთან ერთად. ანას შვილივით გაზრდის და შეიყვარებს. საკუთარი ხომ ალბათ აღარც ეყოლება. მაგრამ — დედა? ვინ გაუკეთებს ყოველ საღამოს ნემსს, ვინ მოუტანს მალაზიიდან პროდუქტებს, ვინ გაუნმუნდავს ახალი წლის წინ ფანჯრებს, ვინ ჩამოუკიდებს გარეცხილ ფარდებს, ვინ გამოუცვლის გადაწვარ ნათურას? თან იმხელა ჭერი აქვს სახლს, თვითონ ყველაზე მალალი კიბითაც ძლივს სწვდება. წინასწარ იცის, დედა იტირებს, მერე წნევა აუწევს, ახია ჩემზე, მთელი სიცოცხლე შენზე ველოდები და ახლა დაუძღვრებულს ვის ანაბარად მტოვებო, შეეკითხება. ინანებს, რომ მამამისის სიკვდილის შემდეგ არც ერთი კაცი არ გაიკარა, თავი ცოცხლად დაიმარხა და სამაგიეროდ რა მიიღო. არ უნდოდა ასეთი თავგანწირვა. ერჩია, გვერდით ბედნიერი დედა ჰყოლოდა, მაგრამ ამას ხომ ვერ ეტყვის? რა უპასუხოს? როგორ აუხსნას, რომ ბაქასთან ერთად თავს ისევ ადამიანად გრძნობს. თითქოს მოჯადოებული იყო. საზიზღარი არსება იყო და მისმა კოცნამ ისევ ქალად გადააქცია.

როგორც კი ბაქამ სამსახური წახა, ხელი მოვანეროთო, უთხრა. ჩემი ძმა სამივეს გამოგიგზავნის სამუშაო ვიზას, სამსახურსაც დაგვახვედრებს და საცხოვრებელსაც. ბედნიერი იქნები, ჩემი ხომ გჯერაო. კი, მისი სჯეროდა. ყველაზე უფრო მისი სჯეროდა ამქვეყანაზე. მაგრამ ტელევი-

ზორთან მობუზულ, შალმობვეულ დედას ეს როგორ უთხრას? არაფერსაც არ ეტყვის, ადგება და ნავა, პატარა გოგოსავით გაიპარება. წერილს დატოვებს, პატიებას შეევედრება. თუმცა იქნება და როგორმე დაითანხმოს?

ერთ საღამოს ბაქა სახლში მიიპატიჟა. იმედი ჰქონდა, რომ დედას მოეწონებოდა და მათ ქორწინებასაც სიხარულით შეხვდებოდა. დიდ ოთახში მრგვალ მაგიდასთან დასხდნენ, ჩაის სუამდნენ. დედა ტელევიზორს მისჩერებოდა, ბაქასთვის ხმა არ გაუცია. მისი საყვარელი სერიალი გადიოდა, ხმა აუწია და რაც ბაქა მათთან იყო, ეკრანისთვის თვალი არ მოუცილებია. ბაქა უხერხულად იმშუშნებოდა. მასაც სიბრაზისაგან ტანზე ჭიანჭველები დაუდიოდა. რომ წავიდა, არ მომწონს ეგ კაციო, მარტო ეს უთხრა. ის ღამე თავზე თეთრად ჩამოათენდა. ხან ტიროდა, ხან ბრაზობდა. ბოლოს გადანწყვიტა, ბაქას თუნდ სამყაროს დასალიერში გაჰყოლოდა. დედას თავიდან კარის მეზობელი — ინა მიაქცევდა ყურადღებას, მერე მომვლელს უქირავებდა, ყოველთვიურად ფულს გამოუგზავნიდა, უყურადღებოდ არ დატოვებდა. მეორე დღესვე ბაქას თანხმობა უთხრა. გადანწყვიტეს ხელი სამშაბათს მოეწერათ. ამ საღამოსვე ვიციდი შენთვის ბილეთს, კვირის ბოლოს უკვე საფრანგეთში უნდა ვიყოთ, რომ სამსახური არ დავკარგო, გეგმებს აწყობდა გახარებული ბაქა.

სამშაბათს სამსახურში არ წავიდა. დედას უთხრა, რომ თავს ცუდად გრძნობდა. მთელი დღია გარშემო უტრიალებდა, ცდილობდა, გაეებდა და მისთვის თავსდატეხილი ამბავი გაემჟღავნებინა, მაგრამ ენა პირში ვერავითრ მოატრიალა. იმ დილას დედა განსაკუთრებულად ეცოდებოდა. გული უკედებოდა მის ამოხრილ ზურგს რომ უყურებდა. უნდოდა, მისი აკანკალებული ხელი დაეკოცნა, ჩაის ჭიქას კოვზით რომ ურევდა. რა ემეფებოდა უმისოდ? ბაქას პირველ საათზე ველოსიპედის ძეგლთან უნდა შეხვედროდა. იქიდან ერთად წავიდოდნენ ხელის მოსწერად. თითქოს სალონში აპირებდა წასვლას, მაგრამ მერე გადაიფიქრა. გარდერობიდან რამდენიმე კაბა გადმოიღო, თუმცა რომელი ჩაეცვა, ვერ გადაწყვიტა. მონმედ გაყოლა ინასთვის უნდოდა, ეთხოვა, მაგრამ ასე 12 საათისთვის ფანჯრიდან მოჰკრა თვალი ნაგვის პარკით ხელში როგორ მიიჩქაროდა. საგარეო ტანსაცმელი ეცვა, ეტყობა, შორს მიდიოდა. მერე აბაზანაში შევიდა. ტანზე წყლის გადავლებას აპირებდა, მაგრამ თავიდან ფეხებამდე გაისაპნა. გაახსენდა, ყოველ კვირას სკამზე ჩამოიჯდარ დედას როგორ აბანავებდა. ამ დროს დედა დამჯერ ბავშვს ემსგავსებოდა, რასაც ეუბნებოდა, ყველაფერს უსრულებდა. ხანდახან უწყნარობდა კიდევ, მაგრამ ხმას ამაზეც არ იღებდა. გული აუჩუყდა, ატირდა. აბა-

ზანის იატაკზე დაჯდა და ზურგი წელის ძლიერ ჭავლს მიუშვია. დიდი ხნის წინანდელი ამბავი გაახსენდა. ერთხელ უნივერსიტეტიდან დაბრუნებულს დედა კარს რომ არ უღებდა. არადა კარი ურდულით იყო დაკეცილი, სახლში იყო. ჯერ მშვიდად აკაკუნებდა, დედა, მე ვარო, იძახდა. მერე გამწარებული აბრაზუნებდა. წარმოიდგინა, რომ დედა ცუდად გახდა და ახლა იატაკზე უსულოდ ესვენა. კარი გააღე, დედა, მე ვარო, ღრიალებდა. აქეთ-იქიდან მეზობლები გამოცვივდნენ, აწყნარებდნენ. უკვე მეზობლის ფანჯრიდან მათ აივანზე გადაძრომას აპირებდნენ, რომ შიგნიდან ნაბიჯების ხმა გაისმა და სულ მთლად განუწულმა, დარცხენილმა დედამისმა კარი ფრთხილად გააღო. აბაზანაში ვიყავი, ხმა ვერ გავიგეო, თავს უხერხულად იმართლებდა. მაშინ მიხვდა, რომ სამყაროში მის მეტი არავინ ჰყავდა, ჩაეხუტა და კიდევ უფრო მწარედ ატირდა. მერე რატომღაც ის გაახსენდა, ერთხელ დედა თეატრში რომ დაჰპატიჟა. მაშინ ფეხები ისე ძალიან არ სტკიოდა, ჯოხით, მაგრამ გარეთ მაინც გადიოდა. კარგი სპექტაკლი იყო — „ქალები“ თუ „დედები“ ერქვა. ანტრაქტზე დედაშვილს მოხუცი კაცი მიუახლოვდა, ქალბატონო, მშვენიერი ცხვირი გაქვითო, დედას უთხრა. ყოველ შემთხვევაში მას ასე მოეხსნა. თავი ვერ შეიკავა, სიცოცხლისგან კიბორჩხალასავით განითვდა. თუმცა მერე დედა უმტიცივებდა „ცხვირი“ კი არა „წყვილი“ თქვაო, მაგრამ ამ ამბავზე მაინც ყოველთვის გიჟივით ეცინებოდა. ახლაც ახარხარდა.

დიდხანს იჯდა იატაკზე. აბაზანაში ჩამოწოლილი ორთქლი უკვე აღარ ჩანდა. ბოლოს იგრძნო, რომ ხელ-ფეხი დაუბუფდა, ჰაერი სჭირდებოდა, სადაცაა გული წაუვიდოდა. გაჭირვებით წამოდგა და აბაზანის კარი გამოხსნა. კაკუნი მოესმა. გულმა უჩხვლიტა. დრო ისე გაეპარა, უკვე პირველზე მეტიც იქნებოდა. ტანზე ურსახოცი შემოიხვია და აბაზანის ღია კარის უკან აიტეხა. როდის-როდის დედამისის ჯოხის ბრაზუნი და კარის ჭრიალი გაიგონა.

— სახლშია? — ბაქას ხმა ნაწყვეტ-ნაწყვეტ ესმოდა.

— ავადან... მთელი დღე ლოგინიდან არ ამდგარა...

— ვნახავ... შეიძლება?

უნდოდა, ეყვირა, შემოდი, რა თქმა უნდა, შეიძლებაო, მაგრამ ვერ გაბედა. კედელს ჩრდილივით აენებდა. გული გამაყრუებლად უბავუნებდა. ბაქა კიდევ რაღაცას ამბობდა, მგონი, მას ეძახდა, ხმა ისევ ნაწყვეტ-ნაწყვეტ ესმოდა, სიტყვებს ვერ არჩევდა, ყურებში საკუთარი სისხლის ხმაური და ესმოდა. მერე კარი უხეშად მიბრახუნდა. ისევ დედის ჯოხის ხმა გაიგონა. იატაკზე ჩაიკეცა. „წავიდა“, ამოიწურა, თავი მუხლებში ჩარგო; „წავიდა“, გაიმეორა...

სცენაზე სივარული ღეგას გრძელი მაგი-
და და ორი სავარძელი. ერთი სავარძელი
განათებულია და მეორე — არა. განათებ-
ულ სავარძელში გაუპარსავი, გაბურძვნი-
ლი და ძალიან გამხდარი კაცი ზის, რო-
მელსაც აქლემის ტყავი და დაგლეჯილი
სანდლები აცვია. ჩაბნელებულ სავარძელ-
ში არ ჩანს, ვინ ზის.

— მოკლედ, ყველაფერი სწორედ მაშინ
დაიწყო, როდესაც 5G ანტიენები ჩართეს.
ჩვენც, როგორც მეთაურობის ვიყავით,
ეგრევე უდაბნოსკენ ავიღეთ გეზი...

— უკაცრავად, რომ განვყვეთინებთ და
იქნებ დააკონკრეტოთ, ვინ თქვენ?
— რას ჰქვია, ვინ ჩვენ? ჩვენი, რა... ჩვენი-
მა ერთობამ, წინააღმდეგობამ. აი, ვინც იძ-
ულებით აცრაზე უარი განაცხადებდა და
მოსეს მსგავსად უდაბნოში გავედით, რათა
თაობა გამოგვეცვალა და ალქმულ მიწაზე
ეს ახალი სისხლით დაგვბრუნებულიყავით.

— ახალი სისხლით ეგ როგორ?
— ანუ იმ ახალ თაობასთან ერთად და-
ვბრუნებულიყავით უკან, რომელიც თავი-
სუფლებში იქნებოდა დაბადებული და
რომელსაც არც ერთი აცრა არ ექნებოდა
გაკეთებული.

— აჰა, გასაგებია. ესე იგი, თქვენ აცრე-
ბის მონიწილემდეგები იყავით და ამიტო-
მაც ნახვედით უდაბნოში?

ისმის კლაკვიტურის ნაკაუნის ხმა. ჩაბ-
ნელებულ სავარძელში მჯდომი რაღაცას
ბეჭდავს. აქლემისტყავიანი იცდის და ის-
ტერიკულად იქექება.

— გავაგრძელო?
— კიბატონო.

— დიახ, ზუსტადაც რომ ეგრე იყო. რო-
გორც კი ვირუსის სანიწარმდეგო აცრა
სავალდებულო გახდა, ეგრევე წინააღმდე-
გობაში გადავედით და მერე უდაბნოსაც
შევაფართო თავი. აი, თქვენ ის უნდა გენახ-
ათ, იმ სანყალ აცრილებს ამ დამპალი 5G
ანტიენის ჩართვით და ზუსტად 2 თვეში რაც
დაემართათ — ყველა, უკლებლივ ყველა,
დაიხოცა, აბა?!

— თქვენ თავად ნახეთ გვამები?
— ნუ ახლა მე პირადად ასე არ მინახ-
ვს, რადგან ჩვენმა ოჯახმა ანტიენის ჩართ-
ვიდან პირველივე დღეები დატოვა ქალა-
ქი, თუმცა უახლოსმა ადამიანებმა გვიამ-
ბეს, რა და როგორ იყო. რაღაც ნაწილი
ცოტა მოგვიანებით შემოგვიერთდა და...
— სულ ერთი ნუთით მადროვეთ.

ისევე ისმის კლაკვიტურაზე ბეჭდვის ხმა.
აქლემისტყავიანი ახლა თავს იფხანს გაუ-
ჩერებლად და დროდადრო ფრჩხილებში
ჩარჩენილ ჭუჭყს ათვალთვინებს.

— გავაგრძელო?
— აუცილებლად, აჰა, და ეგ ამბავი და-
ხოცვისა როგორ იყო?

— საშინლად... აი, ასე, სულ ძირს ეყარ-
ნენ, კოტრილობდნენ და ტანჯვაში იხო-
ცებოდნენ.

— სულ ყველანი დაიხოცნენ?
— ალბათ. აბა, რა გადარჩენდათ? მა-
რტო ისინი გადარჩნენ, ვინც ეგ ოხრობა
გამოიგონა და ვინც აცრები არ გაიკეთა.

— ჰო, და კიდევ ისინიც, ვინც მაგათი მსახუ-
რი გახდა.

— მსახური?
— დიახ. მსახური, მონა-მორჩილი, რა.
აბა, მართლა, სულ ყველას ხომ არ გან-
ყვეტდნენ? მოსამსახურეებიც ხომ დასჭი-
რდებოდათ?!

— ვის დასჭირდებოდა?
— როგორ თუ ვის? ხომ გითხარით, იმ-
ათ, ვინც ეს ანტიენა, აცრები და ოხრობა
გამოიგონა.

— უკაცრავად, ცოტა დავიბენი...
— რა არის გაუგებარი? ვინც ეს ოხერი
ავადმყოფობა გამოიგონა, იმან ამის სანიწ-
ალმდეგო ნაწილიც შექმნა, ოღონდ არა-
ვის გაუშვილა. მერე ადგა და გაუშვა ეს
დაავადება... შემდეგ ვითომ გამოსაჯანმრ-
თელეზად აცრეს ყველა. რეალურად კი

ხალხი დაღუპეს. თავად კი თავიდანვე ჰქო-
ნდათ ამის სანიწალმდეგო ნაწილი და...
— ანუ სხვა ვაქცინაც არსებობდა?

— დიახ. ერთი თავისთვის, რომ გადარ-
ჩენილიყვნენ და ერთიც ხალხის დასახო-
ცად. მარტივია, ისინი აიცრნენ კარგით და
ხალხი აცრეს ცუდით.

— და მონები?
— ვინ მონები?
— აი, ვინც გადარჩა მოსამსახურეებად
დაიყენეს თქვენ არ ბრძანეთ?

— ააა, ჰო, ეგენიც აცრეს ალბათ. ჯერ
იმსახურეს და მერე ალბათ დახოცეს.

ჩაბნელებულ სავარძელში მჯდომი დგ-
ება და სადღაც გადის. მალევე ბრუნდება,

მაგიდაზე წყლიან ბოთლს დგამს და აქლემ-
ისტყავიანისკენ აცურებს. გაბურძვნილი
კაცი ბოთლს იჭერს, ერთ ხანს ათვალთ-
ვინებს, ხსნის და სულმოუთქმელად სვამს.

— ახლა ყველაფერი გასაგებია. განა-
გრძეთ.

— რა განვავრდო? დარჩნენ ისინი, და-
ჩიბულები და ჩვენი.
— დაჩიბულები?

— ვაჰჰ, რა ვერ გაიგეთ? მონები ხომ
დაიბოვნა? ჰოდა, ეგ მონები დაჩიბეს, რა.
ადვილად რომ ემართათ.

— გასაგებია. ესე იგი, ნაწილი აცრით
დახოცეს და ნაწილი დაჩიბეს, რათა მერე
ეს უკანასკნელი ემართათ.

— არა. აცრა და დაჩიბვა ერთი და იგ-
ივეა. რამე რთულს ვამბობ? აცრეს ყველა.
ამ აცრით ყველას ორგანიზმში შეუყვანეს
მიკრობი. მერე ჩართეს ეს 5G ანტიენა და
მაგის სისხლის მეშვეობით დაჩიბულები-
დან ვინც სჭირდებოდათ, დაიბოვნეს და

იმხარენ და ამითაც მეტი რჩებათ. ახლა
ყველაფერი გასაგებია?

— რა თქმა უნდა.
— ჰოდა, ამასობაში, ალბათ უკვე მარ-
სზე ბაზებიც გამართეს და ჯერ თუ არ გა-
ფრენილან ეს ემბაკისეული მასონები, აწი
აუცილებლად გადასახლდებიან იქით.

ჩაბნელებულ სავარძელში მჯდომი ისევე
დგება და სადღაც გადის. კვლავ მალევე
ბრუნდება, მაგიდაზე კონტინერში მოთ-
ავებული საკვებს დებს და აქლემისტყავი-
ანისკენ აცურებს. გაბურძვნილი კაციც
ნაჩქარევად ხსნის კონტინერს და შიგთავს
მთლიანად იტენის პირში. სწრაფად ლეჭავს
და ხარბად ყლაპავს. უტყვევებდა ხვედა და
პირიდან სცივდა საკვების ნარჩენები. მალ-
ევე მშვიდდება, დაბნეულ ნარჩენებსაც პი-
რში იტენის და მათაც სწრაფად ყლაპავს.

— ბოლოში და ეს მასონები ვინ არიან?
— მგონი, ტყუილად ვსაუბრობ. რა ვინ
არიათ? მასონები არიან ვინც ეს ვირუსი

ვინც არაფერს არგებდათ, დახოცეს. თან
პარალელურად პლანეტაზე მოსახლეო-
ბაც შეამცირეს და რესურსიც გამოათა-
ვისუფლეს. ახლა ყველაფერი გასაგებია?
— რა თქმა უნდა... და თვითონაც რომ
აიცრნენ, იქ ჩიპი არ იყო?

— მე რა ვიცი, ალბათ არა. შეიძლება,
არც აცრილან და წყალი გაიკეთეს სხვის
დასახახად. მაგათ ხომ ამ ვირუსის საწი-
ნალმდეგო ნაწილი თავიდანვე ჰქონდათ
გამოგონილი?! უბრალოდ ხალხს ატყუებ-
დნენ, არ არსებობსო... და ან მაგათი ვაქცი-
ნაში არ იყო ჩიპები. აბა, ვინ გეტყვის ახლა
სიმართლეს?!

— და მოსახლეობა რატომღა შეამცი-
რეს?

— რას ჰქვია რატომ? რატომ და იმიტ-
ომ, რომ... აბა, ძალიან გამრავლდა კაცო-
ბრობა და მალე ბუნებრივი რესურსიც
აღარ ეყოფოდა. ადგნენ და ჯერ ვირუსებ-
ისა თუ უხარისხო აცრების მეშვეობით პლ-
ანეტის მოსახლეობა ნელ-ნელა შეამცირ-
ეს, მერე კი ჩართეს ეს 5G ანტიენა და დარ-
ჩენილნი ერთიანად განყვიტეს. ვინც გა-
დარჩა კიდევ, ეგენი დაიბოვნეს...

— მაშინ, გამოდის, მოსახლეობის შემ-
ცირებით პლანეტაც უხსნიათ განადგურე-
ბისგან, არა?

— არა. ნუ, ალბათ, ნაწილობრივ პლან-
ეტას მართლაც უშველეს, თუმცა ეგ მასო-
ნები ისეთი ხალხია, რომ ეს პლანეტაც სულ
ფეხებზე ჰკიდიათ და მთელი კაცობრიო-
ბაც. დარწმუნებული ვარ, ბოლომდე რომ
ამონურავენ დედამიწის რესურსს, მერე სა-
დმე სხვაგან გადასახლდებიან?

— სად გადასახლდებიან? უდაბნოში?
— არა, რა უდაბნოში. ალბათ მარსზე

ნავლენ. ეგენი ადრევე ხომ გვეგმავდნენ მა-
რსის კოლონიზაციას?! ჰოდა, ეტყოდა, მა-
შინ ჯერ კიდევ არ იყვნენ მზად, ვერ ას-
წრებდნენ და ამ ხალხის განყვეტითა და
რესურსის გამოათავისუფლებით უბრალოდ
დრო მოიგეს. ანუ გარდაცვლილი ად-
ამიანები ბუნებრივ რესურსებს ველარ მო-

გამოიგონა, იძულებითი ვაქცინაციის გეგ-
მაც შეიმუშავა და ჩვენი ცხოვრებაც თავ-
დაყირა დააყენა. მაგრამ მერით მალაღია
და მე მჯერა, არ შეარჩინეს ამ ვერაგობას,
ამდენი ადამიანის განყვეტას და აუცილე-
ბლად საზღაურს მიაგვებს.

— პირადად თქვენ რატომ არ აიცერ-
ით? რისი შეგეშინდათ? დაჩიპვის? სიკვდი-
ლის თუ...

— რა თქმა უნდა, დაჩიპვის, თორემ ისე
ეგ ვირუსი ორჯერ მქონდა მოხდილი და
იმუნური სისტემაც მშვენივრად მიმუშა-
ვებდა.

— კარგით, მოდი, მაშინ ახლა ის მომი-
ყვით, თქვენ როგორ ცხოვრობდით უდ-
აბნოში ამდენი წლის განმავლობაში.

— როგორ და მშვენივრად... დავდიო-
დით ნრეზე, გამოგვყავდა ახალი თაობა და
ველოდით 40 წლის ვასვლას.

— ნრეზე დადიოდით?
— ჰო, უდაბნოში ნრეზე დავდიოდით.

— ზუსტად 40 წელი დადიოდით?
— მაშ, აბა, როგორ?!

— და რატომ? ერთ ადგილზე ვერ გაჩ-
ერდებოდით?

— ვერა. ყველაფერი ზუსტად ისე უნდა
ყოფილიყო, როგორც ბიბლიაშია. რო-
გორც მოსეს დროს იყო, როდესაც დაიხს-
ნა თავისი ერი ეგვიპტელთა მონობისაგან.

ჩაბნელებულ სავარძელში მჯდომი დგ-
ება და ისევე სადღაც უჩინარდება. კვლავ
მალევე ბრუნდება, მაგიდაზე ხმაურით
გრძელ ლითონის სავარცხელს დებს და
აქლემისტყავიანისკენ აცურებს. გაბურ-
ძვნილი კაცი სავარცხელს იღებს, გაოცე-
ბული აკვირდება და თბა-წვერის ვარცხ-
ნას იწყებს.

— რა საინტერესოა. ანუ თქვენ ასე მომ-
თაბარებივით მუდამ გზაში იყავით? თა-
ნაც 40 წელი? და რით იკვებებოდით? ან
სასმელ წყალს სად შოულობდით? მედიკა-
მენტებს? და საერთოდ როგორ, რანაირად
არსებობდით? გასაოცარი, დაუჯერებელი
ამბავია.

— არაფერია ამაში დაუჯერებელი. ამ-
ისთვის ძალიან დიდხანს ვემზადებოდით.
გვქონდა შექმნილი ფონდი, სადაც ჩვენი
ერთობის წევრები ყოველთვიურად ვრი-
ცხავდით თანხებს. ეს თანხები უნდა მოხმ-
რებოდა საერთო საზრუნავს. ამავედროუ-
ლად, ყველა ზრუნავდა საკუთარ საქორე-
ბებზეც. ბოლოსკენ, როცა უკვე ცხადი გა-
ხდა, რომ იძულებითი ვაქცინაცია გარდა-
უვალი იყო, გავყიდე, რაც კი გვებადა და
ვიყიდე პირუტყვი, ფრინველი და ხარები
ტვირთის საზიდრად. ხოლო ფონდში შე-
გროვილი თანხებით კი შექმნილიქნა მშრა-
ლი საკვების მარაგი, სავსე ალქურვილო-
ბა, კარგები, წყლის შესაგროვებელი მობი-
ლური ავზები და სხვა მრავალი, რაც უდ-
აბნოში ცხოვრებისას დაგვჭირდებოდა.

— ხარები? თქვენ რა ურმებით მოგზა-
ურობდით?

— დიახ. ხომ გითხარით, რომ ყველა-
ფერი უნდა ყოფილიყო იმის იდენტური,
როგორც ეს მოსეს მოგზაურობისას იყო.

გვყავდა ხარებიც, ცხენებიც, ვირებიც და
ერთი აქლემიც. მეტი აქლემი ვერ ვიშოვეთ,
არ გამოვიდა და ამიტომაც აქცენტი ხარე-
ბზე გაკეთდა. კარგი ცხოველია, გამძლე
და მშრომელი. თან ჩვენი უდაბნოც ბევ-
რად უფრო ლობოიერია. მთლად საჰარა
არაა და ამიტომაც საქონელს დიდად არ
გასჭირვებია.

— აქლემისტყავიანი ფეხზე დგება და თა-
ვის შესამოსელს იხდის. მოსაუბრეს ყველა
მხრიდან აჩვენებს, ისევე იცვამს და კმაყო-
ფილი სახით ჯდება. იღებს სავარცხელს და
ახლა აქლემის ტყავის ვარცხნას იწყებს.

— ეს, რა, ის აქლემია?
— აბა?! ახლაც კი მემსახურება ჩვენი
ნოე.

— ვააა... და წყალი? წყალს სად შოუ-
ლობდით?
— მინაში. ანუ იქ სადაც წყალი ყველა-
ზე მეტია. ჩვენი გეოლოგები წყალს კი არა
და მინისქვეშა მდინარეებსაც პოულობდ-
ნენ. შემდეგ საქმეში მზურალები ერთვე-
ბოდნენ და არტეზიულ ჭებს ამუშავებდნენ.
ვაკლებდით ავზებს და წყალიც ყოველთვის
საკმარისზე მეტი გვქონდა.

— თქვენ რა გეოლოგებიც გყავდათ,
მზურალებიც და ჭის მოსახეობის დანადგა-
რები თუ ტექნიკაც გაცაჩნდათ? ალბათ
ხუმრობთ ხომ?

— არა, რატომ უნდა ვხუმრობდე. უწყ-
ლოდ ხომ ვერ გავძლებდით?! ჩვენი უდაბ-
ნო კი არის მეტად ლობოიერი, თუმცა იქ
ვერსად შეხვდებით ოაზისებს. ხომ გითხა-
რით, ჩვენ ამ ამბებისთვის ძალიან დიდხ-
ანს ვემზადებოდით. დიახ, რა თქმა უნდა,
გვყავდა გამოცდილი პერსონალი და გვქ-
ონდა საჭირო ტექნიკა თუ მოწყობილობა.

— მოკლედ, ყველაფერი გაცაჩნდა, რათა
უდაბნოში თავი გაგვეტანა.

— ხარები, გეოლოგები, საბურღი დან-
ადგარები... ოოო, ეს უკვე ფანტასტიკის
სფეროდანაა. არა, არ მჯერა... ამას ნამდ-
ვილად ვერ დავიჯერებ. მაშინ თუ ასეა, რა
გამოდის, რომ ნავთობსაც თავად მოიპოვ-
ებდით და მერე გადამუშავების გზით სან-
ვასაც იღებდით? თქვენ რა ნავთობგადა-
მამუშავებელი ტერმინალები გქონდათ
ურმებზე მოწყობილი?

— არა, სანვას ვყიდულობდით.

— ნუთიუ გარე სამყაროსთანაც გქონდ-
ათ კავშირი?

— ჩვენ არა, მხოლოდ მოსეს.

— აქლემს?
— არა, აქლემს ნოე ერქვა.

— აბა, იმ ბიბლიურ მოსეს?
— რა თქმა უნდა, არა. ჩვენ წინამძღო-
ლსაც მოსე ჰქვია. ნუ ასე ვეძახებთ, რა. ისე
მისი ნამდვილი სახელი აბესალომია. თუმ-
ცა ჩვენ მოფერებით და სიყვარულით მოსე
შევიარქვით. სწორედ მოსე იყო ის ადამი-
ანი, ვინც ამ ყველაფერს თავიდანვე ხელმ-
ძღვანელობდა და ჩვენს, პირველი შეხედ-
ეთ უტოპიურ სურვილებსა თუ იდეებს, ხო-
რცს ასხამდა.

— და თუ სანვავი გქონდათ და კიდევ
მოიხმარდით, მაშინ ეს ურმები რად გინდო-
დათ? უდაბნოში ავტომობილებით რატომ
არ გადაადგილდებოდით?

— უდაბნოში ავტომობილებით? მგონი,
ახლა თქვენ მართლა ხუმრობთ. ჩვენ მხატ-
ვრულ ფილმში კი არ ვცხოვრობდით, ეს
რეალური ყოფა იყო. სცადეთ, აბა, უდაბ-
ნოში მანქანით გადაადგილება და მერე მი-
ხვდებით, რაშიც გვეჭირდებოდა ურმები.

დასასრული მე-16 გვერდზე

— რა ხდება ჩემს თავს, ღმერთო, რა ჯანდაბა ხდება ჩემს თავს! — რაღაცნაირი ჩუმი, მოგუდული ხმით შეჰყვირა ჰარიმ და ღამის კომპარადან გამოფხიზლებულმა დაჭყეტილი თვალები საწოლის გვერდით ტუმბოზე მდგარ მალევიძარას მიანათა. შემდეგ თვალი ბნელით სავსე ოთახს მოავლო და ყურადღება კვლავ ამ ერთადერთ მანათობელ საგანზე გადმოიტანა, რომელიც მისი საძინებლის უკუენით მკვეთრ, ნერტილოვნად შესამჩნევ, ფოსფორისფერ შუქს გამოსცემდა.

მერამდენე ღამე იყო მოხუცი ჰარის მოსვენებადაკარგული ძილისა — თავდაც ვერ მოთვლიდა, მაგრამ აპრილის თვეში ასეთი ღამეების მოხმირება დამატებით ნერვულ კონფულსიებს იწვევდა ან უკვე ხანდაზმული, სვეგამწარებული კაცის ყოფაში. ჰარი დღის შუქზე რომ გეხილათ, მემჩნევდით მის გაცრეცილ, თუმცა ჯერ კიდევ მკაცრ, სიღარბისლით აღსავსე სახეს. მისი ცქერისას შენიშნავდით უპეებში ღრმად ჩამჯდარ ცისფერ თვალებს, საიდანაც ხანგრძლივი ცხოვრების მანძილზე დაგროვილი ცოდნა და გამოცდილება გამოსჭვივდა. მისი მალალი და მოელვარე შუბლი ჯერაც ძველი სიმტკიცის გარეგნულ ნიშანსვეტს წარმოადგენდა. ჰარი იმ ადამიანთა რიცხვს განეკუთვნებოდა, სიკერპითა და სიჯიუტით რომ აღწევენ დასახულ მიზნებს და არაფრის დიდებით არ იხრან ქედს თვით ყველაზე უღმრთო და უსამართლო ხვედრის წინაშე. ამ ყაიდის კაცები მკაცრი დისციპლინით და პრინციპებით მოქმედებენ, ისინი მახვილი გონებით, მტკიცე და შემტევი ხასიათითაც გამოირჩევიან. ასეთ ხალხზე რაიმე განსაკუთრებული შთაბეჭდილების მოხდენაც საკმაოდ ძნელია, ძნელია, რადგან ისინი ყველაფერზე წინასწარ ფიქრობენ, ათასი რამ უნახავთ და გამოუვლიათ ცხოვრებაში. საკუთარი თავისგანაც ბევრს ითხოვენ და ხანგრძლივი წრთობის შემდეგ თითქმის არაფერი რჩება ისეთი, რაც მათ შიშს ან კრთომას გამოიწვევს. ხასიათთა ამგვარი კომბინაციის გამო ასეთ ადამიანებს ხშირად მოიხსენიებენ გულცივი და ეგოისტი კაცის სახელით, თუმცა, როგორც მკაცრიც უნდა იყოს მავანთა შეფასება, ნათელია, რომ ასეთი ხასიათის შექმნაში მხოლოდ მისი მატარებელი ადამიანები არ იღებენ მონაწილეობას. ბევრ სხვა თვალსაჩინო მიზეზთან ერთად, ალზრდა, გარემო, გენეტიკური და სოციალური მემკვიდრეობაც მნიშვნელოვან ფაქტორებს წარმოადგენენ. ჰარიმაც ასეთივე კაცის სახელი რომ დაემკვიდრა, ეს სწორედ იმიტომ მოხდა, რომ მის ცხოვრებაზეც იქონია თავისებური გავლენა მთელმა რიგმა კულტურულმა თუ სოციალურმა კლიშეებმა. ამის ფონზე ჰარის ცხოვრებაში მართლაც ბევრ ისეთ უსიამოვნო შემთხვევას მოეყარა თავი, როცა მშვიდი და უშფოთველი ძილი — თუკი კაცში სინდისი ისევე ცოცხალია — სანატრელი ხდება ხოლმე.

ჰარის, სხვა ყველაფერთან ერთად, გარეგნობაც მემკვიდრეობით ერგო. მისი საგარეულო, ისტორიულად წარმოსადგეი მამაკაცებთან და ვენერასული სინატიფისა და მომწუსხველობის მქონე ქალბატონებთან — იმთავითვე იყო ცნობილი. უილსონთა ამ შტოს გენეალოგიაში არათუ შეუხედავს, არამედ მცირედით შეუხედავსაც კი ვერ ნახავდით ვერც ერთ დროში. შესაბამისად, არც ისინი სწყალობდნენ მათ, ვინც ამ კუთხით დიდი ვერაფერი შეინი ბრძანდებოდა. წარმომავლობასთან და სიმდიდრესთან ერთად, გარეგნული სილამაზე უილსონებთან დანათესავების ერთერთ ძირითად კრიტერიუმს წარმოადგენდა.

მათ საგვარეულოს აღორძინების ხანა პირველად XVII საუკუნეში დაუდგა. მაშინ ნორფოლკის მხარეში მდინარე ბიუარის ნაპირთან უილიამს, ჰარის შორეულ წინაპარს, მეფე ჯეიმს I-ის განკარგულებით სასახლე და ერლის ტიტული ებოძა. როგორც მათი საგვარეულოს ქრონიკები გვაუწყებს, უილიამს ის სისხლისმღვრელი ომები დაუფასდა, რაც მეფე ჯეიმსმა მოტლანდიელთა წინააღმდეგობის გასატეხად აწარმოა. ეს დღე იყო და უილსონთა მთელი შემდგომი თაობები მუდამ თავანუღნი დაიარებოდნენ და საკუთარი ღირსების მყარი შეგრძნებით თაობიდან თაობას გადასცემდნენ მათი გამორჩეულობის იდეას.

მათთვის, ისევე როგორც ყველა სხვა კეთილშობილი გვარისათვის მთელს მსოფლიოში, მუდმივად ორი მთავარი ამოცანა იდგა დღის წესრიგში: პირველი — ეს იყო გავლენების შენარჩუნება; გავლენების როგორც სამეფო კარზე, ისე ფართო საზოგადოებრივ სარბიელზე, კულტურულ და ინტელექტუალურ სრეებსა თუ კომერსანტულ საქმიანობაში. მეორე ამოცანას საგვარეულო ტრადიციებისა და მემკვიდრეობითობის ხაზის უწყვეტობაზე ზრუნვა წარმოადგენდა. უილსონთა ეს მოდგმა მათი მრავალსაუკუნოვანი ისტორიის მან-

ძილზე ამ ამოცანების შესრულებას გარკვეული წარმატებითაც ართმევდა თავს.

თავად ჰარი 1880 წელს დაიბადა დიდ და კოხტა საგვარეულო სახლში. როგორც ყველა კეთილშობილი ინგლისელი, ისიც მისი მშობლების სურვილითა და ხელშეწყობით სამხედრო კარიერის გზას დაადგა. შემდეგ იყო სამეფო პოლი და ახალგაზრდა კაპრალის თავგამოდებული ბრძოლა ბურების წინააღმდეგ, რომელსაც ისტორია ბურების მეორე ომის სახელით იცნობს. აქ გამოჩენილი მამაცობისთვის ჰარიმ სამეფო კარისგან სამხედრო ჯვრის ორდენიც დაიმსახურა. ომის დასრულების შემდეგ, როცა ჰარი შინ დაბრუნდა, ცოლად მერი უონსტონი შეირთო, პარალელურად კი კარიერას გაერთიანებული სამეფოს სამხედრო შტაბში აგრძელებდა.

უკვე პირველი მსოფლიო ომის დროს გამოცდილ პოლკოვნიკ ჰარი უილსონს თავისი წვლილი შეჰქონდა ფრანგ მოკავშირეებთან ერთად გერმანიის დამარცხების საქმეში. თუმცა სომას სამხედრო ოპერაციაში, ბრიტანულ-ფრანგული გაერთიანებული ინფანტერიის მისია სავალალო შედეგებით დასრულდა. თავად ჰარი ამ ბრძოლაში მძიმედ დაიჭრა და სასწაულებრივად გადაურჩა სიკვდილს. შინ დაბრუნებული გულს ვისკის სმასა და ცხენების მოვლას აყოლებდა, საკუთარი მეუღლისა და შვილების მიმართ კი გარკვეულ უგრძობლობას იჩენდა. ომისგან გაუხეშებული კაცის გუნებას ოჯახის წევრები მათდამი მოპყრობაში გრძობდნენ — ყოველთვის ყველაფერი ისე უნდა ყოფილიყო, როგორც ოჯახის უფროსი ბრძანებდა. ჰარი აქაც ისე იქცეოდა, თითქოს ისევე ფრონტის ხაზზე ყოფილიყო გერმანელებთან საომრად — მეთაურის სტრატეგიისა და მანევრირების წესის უპირობო დაცვით. არანაირი კომპრომისი ოჯახის წევრთა ზოგჯერ სულ უბრალო, გულბრყვილო და არაფრისთვის ზიანისმომტანი სურვილების მიმართ; იქნებოდა ეს მერის ოჯახის წვრილმან სამეურნეო საქმესთან დაკავშირებული რჩევის გათვალისწინება, თუ შვილების მიერ კვებისა და სამოსის, ჰობისა თუ განათლების თავისუფალი არჩევანი, ჰარი ყვ-

ელგან და ყველაფერში ცხვირს ყოფდა და მუდამ იმოდვრებოდა. ასეთი დაძაბული ვითარება, რასაკვირველია, აღვივებდა „ჩაგრულთა“ წინააღმდეგობის სურვილს და ქმნიდა კიდევ ოჯახში მოსალოდნელი ამბოხისა და განხეთქილების საფუძველს — „ძალაუფლების ცენტრსა“ და „პერიფერიებს“ შორის. ძალაუფლების ამ ერთპოლუსიან ცენტრს, ცხადია, ჰარი წარმოადგენდა, ხოლო პერიფერიებს მის მეუღლე და ქალ-ვაჟი თავიანთი ავტონომიურ-ინდივიდუალური სურვილებითა და მისწრაფებებით. ალბათ იმიტომ ჰარის ხასიათის

გიორგი გოგუა იგალი

სიროთულემ და მბრძანებლურმა ბუნებამ დროთა განმავლობაში ის შედეგი გამოიღო, რომ მის მიერვე გააქტიურებულ წელი მოქმედების ნაღმს ერთ დღეს აფეთქების დროც დაუდგა. პირველად სრული სიმძაფრით ეს „ურჩი ვაჟის“ — პიტერის — მიერ პროფესიის დამოუკიდებლად არჩევის სურვილში გამოიხატა. პიტერს მამისაგან განსხვავებით სრულებით არ იზიდავდა სამხედრო საქმე, რომელიც ჰარისთვის წმინდა და ვაჟკაცურ ხელობას წარმოადგენდა. პიტერს იარაღი საომარ ვითარებაში კი არა, უბრალოდ, დასანახადაც სძულდა. შვილის ღრმად პაციფისტური ბუნება, როგორც ჩანს, მამის ზედმეტად მილიტარისტული მსოფლმხედველობის საპირისპირო გამოვლინება გახლდათ. პიტერის შინაგანი რაობა მის მთავარ გატაცებაში — მუსიკაში — გამოჟღავნდა. მისი საბოლოო მიზანი პიანისტად ქცევა იყო. აქ კი საშინლად ცხრებოდა ჰარი, რადგან ვაჟის არჩევანის მიღმა დედის გავლენას ვედავდა. საქმე ის იყო, რომ მერიმ პატარა პიტერში ადრიდანვე შენიშნა მუსიკალური ნიჭი და რაკი თავადაც შესანიშნავად უკრავდა ფორტეპიანოზე, ვაჟსაც ეს საქმე შეაყვარა. დედასთან უფრო მეტი საერთო ენივად მისწრაფების გაჩენამ ჰარისგან საერთო „მწვანელების“ ხატის შექმნას და მის წინააღმდეგ სხვა წინააღმდეგობრივი განწყობების ჩამოყალიბებასაც დიდად შეუწყო ხელი. ბოლოს ეს საქმე იქამდე მივიდა, რომ ამ ყმანვილმა, როცა გაიზარდა, მშობლიური სახლი დატოვა და ლონდონში გადაბარგდა საცხოვრებლად, იქ კი სახელმწიფო კონსერვატორიაში განიზრახა სწავლის გაგრძელება. ლონდონში ერთ მის მეგობარს, თანაც მდიდარი კომერსანტის შვილს, ფილ სტრიტზე პრესტიჟული რესტორანი ჰქონდა გახსნილი. პიტერი დღისით სამემსრულებლის მსოფლობას ხეინდა კონსერვატორიაში, საღამოობით კი ნასწავლსა და გაუმჯობესებულს მეგობრის რესტორანში სავახშმოდ შეკრებილი მალალი საზოგადოების წინაშე წარადგენდა ხოლმე დიდი მონდომებით. სხვათა შორის, მართლაც ნიჭიერი შემსრულებელი აღმოჩნდა, ყველაზე უკეთ შუბერტისა და ამოცანტის

კომპოზიციათა შესრულება ეხერხებოდა, მისი თანამედროვეებიდან — კი მორის რაველის.

როცა პიტერმა ოჯახი დატოვა და ლონდონში გადაბარგდა, დარჩენილ უილსონთა შორის ერთგვარმა გაუცხოებამ იჩინა თავი. სახლში პიტერზე სიტყვის თქმაც კი იკრძალებოდა, მერის და მარგარეტს, რა თქმა უნდა, ჰქონდათ მიმონერა „ლონდონელ პიანისტთან“ — დიახ, ერთხელ სწორედ ასე მოიხსენია ჰარიმ საკუთარი ვაჟი — მისი წასვლიდან ორი თვის თავზე. ისიც კი თქვა — „იმ ლონდონელ პიანისტს, ერთ მოლინგსაც არ ვაღიარებო“. ჰარიმ მშვენივრად იცოდა, მერი პიტერს ჩუმ-ჩუმად ფულს და სენტიმენტებით აღსავსე წერილებს რომ უგზავნიდა, მაგრამ მაინც არაფერს იმჩნევდა. ალბათ იმიტომ, რომ მთლად ისეთი გულქვაც არ იყო, როგორც ერთი შეხედვით ჩანდა, თანაც სახელოვანი გვარის შვილს, ის უფრო ადელვებდა, მის მემკვიდრეს ღირსულ პირობებში ეცხოვრა. ჰარის განსაკუთრებული, უჩინარი და თავისებური სიყვარულის მეორე ობიექტი — მარგარეტი, ამ ამბავშიც მამის ბრალეულობას ხედავდა. მისთვის პიტი სათაყვანებელი უფროსი ძმა იყო, რომელიც საკუთარ პატარა დაიკოვრე ყოველთვის ზრუნავდა. მერიზე ხომ ზედმეტია საუბარი, დედის ინსტინქტი უფრო ძლიერად და მძაფრად განიცდიდა ვაჟის წასვლას. ჰარი ამასაც კარგად ხედავდა, თუმცა უილსონთა მკაცრი საოჯახო ადათის ერთგულ დამცველს, ძველ წეს-ჩვეულებათა აღსრულებაზე მკაცრი კონტროლის დანესებებით რომ იყო შებოჭილ-შეპყრობილი, მეუღლის ნაღვლიანობისა და სენტიმენტალურობის წინაშე შეუვალი სიამაყით ეჭირა თავი.

პიტერის შემდეგ ახალი განხეთქილების საგანიც მალევე გაჩნდა ოჯახში. ამაჯერად საქმე მარგარეტს ეხებოდა. სახლში გამეფებული მძიმე აურა, მამის მკაცრი და დამრიგებლური იერი დედის მუდამყამს მოლუშული და სევდიანი სახის საპირისპიროდ უხეშ კონტრასტს ქმნიდა ფაქიზი ფსიქიკის მქონე თინიფერი გოგონას წარმოდგენაში — მას კი ჯერ თავისი სიცოცხლითა და სისხლსავსე ახალგაზრდობით უნდა ეხარა. მარგარეტს ასეთი ფიქრების მოძალების დროს საკუთარი თავი ყველაზე სუსტ და დაუცველ პერსონაჟად ეჩვენებოდა. ოჯახის დანარჩენ სამ წევრს შორის ცდილობდა, ერთგვარი შემრიგებლის როლი ეკისრა და რაკი მისი ძალისხმევით შეეცა ამოაჩანდა, ამით სწორედ ის ითრგუნებოდა ყველაზე მეტად. ოჯახის წევრთა შორის მეტ-ნაკლებად ჰარმონიული ერთერთობების დამყარებას მარგარეტი იმისთვის არ ცდილობდა, რომ უილსონთა დრამის სხვა პერსონაჟებს ის ელიარუნინათ და დაეფასებინათ ყველაზე მეტად. არა,

ასე ნამდვილად არ იყო საქმე. გოგონას უზრუნველყოფით და სიმშვიდით სწორდებოდა თუნდაც იმ ელემენტარული მიზეზის გამო, რომ ასეთ დროს თავისი საყვარელი ავტორები ეკითხა ან შინ მეგობრები მოეწვია და მათთან ერთად ემხიარულა.

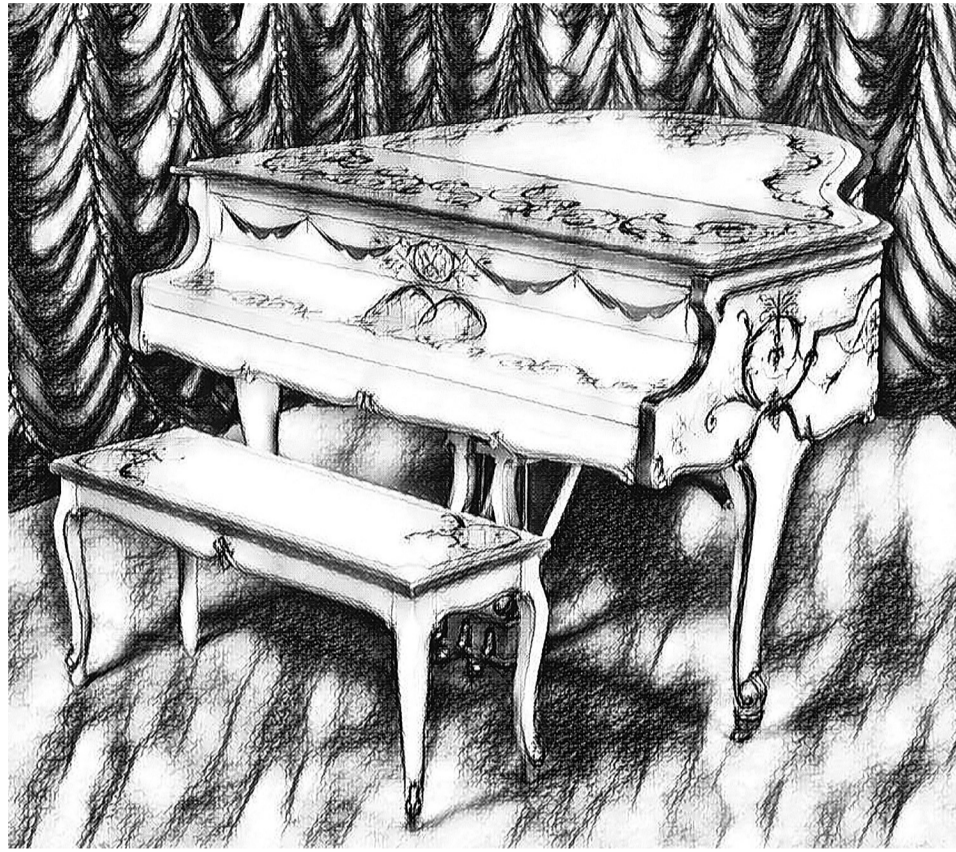
როცა მარგარეტი, ისევ და ისევ მამის გაგონებით, ოქსფორდის იურიდიულ ფაკულტეტზე ჩასარიცხად ემზადებოდა, ერთ-ერთ კაფეში ახალგაზრდა მხატვარი — როი კონორი — გაიცნო. წყვილი ორი წლის განმავლობაში ხვდებოდა ერთმანეთს. როგორც ჩანს, გოგონა მოხიბლა მასზე სამი წლით უფროსმა უკვე ჯეველობაში შესულმა ოცდაერთი წლის მამად, რომელსაც მეგობარი მხატვრები ხუმრობით რაფაელს ეძახდნენ. ყმანვილს დიდი იტალიელის სამხატვრო ნიჭისა საერთოდ არაფერი ეცხო და არც ბიბლიური სიუჟეტებით ფერწერისა გაეგებოდა რამე. როი თვითნასწავლ მხატვართა კატეგორიას განეკუთვნებოდა და ამ ღვთაებრივ ნიჭსაც ბუნებრივად ფლობდა. რომ არა სამხატვრო აკადემიაში სწავლისა გამოვლენილი უდისციპლინობა და ზედმეტი თვითშემოქმედებითობის დაუოკებელი სურვილი, შესაძლოა, სამხატვრო აკადემიაში სწავლა ბოლომდე დაესრულებინა და დიდ ბედსაც სწეოდა, მაგრამ დიდი კოლეგების მსგავსად, თუ მათი ნაბაძვით, რომელთაც ხატვა არასოდეს უსწავლიათ, მასაც არასოდეს დაუსახავს მიზნად დიპლომირებული მხატვარი გამხდარიყო. როის პირმშვენიერ ქმნილებათა პორტრეტების ხატვა ეხერხებოდა ყველაზე უკეთ. ერთხელ მარგარეტის პორტრეტიც დახატა და დაბადების დღის საჩუქრად მიართვა. საბოლოოდ, ხელოვნებისა და სიყვარულის მაგიური ზემოქმედებით მოხიბლული მარგარეტი მოკრძალებული ქონებისა და გვარიშვილობის, თუმცა ძალზედ სიმპათიური, ნიჭიერი და დადებითი ხასიათის მქონე ყმანვილით იმდენად მოინუსხა, ცოლადაც გაჰყვა.

ჰარიმ „ლონდონელი პიანისტის“ შემდეგ მორიგი მემამბოხე ახალი საქილიკო სახელით მონათლა და ამიერიდან „სანტის მადონად“ მოიხსენიებდა. პიტერისაგან განსხვავებით, მარგარეტის მეტსახელს რეალურად უფრო მეტი მიმზიდველობა გააჩნდა, თანაც ჰარიმ ამ მეტსახელს ისეთივე სინაზითა და მოკრძალებით ტვირთავდა საკუთარ აზრებში, როგორც გენიალური რაფაელი თავის შედეგს — „მადონა კონესტაბლიუსს“ — ტილოზე. საბოლოოდ კი ქალიშვილის ასეთმა, ჰარის სიტყვებით, „უცაბედმა და გაუგებარმა“ დაოჯახებამ ერთგვარი ეგოისტური ეჭვიანობა და სიფიცხის მორიგი ტალღები წარმოშვა თავისებური, მამობრივი სიყვარულის მქონე ჰარის ისედაც ბოლოქარ ხასიათში.

„ორმაგი ლალატის შემდეგ“ — ოჯახის უფროსი ასე ნათლავდა მისი ქალ-ვაჟის საქციელს — უკვე ისიც აკრთობდა, რომ მერიც უარს იტყოდა მასთან ერთ ჭერქვეშ ცხოვრებაზე. თუმცა რაღა დროს ეგეთები იყო, მიუხედავად იმ ქალბატონისაგან, რომელიც, მართალია, მეუღლეს გარკვეულ წინააღმდეგობას ყოველთვის უწევდა, თუმცა ეს ყველაფერი იმდენად ფრაგმენტულ და უსუსურ მცდელობებში გამოიხატებოდა, აქედან ჰარის საფრთხულ ნამდვილად არ უნდა დამოუქრებოდა. იგი ქმართან ერთად აგრძელებდა მუდამ შვილების ბედ-იღბალზე მოფიქრალი, დამწუხრებული დედის ცხოვრებას. რასაკვირველია, მერიც აჭარბებდა თავის ტრაგიკულ გრძობებში, ისევე როგორც ჰარი საკუთარ უფლებამოსილებაში, თუმცა ცოლ-ქმარს შორის არსებული დამოკიდებულებები ორივე მხრიდან მეტ-ნაკლებად მაინც საპირნონე იყო და დაბალანსებული მიზეზ-შედეგობრივობით წარმოჩინდებოდა ხოლმე. ფორმალური პატივისცემისა და ანგარიშვალდებულებიანი ურთიერთობის გარდა მეუღლეებს შორის ურთიერთობაში რაიმე ამალღებული გრძობის ნატამალიც კი არ მუდავნდებოდა. ის მცირედი სიღობო, რასაც მათ შორის თვისდებოდა უნდა ეარსებოდა, უკვე კირქვად ქცეულიყო. დღეებიც ასე გადიოდა — როცა ჰარი კაბინეტში იჯდა და საქმიან ქალღაღებს, მიმოწერებდა და პრესას ეცნობოდა, ამ დროს მერი ორ მოახლესთან ერთად ბაღში ფუსფუსებდა და იქაურობის გამშვენიებით იყო დაკავებული. ბატონი უილსონი მეუღლეს ბალულად ადევნებდა თვალს. საპირისპირო შემთხვევაში, როცა ქმარი საქმიან შეხვედრებზე ან უზრუნველ რომელიმე მის ძველ მეგობართან მიემგზ-

ავრებოდა, ნაღვლიანი ცოლი ვერანდაზე სარწვევლა სკამში იჯდა და გამუდმებით რალაცას ქსოვდა. ორივენი, ძირითადად, მხოლოდ ვახშამზე ხვდებოდნენ ერთმანეთს, აქაც ორ სიტყვას და ამ ორ სიტყვაში გასული დღის შთაბეჭდილებას ზერულად გაცვლიდნენ ხოლმე — ეს იყო და ეს.

მერიმ, ჰარის ხელში ათას დავიდარაბას გამოვლილმა, ერთ დროს ყვავილივით მშვენიერმა ქალმა, მალე იწყო ჭკნობა, თანაც, უკვე ასაკიც თავისას შვრებოდა. როცა სამოცდახუთს გადასცდა, გულის ტკივილი და მალალი წნევები დასჩემდა. მეუღლის ჯანმრთელობის გამწვავებამ ჰარიში,

როგორც ჩანს, სწორედ ის თვალი გაახილა, თავისი სიკრპითა და სიჯიუტით ღრმა ძილისათვის რომ ჰქონდა მინებებული. აქამდე გაბუტული ბავშვივით იქცეოდა მერისთან, იმ ბავშვივით, რომელსაც აწყენინეს, მაგრამ ერთი თბილი მოპყრობის ან მისი რომელიმე უწყინარი სურვილის ასრულების სანაცვლოდ მზადაა, ყველას შეურიგდეს.

არსებობენ ორი ტიპი ადამიანები, ერთი რწმენის კაცები არიან, მეორე კი — საქმისა. პირველნი დიდ ცხოვრებისეულ მიზნებს არ სახავენ, რადგან არ სჭირდებათ არ ირღვნიან ამქვეყნიური პატივისა და დიდებისაკენ. ასეთი ხალხი ზოგჯერ საკუთარი ღირსების მიჯნასაც ივიწყებს და არც კი ცდილობს, თავი დაიცვას შეურაცხყოფელთაგან. ამ პასიურობის გამო ხშირად იზაგრებიან, მეორეს მხრივ კი ეს ადამიანები თავიანთი რწმენის საზღვრებს მტკიცედ დარაჯობენ. მათთვის რწმენა და ამ რწმენის კარნახით ცხოვრება ყველა მიწიერ საუფლებე ძვირფასია. ამათგან განსხვავებით, საქმის, მოქმედების კაცები სულ სხვა კატეგორიას განეკუთვნებიან. ვინც არ იცნობს მათ, არ იცნობს კაცობრიობის ისტორიას — ყველა დიდი მხედართმთავარი, იმპერატორი თუ მონარქი პირადი ძალაუფლების გაზრდის, ახალი დაპყრობითი ომებისა და გამარჯვებების იდეით იყო მთვრალი. ცხოვრებისადმი ასეთი დამპყრობლური ხედვა, ცხადია, რწმენასა და იმქვეყნიური წყალობის მოლოდინს ადგილს არ უტოვებს. შესაბამისად, საქმის კაცებში ბევრს შეხვდებით ისეთს, ცხრა რჯულს თვალის დახამხამებაში რომ გამოიცვლიან და მეთათვე დაიწყებენ ფიქრს, ოღონდ კი რაიმე სარფიანს და სასარგებლოს გამოჰკრან ხელი ამასობაში. მაგრამ „საქმისანთა“ ცხოვრებაში ერთხელაც დგება ისეთი დღე, როდესაც საკუთარ სულში ღრმად ჩახედვით „საინტერესო რალაცების“ აღმოჩენა უხდებათ. ისეთის, რაზედაც აქამდე არასოდეს ეფიქრათ ან განცხადათ. როგორც ჩანს, ასეთი მომენტები თავისებურად მათაც უდგებათ.

საკუთარ სულში ჰარიმაც გვიან ჩაიხიხედა, გვიან გაახილა თვალი. მანამდე საქმის კაცი იყო და რწმენაც მხოლოდ საკუთარი თავისა გააჩნდა. ეგონა, ნესრიგს ამყარებდა და საგვარეულო კოდექსის დაცვის მოტივით მოქმედებდა. ეგონა, ოჯახის რეპუტაციასა და მის ფინანსურ კეთილდღეობაზე ზრუნავდა, ამ დროს კი თურმე

მთავარი რამ ავიწყდებოდა — თავად ოჯახი, რომლისთვისაც ასე იღვწოდა, უშინარსო ფორმალობად და ბუტაფორიად იყო ქცეული. რაიმეს გამოსწორება ამ მიმართულებით უკვე დაგვიანებული ჩანდა. შვილებმა ოჯახი კარგა ხნის წინ დატოვეს. ახლა კი მერი, მისი თანამეცხედრე, ფიზიკურად ეცლებოდა ხელიდან. მარგარეტის გათხრებიდან რამდენიმე წელს გაველო, როცა მერი უილსონი მისი გემოვნებით გაშენებულ ბაღში ვერანდიდან ატმის აყვავილებულ კვირტებს გასცქეროდა და თან პატარა ჯორჯისთვის — პიტერის შვილისთვის — წინდების ქსოვით იყო გართული.

სწორედ ამ პეიზაჟის ფონზე აპრილის თვეში დალია სული მერი უილსონმა. მომდევნო წლების განმავლობაში ჰარი უილსონი თავის ორ ძველ მოახლესთან ერთად ცხოვრობდა საგვარეულო სახლში და გარეთ თითქმის აღარ გადიოდა. შვილები მასთან ურთიერთობას დედის გარდაცვალების შემდეგ კიდევ უფრო გაუზოგოდნენ. ჰარის მარტოობის სავანეში, რომელიც ერთ დროს მათი ბავშვობის სახლიც იყო, სულ ორჯერ თუ სამჯერ ჩავიდნენ მამის სანახავად. ერთხელ პიტერს მისი ქვესი წლის ვაჟი, ჯორჯიც თან ახლდა, რომელიც გარეგნულად საოცრად ჰგავდა მისთვის უცნობ ბაბუას. ჰარის ეს მსგავსება არ გამოჰპარვია. ძველ საოჯახო ფოტოალბომში საკუთარ ბავშვობისდროინდელ სურათებსაც დაუნყო თვალსიერება — უნდოდა, კიდევ უფრო მეტი მსგავსება დაენახა მისსა და მისი შვილიშვილის ბავშვობას შორის. ამ სასიამოვნო პარალელს პიტერმა ცივი წყალი იმით გადაასხა, რომ ჰარის უთხრა — „იმედია ხასიათითაც შენ არ დაგემსგავსებაო“. კაცმა ეს წყენა მოკრძალებული ღიმილის თანხლებით ჩაყლაპა, თუმცა, პატარა ბიჭუნამ მისი მხიარული კისისით იმდენად მოხიბლა და შეაყვარა თავი, რომ გამგზავნებამდე პიტერმა უთხრა — „იმედია ხასიათითაც შენ არ დაგემსგავსებაო“. კაცმა ეს წყენა მოკრძალებული ღიმილის თანხლებით ჩაყლაპა, თუმცა, პატარა ბიჭუნამ მისი მხიარული კისისით იმდენად მოხიბლა და შეაყვარა თავი, რომ გამგზავნებამდე პიტერმა უთხრა — „იმედია ხასიათითაც შენ არ დაგემსგავსებაო“.

როგორც გასროლილი ტყვია ვერ დაბრუნება მჭიდში, ისე ვერც ჰარი გამოიხიზნებოდა უკან დროს, დროს, რომელიც მისდაუნებურად ზოგჯერ უფრო სწრაფად და ულმობლად სპობს ყოველგვარ სამიზნეს, ვიდრე ერთად აღებული ყველა ცეცხლსასროლი იარაღი. მეორეს მხრივ, იგივე დრო შესაძლებლობაცაა — საჯაროდ თუ არა,

საკუთარი თავისა და უახლოესი ადამიანების წინაშე მაინც მოახერხო და აღიარო, რომ შეცდო, რომ შეგეშალა და აღარ გინდა, ამის გამო მეტად იტანჯო. თავის მხრივ ეს ტანჯვაც ხომ განწმენდის, სულიერი კათარსისის მიღწევის გზაა რიც შემთხვევაში. აქ კი ის ფაქტი, რომ ჰარის ბოლო პერიოდში ღამის კომპარტიმ ტანჯავდა, ალბათ არ უნდა ყოფილიყო შემთხვევითი ამბავი. რას აღარ ხედავდა ჰარი თავის ღამისულ ზმანებებში — ომებს, სისხლისღვრებს, საკუთარ დაჭრილ თუ მოკლულ თანამებრძოლებს, მერის და მის პატარა ქალ-ვაჟს, რომლებიც მტრის ტყვეობაში იმყოფებოდნენ, ის კი ვერაფერს ახერხებდა მათ დასახსნელად.

— რა ხდება ჩემს თავს, რა ჯანდაბა ხდება ჩემს თავს! — რალაცნაირი ჩუმი, მოგუდული ხმით შეჰყვიროდა ჰარიმ და მორიგი ღამის კომპარტიდან გამოფხიზლებულმა დაჭყეტილი თვლები სანოლის გვერდით, ტუმბოზე მდგარ მღვინძარას მიანათა. შემდეგ მზერა ბნელით საესე ოთახს მოავლო და ყურადღება სწრაფადვე ისევ ამ ერთადერთ მანათობელ საგანზე გადაიტანა, ჩაბნელებულ საძინებელში მკვდრი, წერტილოვნად შესამჩნევ ფოსფორისფერ შუქს რომ გამოსცემდა.

სანოლიდან ზანტად და აუჩქარებლად წამოსწია დაუძღვრებული სხეული. გარეთ ჯერ კიდევ ბინდი იდგა, თუმცა ცარგვალს შეუმჩნევლად, ნელ-ნელა, ეპარებოდა თეთრი შუქის ნაწილაკები. ისე, რომ მასზე დადარაჯებული მოახლეები არ გაედვიებინა, ჰარი ფეხაკრეფით ჩავიდა სამზარეულოში მისთვის ძვირფასი ცვილონის ჩაის მოსამზადებლად, შემდეგ ისევ ჩუმი ნაბიჯებით აუყვა ხის ჭრაჭუნა კბეს და კაბინეტში შეიკეტა. როცა ვეებერთელა ფანჯრის ფარდები გადასწია, გარეთ დღის ნათელს ემატა, უკვე შეიძლებოდა მეუღლის გაშენებულ ბაღში აყვავებული ატმებიდან წამოსული თეთრ-ვარდისფერი ტომბის აღქმაც. ერთხან მონუსხული იდგა ამ სურათის წინაშე. თვალებით მხოლოდ ატმის რტოებს შეჰყურებდა, თუმცა ამ ნუთმი გონებით უფრო მეტს ხედავდა. კინოფირივით ჩაირთო გონების ეკრანზე მთელი მისი განვლილი ცხოვრება. ჰარი ალბათ ბევრ ისეთ რამეს ნახავდა იქ, რაზეც უკვე ითქვა, მაგრამ ისეთებიც მოავლად იქნებოდა, თვით პირველწყაროსაც რომ გაუჭირდებოდა მოსათხრობად. სულის მთელი ეს უძირო ინტიმურობა შესატყვისი და მრავალფერი ექსპრესიით იხატებოდა ამ კაცის სახეზე. ნამებში ბადებდა ახალ-ახალ გარდასახვებს შესაფერისი მიმიკით პირველ მსოფლიო ომში მებრძოლი პოლკოვნიკი ჰარი უილსონიდან უკვე მოხუც ბაბუა ჰარიმდე, ამ დროს პატარა ჯორჯი გაახსენდებოდა და სახეზე ღიმილი გადაუვლიდა. გარეთ ატმის რტოებისკენ თუ მიმართავდა ფიქრს, აქ მერი გაახსენდებოდა და ერთბაშად მონღოლურად, მერე ისევ ცოცხლდებოდა და სახეზე მადლიერების, მონატრების და სინანულის აღმნიშვნელ სხვადასხვა გამომეტყველებას იღებდა. სეანსის დასასრულს საბოლოოდაც იმ დასკვნამდე მივიდა, რომ გადაიქანცა, გამოიფიტა, დასუსტდა და მეტი აღარ შეეძლო, ან იქნებ შეეძლო კიდევ, რადგან ჰარის თუ მიზანი ჰქონდა, ყველაფერს გაუძლებდა, უზრუნველ მეტის ატანა აღარ უნდოდა. დიახ, ჰარის ისეთი სიციცხლე აღარ სურდა, რომელშიც თავად ვერ შეძლებდა თამაშის წესების დადგენას.

ცოტა ხნის შემდეგ თავის სანერ მაგიდას მიუჯდა. უჯრა გამოალო და პატარა, პატოსანი თვლებით მოოჭვილ ზარდახშას დასწვდა. შემდეგ ისე, რომ ყოყმანი არ დასტყობია, ზარდახშას თხელი თავსახური ახადა, რომლიდანაც თეთრი, გამკვირვებული ნივთიერება ამოიღო და ჩაიმი გააზავა. ორ-სამჯერ მიიტანა პირთან და დიდი მონდომებით მოსვა შეგრძობილი სასმელი, თან ისევ იმ ატმის ბაღს გასცქეროდა. ერთი წამით მოეჩვენა, რომ სინათლემ ირგვლივ ყველაფერი გადაანათა, თითქოს უზრუნველ დილის რიჟარჯს კი არა, მზიანი აპრილის თვალისმოჭყრელ ნათელს შემოეღწია მისსავე სულში. მალე ატმის რტოები კიდევ უფრო აკაჰკამდნენ, ყვავილებმა კი ენით აღუწერელი, ღვთაებრივი ფერადონების ამოფრქვევა იწყეს. ალბათ მათ არომატსაც შეიგრძნობდა ჰარი მისი სიციცხლის უკანასკნელ ნამებში.

მისის ფოსტერის მთელი ცხოვრების მანძილზე რაღაც პათოლოგიური შიში ჰქონდა, რომ მატარებელს, თვითმფრინავს, გემს ვერ მიუსწრებდა, ან თუნდაც თეატრში დაგვიანებდა. სხვა მხრივ, ზედმეტად ნერვიული ქალი არ ყოფილა, თუმცა მსგავს შემთხვევებში დაგვიანებაზე გაფიქრებისთანავე ტოკვას იწყებდა. არაფერი განსაკუთრებული — მარცხენა თვალის კუთხესთან პანანინა კუნთი თამაშს დაუწყებდა ხოლმე, თითქოს ერთგვარი იდუმალებით ვილაცხას თვალს უკრავსო. ამ ყველაფერში შემანუბნებელი მხოლოდ ის გახლდათ, რომ ეს ტოკვა ხშირად თითქმის საათს გასტანდა და მანამ არ მთავრდებოდა, სანამ ქალი მატარებლამდე, თვითმფრინავამდე ან საითაც მიემართებოდა, იქამდე, მშვიდობიანად არ მიაღწევდა.

საოცარია, როგორ იქცა ისეთი წვრილმანის გამო უბრალო შფოთვა, როგორც ვთქვით, მატარებლის სადგურამდე დროულად მისვლა, აკვიატებულ მდგომარეობად. მაშინაც კი, როდესაც სადგურში გასვლამდე სულ ცოტა ერთი საათი მაინც დარჩენილიყო, შლაპაში, პალტოსა და ხელთათმანებში გამოწყობილი მისის ფოსტერი გამოაბიჯებდა ლიფტიდან, ერთ ადგილას მოსვენება და ჩამოჯდომა არ შეეძლო, აღელვებული მოუსვენრად გადი-გამოდიოდა ოთახიდან ოთახში მანამ, სანამ მისი განმარტებით მყოფი მეუღლე, რომელსაც მშვენივრად ესმოდა ქალის მსგავსი მდგომარეობისა, საბოლოოდ არ გამოერკვეოდა და არასასიამოვნო ხმით, ცივად შესთავაზებდა, რომ უკვე დრო იყო, გასვლაზე ეფიქრათ.

მისტერ ფოსტერს, შესაძლოა, მართლაც ჰქონდა უფლება, რომ მეუღლის უცნაური საქციელით გაღიზიანებულიყო, თუმცა მისი მხრიდან არანაირი გამართლება არ მოეძებნებოდა იმ ფაქტს, რომ განზრახ, უაზროდ განელილი ლოდინით ქალის საცოდაობას უფრო ამწვავებდა. გაითვალისწინეთ, დანამდვილებით ვერ ვიტყვით, რომ მისტერ ფოსტერი გამიზნულად იქცეოდა ამგვარად, მაგრამ, ცალსახაა, როდესაც სადგურს დასვლას გეგმავდნენ, იგი ისეთი სიზუსტით გათვლიდა ხოლმე დროს — ერთ-ორი წუთი თუ გამოეპარებოდა, ხომ გესმით — და მის თითოეულ მოქმედებას ისეთი სიმსუბუქე დაპკრავდა, ძნელად თუ დაიჯერებდით, რომ ამ უბედურ ქალბატონს მიზანმიმართულად არ უჩენდა საზიზღარ სატანჯველს. მისტერ ფოსტერმა ერთი რამ დანამდვილებით იცოდა — მისის ფოსტერი ვერასდროს გაბედავდა, რომ მისთვის ნამოყვარა და რამეში აეჩქარებინა. საამისოდ მშვენივრად ჰყავდა გამოწვრთნილი. წესით, არც იმის გაცნობიერება უნდა გასჭირვებოდა, რომ თუ დანიშნულების პუნქტამდე მისასვლელად დარჩენილი უკანასკნელი წუთის შემდეგაც მშვიდად განაგრძობდა მოცდას, ამით მეუღლეს ისტერიულ შეტევამდე მიიყვანდა. მათი ცოლქმრული თანაცხოვრების ბოლო წლებში ერთსა თუ ორ განსაკუთრებულ შემთხვევას ჰქონდა ადგილი, როდესაც თითქმის ცხადი იყო, მისტერ ფოსტერს მხოლოდ იმიტომ სურდა მატარებელზე დაგვიანება, რომ საწყალი ქალის ტანჯვა კიდევ უფრო დაემძიმებინა.

მისი დაშვება (რასაკვირველია, დანამდვილებით ვერ ვიტყვით), რომ მისტერ ფოსტერი მართლაც დანაშაუნი იყო მეუღლის წინაშე, მის საქციელს ორმაგად მიუღებელს ხდიდა. მითუმეტეს, თუ ხასიათის მცირედ გამაღიზიანებელ სისუსტეს მხედველობაში არ მივიღებთ, მისის ფოსტერი გულითადი და მოსიყვარულე ცოლის განსახიერება გახლდათ. იგი ოცდაათ წელზე მეტი ხნის განმავლობაში ქმარს ერთგულად ემსახურებოდა. ამაში ეჭვის შეტანის არანაირი საფუძველი არ არსებობდა. თუმცა, მიუხედავად მოკრძალებული ბუნებისა, ქალი უკვე თავადაც კარგად აცნობიერებდა ყოველივეს. თუკი წლების მანძილზე საკუთარ თავს იმის დაჯერების უფლება არ აძლევდა, რომ მისტერ ფოსტერი შეგნებულად ტანჯავდა, ბოლო დროს ამკარად დაეჭვდა.

მისტერ იუჯინ ფოსტერი, რომელმაც სამოცდაათს მიუკაუნა, მეუღლესთან ერთად ნიუ-იორკში, სამოცდამეორე ქუჩაზე ექვსსართულიან სახლში ცხოვრობდა. ოთხი მოსამსახურე ჰყავდათ. მეტად მოჟამუილი ადგილი იყო და ცოლ-ქმარს დიდად არც არავინ სტუმრობდა. თუმცა, იანვრის ერთ მშვენიერ დილას სახლი როგორღაც

გამოცოცხლდა და ახმაურდა. ერთი მოახლე მტერისგან დამცავი ზენრების შეკვრებს ანაწილებდა თითოეულ ოთახში, ამა-სობაში მეორე ამ ზენრებში ავეჯს ფუთავდა. მსახურთუფროსს ჩემოდნები დაბლა ჩაჰქონდა და დერეფანში აწყობდა. მზარეული დროდადრო გამოდიოდა სამზარეულოდან, რომ მსახურთუფროსისთვის ერთ-ორი სიტყვა ეთქვა. მისის ფოსტერი კი ძველმოდურ ბენვის ქურქში გამოწყობილიყო, შავი შლაპა კეფის ზედა ნაწილზე მოექცია და ოთახიდან ოთახში დაფრინავდა, თავს იკატუნებდა, ვითომ, ყველაფერი მისი ზედამხედველობის ქვეშ მიმდინარეობდა. სინამდვილეში, ერთი რამის გარდა, აბსოლუტურად არაფერზე არ ეფიქრებოდა — აეროპორტში უთუოდ დაგვიანებდა,

როაღდ დაღი

გაღლა, ცათა სასუფეველისკენ

თუ მისტერ ფოსტერი მალე არ გამოვიდოდა თავისი კაბინეტიდან და მომზადებას არ შეუდგებოდა.

— რომელი საათია, უოკერ? — მისის ფოსტერმა მსახურთუფროსს გვერდით ჩაუარა.

— ათის ათი წუთია, ქალბატონო.

— მანქანა არ მოსულა?

— დახს, ქალბატონო, მოსულია და გელოდებოდა. ახლავე ჩავაგვარებ ბარგს.

— ერთი საათი დამჭირდება აიდღვალადამდე მისასვლელად, — თქვა მისის ფოსტერმა, — ჩემი რეისი თერთმეტზეა. ერთი საათით ადრე მისვლა მომიწევს, ფორმალბების გავლაც გარკვეულ დროს ნაიღებს. დაგვაგვიანებ. ვიცი, რომ დაგვაგვიანებ.

— ქალბატონო, ვგონებ, დრო თავზესაყრელად გაქვთ, — თავაზიანად მიუგო მსახურთუფროსმა, — მისტერ ფოსტერი უკვე გავაფრთხილე, რომ სახლიდან ათის თხუთმეტ წუთზე უნდა გახვიდეთ. იქამდე კიდევ ხუთი წუთია.

— ჰო, უოკერ, ვიცი, ვიცი. ბარგი ცოტა სწრაფად მიიტანე, კარგი?

მისის ფოსტერმა დერეფანში წინ და უკან სიარული დაიწყო. როგორც კი მსახურთუფროსი გამოჩნდებოდა, საათს ეკითხებოდა. საკუთარ თავს უმეორებდა, რომ ამ რეისზე არავითარ შემთხვევაში არ უნდა დაეგვიანებინა. თვეები დასჭირდა მეუღლის დასარწმუნებლად, რომ მისთვის წასვლის ნება დაერთო. თუ დროულად მისვლას ვერ მოასწრებდა, მისტერ ფოსტერი მარტივად გადაწყვეტდა, რომ ცოლს მგზავრობა საერთოდ უნდა გაეუქმებინა. ამას ისიც ემატებოდა, რომ მისტერ ფოსტერმა აეროპორტში წაყოლა და მისი გაცილება დაიჟინა.

— ღმერთო დიდებული, — ხმამაღლა თქვა მისის ფოსტერმა, — დაგვაგვიანებ. ვიცი, ვიცი, ვიცი, რომ დამაგვიანდება, —

მარცხენა თვალის კუთხეში პანანინა კუნთმა ახლა გამაღებით დაუწყო თამაში. ცოტაც და თვალები ცრემლებით ამოვესებოდა, — უოკერ, რომელი საათია?

— ათის თერთმეტი წუთი, ქალბატონო.

— აი, ახლა კი ნამდვილად დავიგვიანებ, — ნამოიძახა ქალმა, — ო, ნეტავ მისტერ ფოსტერი მალე გამოვიდეს!

აღნიშნული მოგზაურობა მისის ფოსტერისთვის მეტად მნიშვნელოვანი გახლდათ. იგი სრულიად მარტო მიემგზავრებოდა პარიზში თავისი ერთადერთი ქალიშვილის მოსახსნელად. ეს უკანასკნელი ფრანგზე დაქორწინებულიყო. მისის ფოსტერს ამ ფრანგი კაცის ნახვა დიდად არ აინტერესებდა, აი, ქალიშვილი კი გაგიჟებით უყვარდა და ამასთან, სამი შვილიშვილის

სის ფოსტერს ეს გამოხედვა არ გამოჰპარვია და ახლა თავადაც ვერ ამორებდა თვალს ამ დაღუულ, მაგრამ მაინც სიცოცხლით სავსე მოხუც კაცს, რომლის სახეც უზარმაზარ წვერს დაეფარა და ამგვარად, საოცარ გარეგნულ მსგავსებას შენიშნავდით მისტერ ფოსტერსა და ენდრიუ კარნეგის შორის.

— კეთილი, — თქვა მისტერ ფოსტერმა, — მგონი, სჯობს ვიჩქაროთ, თუ გინდა, რომ თვითმფრინავმა არ გაგასწროს.

— ჰო, ძვირფასო, ჰო! ყველაფერი მზადაა. მანქანა უკვე გველოდება.

— კარგია, — მიუგო მისტერ ფოსტერმა. თავი ერთ მხარეს გადაეხარა და ცოლს ყურადღებით აკვირდებოდა. ასეთი უცნაური ჩვევა ჰქონდა — ერთ მხარეს გადაიხრებოდა და გაშეშდებოდა, შემდეგ კი გაშეშებულ თავს სწრაფად ისევ საწყის პოზიციაში დააბრუნებდა. ამასთან, ერთმანეთში გადახლართული ხელები მაღლა აეზიდა და გულ-მკერდზე დაეწყო. სწორედ ამის გამო ციყვს მოგაგონებდათ, პარკის მობინადრე მკვირცხლ ციყვს.

— აი, ძვირფასო, ესეც უოკერი შენი პალტოთი. ჩაიცვი.

— ერთ წუთში მოვალ, — თქვა მისტერ ფოსტერმა, — ხელებს გადავიბან.

მისის ფოსტერი უცდიდა, მაღალი მსახურთუფროსი მის გვერდით იდგა, ხელში პალტოთი და ქუდი.

— უოკერ, დაგვაგვიანებ?

— არა, ქალბატონო, — მიუგო მსახურთუფროსმა, — ვფიქრობ, ზუსტად მიუსწრებთ.

მისტერ ფოსტერი კვლავ გამოჩნდა. მსახურთუფროსი პალტოს ჩაცმაში მიეხმარა. ბატონი საჩქაროდ გარეთ გავარდა და დაქირავებულ კადილაკში ჩაჯდა. ის სახლიდან მისის ფოსტერის შემდეგ გამოვიდა, ტატიტი ჩამოიარა კიბე, შუა გზაში შეჩერდა, ცას დააკვირდა და დილის სუსხიანი ჰაერი ჩაისუნთქა.

— რაღაც ნისლიანი ამინდი ჩანს, — თქვა მისტერ ფოსტერმა და მანქანაში მეუღლეს გვერდით მიუჯდა, — თანაც, ასეთ დროს აეროპორტში ყოველთვის საშინელი მდგომარეობაა ხოლმე. სულაც არ გამოიკვირდება, ფრენა რომ გაუქმებული დაგვხვდეს.

— ძვირფასო, ეგ არ თქვა, გთხოვ.

ცოლ-ქმარს ხმა აღარ ამოუღია, მანამ, სანამ მანქანამ ლონგ აილენდთან დამაკავშირებელი ხიდი არ გადაკვეთა.

— მოსამსახურებთან ყველაფერი გარკვეული მაქვს, — თქვა მისტერ ფოსტერმა, — დღეს წავლენ. ექვსი კვირისთვის ხელფასის ნახევარი გადავუხადე და უოკერს ვუთხარი, რომ როცა ისინი კვლავ დაგვჭირდებოდნენ, მათთვის ტელეგრამა გაეგზავნა.

— ჰო, — მიუგო მისის ფოსტერმა, — მითხრა.

— ამ ღამით კლუბში გადავალ. კლუბში დარჩენა სასიამოვნო ცვლილება იქნება.

— ჰო, ძვირფასო, მოგწერ ხოლმე.

— სახლში დროდადრო დავრეკავ, რომ დავრწმუნდე, ყველაფერი რიგზეა და გზავნილი ავიღო ხოლმე.

— ჰო, მაგრამ არ ფიქრობ, რომ საჭიროა მთელი ამ დროის განმავლობაში სახლში უოკერი დარჩეს და ყოველივეს მიხედოს? — მისის ფოსტერის ხმაში მორჩილება იგრძნობოდა.

— სისულელეა. სავსებით არაა საჭირო. მაშინ, მომიწევს, რომ ხელფასი მთლიანად გადავუხადო.

— ჰო, მართალია, — მიუგო მისის ფოსტერმა, — რასაკვირველია.

— თანაც, ვერც კი წარმოიდგენ, რაზეა წამსვლელი ადამიანი, როცა სახლში მარტოს დატოვებ, — განაცხადა მისტერ ფოსტერმა და სიგარა ამოიღო, ვერცხლისფერი საჭრისით ბოლო ჩამოაცალა და ოქროსფერი საწითელა მოუკიდა.

მისის ფოსტერი მანქანაში გაუძმრევლად იჯდა და პლედის ქვეშ ხელებს ერთმანეთში მაგრად აჭდობდა.

— მომწერ ხოლმე? — ჰკითხა მისის ფოსტერმა მეუღლეს.

— ვნახოთ, — მიუგო მისტერ ფოსტერმა, — მაგრამ, ექვსი მეპარება. ხომ იცი, დიდად არ მომწონს წერილების წერა, თუ რაიმე განსაკუთრებული არ მაქვს სათქმელი.

— ჰო, ძვირფასო, ვიცი. მაშინ, არ შეწუხდე.

ქუინის ბულვარის მიმართულებით განაგრძეს გზა და როგორც კი მიუახლო-

ვდნენ ჭაობიან დაბლობს, რომელზეც აიდ-
ლვალდი იყო აშენებული, ნისლი თანდა-
თან გასქელდა და იძულებული გახდნენ,
მანქანით სვლა შეენელებინათ.

— ო, ძვირფასო! — ნამოიძახა მისის
ფოსტერმა, — აი, ახლა კი დარწმუნებული
ვარ, რომ დავაგვიანებ. რომელი საათია?

— მორჩი ამ ფაციფუსს, — მიუგო მის-
ტერ ფოსტერმა, — აზრი მაინც არ აქვს.
ცალსახაა, რომ რეისი უკვე გაუქმებული
დაგვხვდება. ასეთ ამინდში ფრენა არასდ-
როს არ არის ხოლმე. ვერ ვხვდები, ნამოსა-
სვლელად თავი რატომ შეინჯებ.

მისის ფოსტერი ბოლომდე დარწმუნებ-
ული არ იყო, თუმცა ისეთი შთაბეჭდილება
დარჩა, რომ საუბრისას მისტერ ფოსტერ-
ის ხმის ტონალობა ოდნავ შეიცვალა და
მოტრიალდა, რომ მისთვის შეეხებდა. მისის
ფოსტერისთვის არც ისე მარტივი აღმოჩნ-
და, თმამი ჩაფლული სახის მიღმა მუქი-
ის გამომეტყველებაში რაიმე ცვლილება
შეინიშნა. აი, პირზე დაკვირვებით შეიძლე-
ბოდა, რაიმე აღმოეჩინა. მისის ფოსტერს
როგორც ადრე, ახლაც სურდა, რომ მეულ-
ლის ბაგეები მაინც დაენახა გარკვევით,
რადგან მისტერ ფოსტერის თვალებში მხ-
ლოდ მისი შეიძლება რაიმე ამოკითხ-
ვა, როცა გაცოფებული იყო.

— რასაკვირველია, — განაგრძო მის-
ტერ ფოსტერმა, — თუ როგორღაც ისე
მოხდა, რომ რეისი არ გააუქმეს, გამორი-
ცხულია, რომ შენ უკვე დავაგვიანებული არ
გქონდეს. რატომ არ გინდა, რომ ამ აზრს
შეეგუო?

მისის ფოსტერი გვერდზე მიტრიალდა
და ფანჯრიდან ირგვლივ ჩამოწოლილ ბუ-
რუსს დაუწყო ჭკრეტა.

როგორც ჩანს, ნისლი თანდათან სქელ-
დებოდა. ახლა მისის ფოსტერი გარკვევით
მხოლოდ გზის მონაკვეთსა და მინდვრის
კიდეს თუ ხედავდა. ხვდებოდა, რომ მეუ-
ლლე კვლავ მას უყურებდა. ამჯერად თა-
ვად შეავლო მისტერ ფოსტერს თვალი და
შენიშნა, რომ თურმე მეუღლე მის მარცხე-
ნა თვალის კუთხეში მოთამაშე კუნთს დაჟი-
ნებით მიმტერებოდა.

— აბა, რას იზამ? — ჰკითხა მისტერ
ფოსტერმა.

— როგორ თუ რას ვიზამ?
— რეისი რომც შედგეს, უნდა გაუშვა.
ამ საზიზღარ ამინდში მანქანას სწრაფად
ვერ ვმართავთ.

ამის შემდეგ ქალისთვის ხმა აღარ გა-
უცია. მანქანა უსასრულოდ მიდრეკდა.
მძღოლს ფარების ყვითელი შუქი გზის პი-
რისკენ მიემართა და მისი დახმარებით
ცდილობდა გზის გაგრძელებას. ნისლის
შუაგულიდან მათი მანქანისკენ ხან თეთრი,
ხან ყვითელი შუქი მოემართებოდა. რაღაც
განსაკუთრებულად მოკაშკაშე შუქი კი მთ-
ელი ამ ხნის განმავლობაში უკან მოჰყე-
ბოდა. უცებ მძღოლმა მანქანა გააჩერა.

— აჰა! — ნამოიყვრა მისტერ ფოსტე-
რმა, — გავიჭედეთ. ასეც ვიცოდო.
— არა, სერ, — მიუგო მძღოლმა და შემ-
ოტრიალდა, — გამომივიდა. აეროპორტ-
თან მოვედი.

მისის ფოსტერს სიტყვაც კი არ დაუ-
ძრავს, ისე გადმოხტა მანქანიდან და აერო-
პორტის მთავარი შესასვლელისკენ გაექა-
ნა. შიგნით ზღვა ხალხს მოეყარა თავი, უმ-
ეტესად გულდანყვითელი მგზავრები იდგ-
ნენ საღაროსთან. მისის ფოსტერმა როგო-
რღაც გაარღვია ხალხის რიგი და რეგის-
ტრატორს გაესაუბრა.

— დიახ, — თქვა რეგისტრატორმა, —
თქვენი ფრენა დროებით გადაიდო, მაგრამ
გთხოვთ, არსად ნახვიდეთ. ამინდი ნებისმი-
ერ წუთს შეიძლება უკეთესობისკენ შე-
იცვალოს.

მისის ფოსტერი კვლავ მანქანაში მომ-
ლოდინე მეუღლესთან მიბრუნდა და ეს
სიახლე აცნობა.

— მაგრამ ძვირფასო, შენ აქ წუ მოიც-
დი, — უთხრა მისის ფოსტერმა, — აზრი
არ აქვს.

— კარგი, არ მოვიცდი, ოღონდ, იმ პი-
რობით, თუ მძღოლი შინ მიმიყვანს. აბა,
მძღოლო, ნამიყვან სახლში?

— კეთილი, — მცირედინ დაფიქრე-
ბის შემდეგ მიუგო მძღოლმა.

— ბარგი გადმოიტანეთ?
— დიახ, სერ.

— მშვიდობით, ძვირფასო, — მისის ფო-
სტერმა მეუღლისკენ ნაიწია და უხეში, ჭა-
ღარა თმით დაფარულ ლოყაზე აკოცა.

— მშვიდობით, — მიუგო მისტერ ფოს-
ტერმა, — კეთილი მგზავრობა.

მანქანა დაიძრა და მალე მისის ფოსტე-
რი მარტო დარჩა.

დღის დარჩენილი ნახევარი მისთვის
ნამდვილ კომმარად იქცა. რეგისტრატუ-
რასთან ყველაზე ახლოს მდგარ სკამზე,
უკვე ვინ მოთვლის, რამდენი საათი იჯდა,
დაახლოებით ყოველ ოცდაათ წუთში ერ-
თხელ წამოდებოდა და არკვევდა, ვითა-
რება გამოსწორდა თუ არა. ყოველ ჯერზე
ერთსა და იმავე პასუხს იღებდა — უნდა
მოეცადა, რადგან ნისლი ნებისმიერ წუთს
შეიძლებოდა გაფანტულიყო. როგორც იქ-
ნა, საღამოს ექვსზე ხმის გამაძლიერებ-
ლის თემოვადის საათისთვის გადაიდო.

ამ ინფორმაციის მოსმენის შემდეგ მი-
სის ფოსტერს ჯერ კიდევ ბოლომდე ვერ
გამოერკვია, რა უნდა ელონა. სულ ცოტა
ნახევარი საათის განმავლობაში ადგილ-
იდან ფეხი არ მოუცვლია და საგონებელ-
ში ჩავარდნილი, დაღლილი, არეული გო-
ნებით ფიქრობდა, თუ სად შეეძლო ღამის
გათევა. კატეგორიულად არ უნდოდა აერ-
ოპორტიდან წასვლა. მეუღლის ნახვის სუ-
რვილიც კი არ ჰქონდა. ეშინოდა, რომ მე-
უღლე მის პარიზში გამგზავრებას როგო-
რმე აუცილებლად შეუშლიდა ხელს. ერ-
ჩინვა, სადაც იყო, იქ დარჩენილიყო და მთ-
ელი ღამე თუნდაც სკამზე მჯდომარე გა-
ეტარებინა. ამგვარად ყველაზე უსაფრთხ-
ოდ იქნებოდა. თუმცა, უკვე საკმარისად
გახლდათ დაღლილი და დიდი ხანი არ და-
სჭირებია იმის გასააზრებლად, რომ ასა-
კვირები ქალისთვის მსგავსი ქცევა შეურა-
ცხმყოფელი იყო. ბოლოს და ბოლოს ტე-
ლეფონთან მივიდა და სახლში დარეკა.

მისმა მეუღლემ, რომელიც ის-ის იყო
სახლიდან გასვლასა და კლუბში წასვლას
აპირებდა, ტელეფონს თავად უპასუხა. მი-
სის ფოსტერმა ყველაფერი მოახსენა და
ჰკითხა, მოსამსახურეები კვლავ შინ იყვნენ
თუ — არა.

— ყველანი წასულები არიან, — უთხრა
მისტერ ფოსტერმა.

— თუ ასეა, ძვირფასო, მაშინ თავად ვი-
შოვი სადმე ერთ ოთახს, რომ ღამე გაეა-
თიო. შენ ამაზე არ შენუხდე.

— სისულელე იქნება, შენს განკარგუ-
ლებაში უზარმაზარი სახლია, ჰოდა, გამ-
ოიყენე.

— ჰო, მაგრამ, ძვირფასო, ის ხომ ცარი-
ელია.

— მაშინ, შენთან მე დავრჩები.

— სახლში საჭმელი არ არის, საერთოდ
არაფერი არაა.

— მაშინ, სანამ მოხვალ, მანამდე მიირ-
თვი რამე. ქალო, ნუ ხარ ასეთი სულელი.
რასაც არ უნდა აკეთებდე, სულ გინდა,
რომ ბუზისგან სპილო შექმნა.

— ჰო, — თქვა მისის ფოსტერმა, — ბო-
დიშს ვიხდი. ჩემთვის სენდვიჩს შევიძენ და
მერე მოვალ.

გარეთ ნისლი ცოტათი გაფანტულიყო,
თუმცა ტაქსით მგზავრობა მაინც უსაშ-
ველოდ გაიწვია და მისის ფოსტერს სახ-
ლში მისვლა საკმაოდ გვიან მოუწია.

მისტერ ფოსტერი, როგორც კი მისი
მოსვლის ხმა გაიგონა, კაბინეტიდან დაუყ-
ოვნებლივ გამოვიდა.

— ვა! — მისტერ ფოსტერი კაბინეტის
კართან იდგა, — აბა, პარიზზე რა ისმის?

— დილის თერთმეტზე გავფრინდებით,
— მიუგო მისის ფოსტერმა, — უკვე გადწ-
ყვტილია.

— იმ შემთხვევაში, თუ ნისლი გაიფან-
ტება, ამას გულისხმობ, არა?

— უკვე იფანტება. ქარი ამოვარდა.

— დაღლილს ჰგავხარ, — თქვა მისტერ
ფოსტერმა, — ალბათ, შფოთიანი დღე გქ-
ონდა.

— ჰო, არც ისე სასიამოვნო დღე იყო.
მგონი, სჯობს წავიდე და დავიძინო.

— დილისთვის მანქანა გამოვიძახე, ცხ-
რისთვის მოვა.

— ო, ძვირფასო, გმადლობ. ვიმედო-
ვნებ, რომ არ შენუხდები და აეროპორტამ-
დე არ მიმაცილებ.

— არა, — მშვიდად მიუგო მისტერ ფო-
სტერმა, — არ მგონია, ნამოვიდე, თუმცა
ვერ ვხედავ მიზეზს, თუ რატომ უნდა მი-
თხრა უარი, რომ დაგემგზავროთ და გზად
კლუბთან ჩამოგვავთ.

მისის ფოსტერმა მეუღლეს შეხედა და
იმ მომენტში მოეჩვენა, რომ ის მისგან საკ-
მაოდ შორს, თითქოს რაღაც საზღვრის მი-
ღმა, იდგა. უცებ მისტერ ფოსტერი ისე და-
პატარავდა და თვალსაწიერს მოშორდა,
რომ მისის ფოსტერი გარკვევით ვეღარც

ხედავდა, რას აკეთებდა, რას ფიქრობდა
ან საერთოდ რა არსება იყო ეს კაცი.

— კლუბი ქალაქის ცენტრშია, — თქვა
მისის ფოსტერმა, — აეროპორტისკენ მი-
მავალ გზაზე არაა.

— ჰო, მაგრამ, ძვირფასო, შენ ხომ თა-
ვხესაყრელი დრო გექნება. წუთუ არ გინ-
და, რომ კლუბამდე მიმიყვანო?

— ო, კეთილი, რასაკვირველია.

— კარგია. მაშინ ხვალ დილის ცხრი-
სთვის გნახავ.

მისის ფოსტერი თავის საძინებელში მე-
ორე სართულზე ავიდა. ისე დაქანცულიყო,
რომ როგორც კი დაწვა, მაშინვე ჩაეძი-
ნა.

მომდევნო დილას მისის ფოსტერმა
დროზე ადრე გაიღვიძა. ცხრის ნახვერის-
თვის უკვე ქვედა სართულზე ჩამოსულიყო
და გასასვლელად ემზადებოდა.

ცხრა საათს ცოტა რომ გადასცადა, მისი
მეუღლეც გამოჩნდა.

— ყავა ხომ არ გაგიზზადა? — იკი-
თხა.

— არა, ძვირფასო. ვიფიქრე, რომ კლუ-
ბში მშვენივრად ისაუბრებდი. მანქანა მო-
სულია. უკვე კარგა ხანია, რაც იცდის. მე
უკვე მზად ვარ.

ცოლ-ქმარი დერფანში იდგა. ამ ბო-
ლო დროს ისე გამოვიდა, რომ ერთმანეთს
ყოველთვის დერფანში ხვდებოდნენ —
მისის ფოსტერი ქუდი, პალტოთი და ხე-
ლჩანით, მისი მეუღლე კი უცნაურად გა-
მოჭრილ ფართო ბორტებიან ედვარდიან-
ულ პიჯაკში გამოწყობილი.

— შენი ბარგი?
— აეროპორტშია.

— აა, ჰო, — თქვა მისტერ ფოსტერმა,
— თავდაპირველად ჩემ კლუბში წაყვანას
თუ აპირებ, ვეჭვობ, უკეთესი იქნება, რაც
შეიძლება მალე წავიდეთ.

— ჰო! — ნამოიძახა მისის ფოსტერმა,
— ჰო, წავიდეთ, გთხოვ!

— ნავალ, რამდენიმე სიგარას ავიღებ
და მალევე შენთან გავჩნდები. შენ მანქანა-
ში დაჯექი.

მისის ფოსტერი გამობრუნდა და მძღო-
ლისკენ გაემართა. მძღოლმა, როგორც კი
ქალბატონი მიუახლოვდა, მაშინვე მანქა-
ნის კარი გაუღო.

— რომელი საათია? — იკითხა მისის
ფოსტერმა.

— დაახლოებით ათის თხუთმეტი წუთ-
ია.

მისტერ ფოსტერი ხუთი წუთის შემდეგ
გამოჩნდა. მისის ფოსტერი ხედავდა, რა
ზანტად ადგამდა თითოეულ ნაბიჯს, რო-
გორ მოიზღაზნებოდა. უცებ შენიშნა, რომ
ვინღო შარვალში გამოწყობილი მეუღლის
ფეხები თხის ფეხებს აგონებდა. მისტერ
ფოსტერი, როგორც წინა დღეს, ახლაც
შუა გზაში შეჩერდა, რათა ჰაერი ჩაესუნ-
თქა და ცისთვის თვალი შეეგლო. ბოლომ-
დე ჯერ კიდევ არ გამოედარებინა, თუმცა
ნისლის მსუბუქი ფენიდან აქა-იქ იპარე-
ბოდნენ მზის სხივები.

— შესაძლოა, ამჯერად გაგიმართლოს,
— თქვა მისტერ ფოსტერმა და მანქანაში
მეუღლის გვერდით მოკალათდა.

— გთხოვთ, იჩქარეთ, — მისის ფოსტე-
რმა მძღოლს მიმართა, — შეეშვით მაგ ულ-
ედს, თავად მივხედავ. წავიდეთ, დავაგვი-
ანე და ეგ არის.

მძღოლი თავის ადგილს დაუბრუნდა,
საჭეს მიუჯდა და მანქანა დაქოქა.

— ერთი წუთით! — მოულოდნელად
ნამოიძახა მისტერ ფოსტერმა, — ერთი
წუთით მოითმინეთ, მძღოლო, კარგი?

— რა მოხდა, ძვირფასო? — მისის ფოს-
ტერმა შენიშნა, რომ მეუღლე პალტოს ჯი-
ბებში რაღაცა ეძებდა.

— პატარა საჩუქარი მქონდა და მიწოდ-
და, რომ ელენთან წავიდო. სად ჯანდაბა-
ში გაქრა? ზუსტად მახსოვს, რომ სახლი-
დან გამოსვლისას ხელში მეჭირა.

— არ შემიწინააღმდეგე, რომ ხელში რამე გქ-
ეროდა. რა საჩუქარი?

— თეთრ ქალაქში შეხვეული პატარა
კოლოფი. დამავიწყდა, რომ გუშინ მომეცა.
აღარ მიწოდდა, რომ დღესაც დამვიწყე-
ბოდა.

— პატარა კოლოფი! — ნამოიძახა მი-
სის ფოსტერმა, — არანაირი პატარა კო-
ლოფი არ დამინახავს, — და მანქანის სავა-
რძლის უკან გამაგებით დანიყო ძებნა.

მისი მეუღლე კვლავ პალტოს ჯიბებს
ისინჯავდა. შემდეგ პალტო შეიხსნა და ხე-
ლის ფათურით ახლა პიჯაკის ჩხრეკას შე-
უდგა.

— ეშმაკმა დალახვროს! — თქვა მან,
— ალბათ, საძინებელში დამრჩა. ახლავ
მოვალ.

— ო, კარგი, რა! — დაიყვირა მისის ფო-
სტერმა, — ახლა მაგის დრო არ არის! შეეშ-
ვი! შეგიძლია, ფოსტით გამოგზავნო. ხომ
ვიცი, ისევ სულელური სავარცხელი უნდა
აჩუქო. მისთვის ყოველთვის სავარცხლებს
ყიდულობ ხოლმე.

— და სავარცხლებს რას ერჩი, შეიძლე-
ბა, გკითხო? — მიუგო მეუღლეზე გაცო-
ფებულმა მისტერ ფოსტერმა. წუთუ არ
შეიძლებოდა, ერთხელ მასაც დაეინყებოდა
რამე?

— არაფერს, ძვირფასო. მართლაც არ-
აფერს ვერჩი, მაგრამ...

— აქ იყავი, — ბრძანა მისტერ ფოსტე-
რმა, — ნავალ და მოვიტან.

— იჩქარე, ძვირფასო! გთხოვ, დროუ-
ლად!

მისის ფოსტერი თავისთვის წყნარად
დაჯდა, იცდიდა და იცდიდა.

— მძღოლო, რომელი საათია?
კაცი თავის მაჯის საათს დააქცქერდა.
თითქმის ათის ნახევარი იყო.

— როგორ ფიქრობთ, აეროპორტამდე
ერთ საათში მივალთ?

— დიახ, დაახლოებით.

სწორედ ამ დროს, სრულიად მოულოდ-
ნელად, მისის ფოსტერმა იმ ადგილას, სად-
აც მისი მეუღლე იჯდა, სავარძლებს შორის
შენიშნა, რომ რაღაც თეთრი იყო ჩაჭედ-
ილი. ხელი დაავლო და ქალაქში შეხვეუ-
ლი პატარა კოლოფი ამოაძვინა. მისი ყუ-
რადღების მიღმა არ დარჩენილა ის ფაქ-
ტი, რომ კოლოფი ძლიერად და ღრმად,
გამიზნულად ხელის დანოლით ჩაეჭედათ.

— აი, ისიც! — ნამოიძახა მან, — ვი-
პოვე! ო, ღმერთო და ის კი ახლა კვლავ იქ
არის და უსასრულოდ უნდა განაგრძოს
ძებნა! მძღოლო, იჩქარეთ, სახლში შეი-
რბინეთ და დაუძახეთ, რომ ჩამოვიდეს, კარ-
გი?

მძღოლს, ამ ირლანდიური, მომცრო
პირისახის, უხეში ნაკეთების მქონე კაცს
ეს ყოველივე სულ არ ადარდებდა, მაგრამ
მანქანიდან მაინც გადახტა და სახლის კი-
ბისკენ გაემართა. ცოტა ხნის შემდეგ მო-
ტრიალდა და უკან გამობრუნდა.

— კარი დაკეტილია, — მძღოლმა ქალ-
ბატონს მოახსენა, — გასაღები გაქვთ?

— ჰო, ერთი წუთი მოითმინე, — მისის
ფოსტერმა გააფთრებით დაიწყო ხელჩა-
ნთაში ქექვა. მისი პანაწინა სახე მღელვა-
რებისგან დამანჭულიყო, ბაგეები ჩაიძინა
ტუჩივით ჰქონდა ნინ ნამონეული.

— აჰა, ვიპოვე. არა! აჯობებს, თუ თავ-
ად ნავალ. მე უფრო ვიჩქარებ. ვიცი, სად-
აც იქნება.

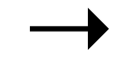
მისის ფოსტერი სასწრაფოდ გადმოვი-
და მანქანიდან და კიბე აირბინა, ცალ ხელ-
ში გასაღები ეჭირა. გასაღები კლიტის ქუ-
ჭრუტანაში შესარიალა და ის-ის იყო, უნდა
გადაეტრიალებინა, რომ უცებ შეჩერდა.
თავი მალა ასწია და გაშემდა. ამ სისწრ-
აფეში მისმა მთელმა სხეულმა მოქმედება
შენყვიტა და ისიც იცდიდა — ხუთ, ექვს,
შვიდ, რვა, ცხრა, ათ წამს, კვლავ იცდიდა.

მისის ფოსტერი ისე მყარად იდგა და თავი
მალა აემართა, რომ გვეგონებოდა, სახ-
ლის სიღრმიდან გამომაჯალი ხმის უკუგა-
მობახილს უგდებდა ყურს.

დიახ! ცხადი იყო, რომ ნამდვილად რა-
ღაცა უსმენდა. სხეულის მიხვრა-მოხვ-
რაზე ეტყობოდა, რომ აშკარად მსმენელ-
ის პოზიციაში იმყოფებოდა. მისი ერთ-ერთ-
თი ყური სულ უფრო და უფრო უახლოვდე-
ბოდა კარს. აი, ახლა მთლად კარს აკრობო-
და და რამდენიმე წამის განმავლობაში ასე,
გაუძირველად იდგა — მალა აწეული თა-
ვით, კარზე მიწებებული ყურით, ხელში
ჩაბლუჯული გასაღებით, თითქოს ეს-ესაა
სახლში უნდა შევიდეს, მაგრამ თავს იკა-
ვებს, ცდილობს, ან უბრალოდ ასე ჩანს,
რომ ცდილობს, კარგად გაიგონოს და გა-
აანალიზოს სახლის სიღრმიდან მკრთალ-
ად ნამოსული ხმები.

შემდეგ, უეტრად გამოერკვა. გასაღები
კლიტიდან გამოაძრო და კიბეზე ჩამოი-
ბინა.

— უკვე გვიანაა! — დაუძახა მძღოლს,
— ვეღარ დაველოდები, უბრალოდ არ შე-
იძლია, რომ დაველოდო. თვითმფრინავი
გამასწრებს. იჩქარეთ, მძღოლო, იჩქარეთ!
აბა, აეროპორტისკენ!

როალდ დალი

მალა, ცათა სასუფევლისკენ

დასასრული

მძლოლი მას ყურადღებით აკვირდებოდა, შესაძლოა, ისიც კი შენიშნა, რომ ქალბატონი გაფითრდა და მისი გამომეტყველება უეცრად შეიცვალა. იმ მოკრძალებული და გულუბრყვილო იერის ნატამალიც კი აღარსად ჩანდა. უჩვეულო სიმტკიცეს დაეკანებინა მის პირისახეზე. მომცრო ბაგეები, უმეტესად მოშვებული, მოდუნებული, ახლა მკვირივი და თხელი გამხდარიყო, თვალები უბრწყინავდა, საუბრისას კი მის ხმას მბრძანებლური ტონი დაჰყვებოდა.

— იქნა, მძლოლო, იქნა!
— თქვენი მეუღლეც თქვენთან ერთად არ მოემგზავრება? — ჰკითხა განცვიფრებულმა მძლოლმა.

— არა, რა თქმა უნდა. უბრალოდ უნდა დაგვმგზავრებოდა და კლუბამდე მიგვეყვანა. არა უშავს. გამიგებს. ტაქსის თავად გამოიძახებს. რაღას უცდით, მოეშვით საუბარს და დაიძარით! პარიზისკენ მიმავალ თვითმფრინავს უნდა მივუსწრო!

მისი ფოსტური მძლოლს უკანა სავარძლიდან მითითებებს აძლევდა, აჩქარებდა და კაცმაც ისე სწრაფად გაიარა მთელი გზა, რომ ქალბატონი აეროპორტში დროზე ადრე გამოცხადდა. სულ მალე ატლანტის ოკეანის თავზე გახლდათ, თვითმფრინავის სავარძელში მოხერხებულად მოეწყო, ძრავის გუგუნს უსმენდა. ბოლოს და ბოლოს, როგორც იქნა, პარიზისკენ მიემართებოდა. განახლებული სულიერი განწყობილება კვლავ თან ახლდა. საოცარი ძალა იგრძნო, თანაც ისეთი უჩვეულო ფორმით, პირდაპირ განსაცვიფრებელი იყო. ოდნავ სუნთქვა ეკვროდა, ესეც მხოლოდ იმიტომ, რომ თავისმა მოქმედებამ გულწრფელად გააოცა. თვითმფრინავი სულ უფრო და უფრო შორდებოდა ნიუ-იორკსა და იმ ქუჩას, რომელზეც მისი ფოსტური ცხოვრობდა და მის არსებასაც სიმშვიდის შეგრძნება ეუფლებოდა. როცა პარიზში ჩავიდა, იმდენად ძლიერი, თავდაჭერილი და დამშვიდებული იყო, რომ უკეთეს ვერც ინატრებდა.

მისი ფოსტური შვილიშვილებს შეხვდა. და ახლა, როცა მათი პირისპირ, ცოცხლად ხილვის შესაძლებლობა მიეცა, გაცნობიერა, რომ ისინი სინამდვილეში უფრო თვალწარმტაცები იყვნენ, ვიდრე ფოტოებში.

„ანგელოზებივით მშვენიერები არიან“, თავისთვის იმეორებდა მისი ფოსტური. ყოველდღე ასე იმეორებდა, ნამცხვრებით უმასპინძლებოდა, საჩუქრებით ანებივრებდა, გასაოცარ ისტორიებს უამბობდა.

კვირაში ერთხელ, სამშაბათობით, მისი ფოსტური მეუღლეს წერილს სწერდა, სასიამოვნო, ინფორმაციით დახუნძლულ წერილს, რომელშიც ათასი ჟორ-მართალი ერი და ყოველთვის ერთი და იმავე სიტყვებით მთავრდებოდა: „ძვირფასო, არ დაგავიწყდეს, რომ საქმელი დროულად მიირთვა, თუმცა ვიმოშობ, შენ ამას არ გააკეთებ, რაკი მე თვალყურს ვერ გადავწყნებ“. ექვსი კვირის შემდეგ, როცა მისი ფოსტურის ამერიკაში, მეუღლესთან დაბრუნების დრო მოვიდა, ყველა დანაღვლიანდა. ყველა, გარდა თავად მისი ფოსტურისა. სრულიად მოულოდნელი იყო, რომ ის ამას დიდად არ განიცდიდა და როდესაც გამოემშვიდობებისას ყველა გადაკიცხა, მისი მიხვრა-მოხვრა და საუბრის მანერა ერთგვარ მინიშნებას იძლეოდა, რომ ახლო მომავალში კვლავ აპირებდა აქ დაბრუნებას.

როგორც ერთგულ ცოლს შეეფერებოდა, დრო არ გაუნელავს, დიდხანს არ დარჩენილა სტუმრად. ჩაფრენიდან ექვსი კვირის შემდეგ მეუღლეს ტელეგრამა გაუგზავნა და ნიუ-იორკისკენ მიმავალი თვითმფრინავით გამოფრინდა.

ზავნა და ნიუ-იორკისკენ მიმავალი თვითმფრინავით გამოფრინდა.

აიღვიალდში ჩამოსულმა მისი ფოსტურმა გაკვირვებულმა აღმოაჩინა, რომ მანქანით არავინ დახვდა. შესაძლოა, ამ ფაქტმა ცოტა არ იყოს, გაახალისა კიდევ. თუმცა, შესაძურ სიმშვიდეს ინარჩუნებდა და ბარგის მზიდვისთვის, რომელიც ტაქსიმდე მისვლაში დაეხმარა, ფეხის ქირაც არ გაუმეტებია.

ნიუ-იორკში უფრო მეტად ციოდა, ვიდრე პარიზში. გზებზე თხრილები ჭუჭყიანი თოვლის გროვით ამოვსებულიყო. ტაქსიმ პირდაპირ მისი ფოსტურის სახლის წინ გააჩერა და ქალმაც მძლოლს დაავალა, რომ ორი უშველებელი ჩემოდანი კიბეზე აეტანა. შემდეგ გასამრჯელო გადაუხადა და ზარი დარეკა. კარგა ხანს იცდიდა, მაგრამ არავინ გამოჩენილა. ყოველი შემთხვევისთვის, კიდევ ერთხელ დარეკა. ახლა ზარის წკარუნის გამჭოლი ყდურადობა გარკვევით გაიგონა სახლის უკანა მხარეს, საკუჭნაოში. თუმცა, კვლავ არავინ ჩანდა.

ამიტომაც მისი ფოსტურმა საკუთარი გასაღები ამოიღო და კარიც თავად გააღო.

სახლში შესვლისთანავე პირველი, რაც თვალში მოხვდა, იატაკზე უზარმაზარ გროვად დაყრილი წერილები გახლდათ. სავარაუდოდ ასე საფოსტო ყუთში შესრიალების შემდეგ უნდა მიმოფანტულიყვნენ. ირგვლივ სიბნელე და სიცივე ჩამოწოლილიყო. ბაბუის დანატოვარი საათი კვლავ მტვრისგან დამცავ ზენარში იყო გახვეული. სიცივისდა მიუხედავად, ჰაერში რაღაც უცნაური სიმძიმე იგრძნობოდა და გამაბრუებელი, საშინელი ოფლის სუნი იდგა. ასეთი სუნი მისი ფოსტურს არასდროს უგრძნია.

დერეფანი სწრაფად გაიარა, ბოლოს მარცხნივ შეუხვია და ცოტა ხნით გაუჩინარდა. ეს მოქმედება, რაღაც მხრივ, აშკარად შეგნებული, წინასწარგანზრახული იყო. მისი ფოსტურს ისეთი ქალის იერი შეეძინა, რომ გვეგონებოდა, აი, სადაცაა არსებული მითქმა-მოთქმას გამოარკვევს ან გონივრული ეჭვის საფუძველზე რაღაცას გამოაშკარავებსო და როდესაც რამდენიმე წამის შემდეგ უკან მობრუნდა, სახეზე კმაყოფილების ნაპერწკალი დასათამაშებდა.

დერეფნის შუაში გაჩერდა, თითქოს მომდევნო ექვსზე და უნდა გაეკეთებინა, იმაზე ჩაფიქრდა. მოულოდნელად მოტრიალდა და მეუღლის კაბინეტში შევიდა. სამუშაო მაგიდაზე მისამართების ცნობარი მონახა, ხანმოკლე გადაფურცელა-გადმოფურცელის შემდეგ ყურმილი აიღო და შერჩეული ნომერი აკრიფა.

— გამარჯობა, მისინეთ, — და მისი ფოსტურმა საკუთარი მისამართი დაასახელა, — დიახ, ნამდვილად ასეა. როგორ ფიქრობთ, მოახერხებთ, რომ რაც შეიძლება მალე გამოგზავნოთ ვინმე? დიახ, როგორც ჩანს, მეორე და მესამე სართულებს შორის გაიჭყადა. ყოველ შემთხვევაში, ინდიკატორი ასე უჩვენებს. ...უკვე? ო, როგორი ყურადღებიანი ბრძანდებით. იცით, ფეხები სათანადოდ აღარ შემორჩილება, რომ უამრავი სართული ავიარო. დიდ მადლობას მოგახსენებთ. ნახვამდის.

მისი ფოსტურმა ყურმილი დაკიდა, მეუღლის სამუშაო მაგიდასთან მოკალათდა და მოთმინებით დაუნყო ლოდინი ლიფტის შემკეთებელს, რომელიც მალე უნდა გამოჩენილიყო.

თარგმანი ირინა ნოზაძე

დასასრული

ჩაბნელებულ სავარძელში მჯდომი ფეხზე დგება და ბოლთას სცემს. პაუზა იწვევს. აქლემისტყავიანი მუცელზე ისვამს ხელებს და იჯლანება. ეწყება მუცლის გვრეში. იკრუნჩხება, ძირს წვება და მოკუნტული იწყებს მონოტონურად რწევას.

— კარგით, ვთქვით, ყველაფერი მართლაც ისე იყო, როგორც თქვენ ბრძანებთ და თქვენც 40 წელი მართლაც უდაბნოში დაეხეტებოდით. ვთქვით, მართლაც შეძელით შეუძლებელი, იცხოვრეთ ნახევრადველური მომთაბარე ტომით და დღევანდელ დღემდეც უვნებლად მოატანეთ. მოატანეთ ამ თქვენი პირუტყვი, ურმებით, გეოლოგებით, მზურღავებით, უდაბნოში აშენებული ქებითა და მობილური წყლის ავზებით. ვთქვით, მართლაც სასწაულებრივად გადარჩით... და მაშინ სად არის ეგ თქვენი ახალი, აუცრელი თაობა? თაობა, რომელსაც 40 წლის განმავლობაში უდაბნოში ზრდიდით და გამოგყავდათ?

— მე უკანასკნელი ვარ ჩვენი წინააღმდეგობიდან...
— უკანასკნელი რაში? ხუმრობაში?
— უკანასკნელი, ვინც გადარჩა.

ან აცრაზე უარი გვექონდა ნათქვამი, ჩვენი ახალი თაობაც თვალსა და ხელს შუა გაქრა, აორთქლდა.

— და მოსე? სად იყო მოსე? სანვავს თუ ყიდულობდა, წამლები რატომ არ მოჰქონდა?

— შეგნებულად არ ვყიდულობდი, რადგან არ იყო გამორიცხული, უკვე მედიკამენტებიც ნაწარმოებთ გაქმედილი ყოფილიყო. მეტიც, დარწმუნებულიც კი ვიყავი, ასეც იქნებოდა და მათი მიღებით დიდი უბედურება დაგვატყდებოდა თავს.

აქლემისტყავიანი ხმას უწევს და ხელი-სგულებს მაგიდას ურწყამს. სპაზმი უძლიერდება და ისევ კრუნჩხვა ეწყება. ხელებს მუცელზე იხვევს და მუხლით მაგიდას ეკვრის. ჩაბნელებული სავარძლიდან ისმის ჩურჩული:

— იმაზე დიდი ვიდრე დაგატყდათ?
— რა თქმა უნდა. მათ ხომ კაცობრიობის გადაშენება, დამონება და შემდეგ კი მანქანებით ჩანაცვლება სურთ?!
— თქვენ მოსე ხართ?
— დიახ.
— ანუ იგივე აბესალომი? ამ ანტივაქსერული მოძრაობის ფუძემდებელი და ხელმძღვანელი?

გიორგი შერვაშიძე

უკანასკნელი ანტივაქსერი მონოპიესა

— უკაცრავად? ველარაფერს ვხვდები... და თქვენ ვინ ხართ?

აქლემისტყავიანი გაჭირვებით დგება და ისევ სავარძელზე ჯდება. იდაყვებით მაგიდას ეყრდნობა და მძიმედ სუნთქავს. აქამდე ფეხზე მდგომი თანამოსაუბრეც უბრუნდება თავის ადგილს.

— მე ვარ უკანასკნელი ანტივაქსერი. დიახ, მხოლოდ მე შეეძელი 40 წელი უდაბნოში მეცხოვრა და გადავრჩენილიყავი.

— და დანარჩენები სად არიან? სადაა მოსე? მზურღავები? გეოლოგები და ურემში მზებულნი ხარები?

— აღარავინ აღარაა.
— ეგ როგორ?
— ჩვენ ერთმანეთი შევჭამეთ.
— რაააა???
— ვხუმრობ... ზოგი სიბერემ იმსხვერპლა, ზოგი დაუსაძლისმა პირობებმა და უმეტესობა კი დიფთერიამ.
— რამ იმსხვერპლა?

— დიფთერიამ. დაავადება ასეთი. მე-19 საუკუნის დასასრულსა და გასული საუკუნის დასაწყისში მძვინვარებდა. შემდეგ ვაქცინაციით შეაჩერეს. ჩვენთან რძით გაფრცულდა და ეგრევე იფეთქა. ჩვენმა ახალმა და აუცრელმა თაობამაც, სამწუხაროდ, ეს სნეულება ვერ გადაიტანა. ჯერ წყლულებით დაიფარა და შემდეგ კი სუნთქვის უკმარისობით გარდაიცვალა. ჩვენს მარაგში არსებული ანტიბიოტიკები ვადაგასული აღმოჩნდა და ველარ იმოქმედა. და რადგ-

— კი...
— და აქ რისთვის მოხვედით?
— ასაცრელად.
— და რატომ?

— ყველაფერმა აზრი დაკარგა... მოკლედ, რაც იქნება, იყოს... გიჟების მეფის ამბის არ იყოს, როცა გარშემო ყველა გაგიჟდა, სჯობს, შენც შეიშალო ჭკუიდან, ვიდრე საღ გონებაზე დარჩე და სხვებს უცქირო.

— იცით, სამწუხაროდ ვერაფრით დაგეხმარებით.
— რატომ?
— აღარანაირი ვაქცინა და წამლები აღარ არსებობს.
— ცრუობთ... და თქვენ? მაშინ თქვენ რით აიცრით?
— მე ხელოვნური ინტელექტი ვარ და აცრა არ მჭირდება.

სცენის ჩაბნელებული ნაწილიც ნათდება და ჩანს სავარძელში მჯდომი რობოტი, რომელსაც თავის ნაცვლად კლავიატურა აქვს.

— და სხვები? სხვები რით აიცრით? იმათ ხომ სჭირდებათ აცრა?

— არა, აცრა აღარც მათ სჭირდებათ... იცით, თქვენ არა მარტო უკანასკნელი ანტივაქსერი, არამედ, მთელს დედამიწაზე უკანასკნელი ადამიანიც ბრძანდებით...

აქლემისტყავიანი და კლავიატურათა-ვიანი მაყურებლისკენ ტრიალდებიან და გაკვირვებული სახეებით მხრებს იჩეჩვენ. ისმის კომიკური მუსიკა.

ლიტერატურული გაზეთი

საპარტიველოს კულტურის,
საორბისა და ახალგაზრდობის სამინისტრო
საპარტიველოს მხარალობის სახელი

რედაქტორი ირაკლი ჯავახაძე
რედაქტორის მოადგილე უჩა შერვაზაძე
წარმომადგენელი თამარ ჟურული

მობ. ტელ.: (577)742277; (599)269852; e-mail: litgazeti@yahoo.com

ISSN 2346-7940

